8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo
Cena 300 lir
Leto XXXVI. Št. 173 (10.693)
TRST, torek, 29. julija 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

Z NEDELJSKIM GLASOVANJEM O AFERI COSSIGA - DONAT CATTIN

PARLAMENT SKLENIL ARHIVIRATI OBTOŽBE NA PREDSEDNIKA VLADE

Zavrnjeni resoluciji KPI o dodatni preiskavi in MSI-PR-PDUP o predaji ustavnemu sodišču - Polemike zaradi «prostih strelcev»

RIM — «Proces» proti predsedniku vlade Francescu Cossigi se je končal v nedeljo in se je zaključil kot je bilo predvideno: arhiviranje zaradi očitne neosnovanosti obtožb. Glasovali so najprej o resoluciji KPI, ki je predlagala dodatno preiskavo pred pristojno parlamentarno komisijo: resolucija je prejela (prisotnih je bilo skupaj 923 poslancev in senatorjev) 416 glasov, proti je glasovalo 507 parlamentarcev. Sledilo je nato glasovanje o resoluciji, ki so jo predložili MSI, radikalci in PDUP in je zahtevala Cossigovo predajo ustavnemu sodišču pod obtožbo «kršitve uradne tajnosti»: od 905 prisotnih jih je 370 glasovalo za, 535 pa proti.

Pri takem izidu niso glasovali o drugi obtožbi (podpiranje zločinske dejavnosti), ker ob propadu prve obtožbe ni bilo mogoče razpravljati o njenih morebitnih posledicah.

Vsa zadeva je torej romala v arhive? Resnici na ljubo je glasovalni izid, dasi pričakovan, izzval razpravo, ki bo še trajala. Pri glasovanju o resoluciji KPI je bilo namreč 48 «prostih strelcev», to se pravi 48 parlamentarcev iz pro Cossigove fronte, ki so oddali svoj glas levičarski resoluciji. Računi so prav lahki: ob glasovanju so tri vladne stranke (KD, PSI, PRI) in PSDI ter PLI (katerih zastopnika Saragat in Biondi sta napovedala polno solidarnost ministrskemu predsedniku) razpolagale s 555 glasovi, proti predlogu o dodatni preiskavi jih je pa bilo le 507.

Odkod zatorej ti «prosti strelci»? V zadnjih dveh dneh si sledijo obtožbe in protiobtožbe. Socialdemokrati obtožujejo zlasti levico KD (delno pa tudi notranjo levico PSI). Demokristjani, posebej prijatelji Zaccagninija, socialisti in republikanci pa zvračajo krivdo prav na socialdemokrate. Tajno glasovanje skriva te parlamentarce, katerih glas je bil različen od izjav.

Po takem izidu, čeprav oprostilnem, je Cossiga v težavah: v prvi vrsti, ker je njegov osebni lik vsekakor prizadet po tej aferi; v drugi vrsti pa, ker pomeni 48 prostih strelcev svarilo za prihodnost. Tudi pri tem so domneve lahke: če gre za demokristjane, pomeni to znamenje, da je v stranki relativne večine del pripravljen na obnovitev sovražnosti, morebiti jeseni. Če so bili prosti strelci socialdemokrati, gre bržkone za poskus oživljanja hipoteze o petstrankarski vladi (KD, PSI, PRI, PSDI, PLI). PSDI naj bi torej z igranjem te karte dala vladi jasen namig, da ne bo mogla izključiti socialdemokratov še dolgo.

Tudi prvi komentarji (a skupščini se že pripravljata na poletni dopust) so vsi usmerjeni k političnim perspektivam. Načelnik poslancev PSI Labriola polemizira v današnjem strankinem glasilu s KPI in uporablja zelo trde izraze: obuja prikazen stalinizma in omenja celo «barbarstvo». KD se hvali z uspehom in njen novi namestnik tajnika Vittorino Colombo naglaša, da je bil proces proti Cossigi «žalosten» za tiste, ki so ga sprožili. Prav danes pa se v bistvu že začenja kongres PSI. Tristo zastopnikov notranje levice se namreč sestane v Rimu, da pripravi svoj dokument za kongres.

R. G.

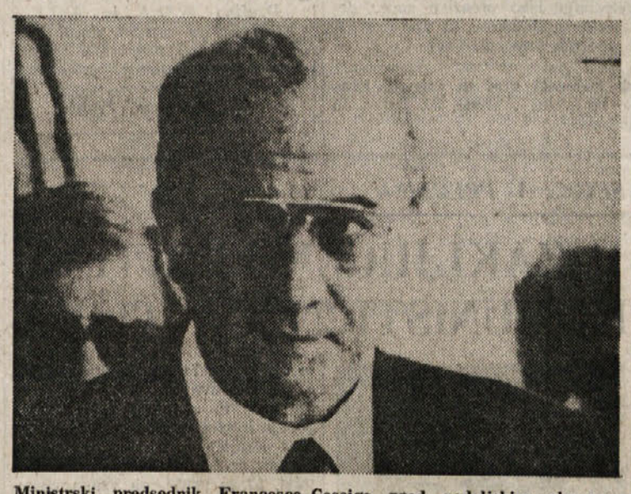

Ministrski predsednik Francesco Cossiga pred nedeljskim glasovanjem v parlamentu (Telefoto AP)

Težave za turizem zaradi vrste stavk

RIM — Čas velikih dopustov pomeni ponavadi tudi dobo premirja v sindikalnih sporih, vse pa kaže, da letos ne bo tako. V četrtek bodo namreč ves dan stavkali letalski piloti in tehniki, ki so včlanjeni v CISL, UIL in v avtonomnih sindikatih. Ker so avtonomni sindikati napovedali tudi istočasno stavko mornariškega osebja, bodo torej hudo prizadeti turistični tokovi, promet z italijanskimi otoki pa bo dejansko prekinjen. Sindikat CGIL pa ni pristopil k stavki in je zahteval nujen sestanek z ministrom za zdravstvo Aniasijem, ki po njegovem mnenju lahko pravočasno odpravi razloge protesta.

Medtem se nadaljujejo deželne stavke tiskarjev, od 22. ure v sredo do 6. ure 5. avgusta pa bodo zaprte bencinske črpalke na avtocestah, katerih lastniki so včlanjeni v CISL, kar bo povzročilo nemalo težav prometu v polni turistični sezoni.

STOCKHOLM — Lani je švedska družba «Swedish Grain Trading» izvozila v Sovjetsko zvezo 300.000 ton žita v vrednosti 146 milijonov dolarjev. Letos pa ji namerava dobaviti preko svojih inozemskih posrednikov kar petino svoje proizvodnje. Odkar so Združene države prenehale z dobavo žita Sovjetski zvezi, se je švedski izvoz žitaric v SZ povečal kar 15-krat.

NA VABILO ZUNANJEGA MINISTRA WOJTASZEKA

Josip Vrhovec na tridnevnem uradnem obisku na Poljskem

V Varšavi poudarjajo pomen obiska zveznega sekretarja SFRJ za nadaljnji razvoj vsestranskega sodelovanja

VARŠAVA — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec je včeraj opoldne dopotoval na tridnevni uradni in prijateljski obisk na Poljsko na povabilo zunanjega ministra te države Emila Wojtaszeka. Na varšavskem letališču je Josipa Vrhovca in člane jugoslovanske delegacije pozdravil minister Wojtaszek s svojimi sodelavci.

V poljskih političnih krogih ocenjujejo obisk Josipa Vrhovca kot zelo pomemben v nadaljnjem razvoju jugoslovansko - poljskih odnosov, pa tudi glede izmenjave mnenj o aktualnih dogodkih na mednarodnem prizorišču.

Partijski dnevnik «Tribuna Ludu» piše, da je obisk Josipa Vrhovca na Poljskem prvorazrednega pomena za Poljsko. Značaj in širina odnosov med Jugoslavijo in Poljsko kažeta, da vsako jugoslovansko - poljsko srečanje na visoki ravni prispeva in pomeni novo pobudo v razvoju in razširitvi stikov med državama. Glasilo poljskih komunistov tudi poudarja, da je na Poljskem še vedno živ spomin na nedavno preminulega velikega voditelja Jugoslavije Josipa Broza Tita. Ta spomin izvira iz priznanja velikemu prispevku, ki ga je jugoslovanski predsednik dal miroljubnemu razvoju povojne Evrope in njegovemu prispevku in boju za najosnovnejše človekove pravice, pravice do življenja v miru.

Sedanji obisk Josipa Vrhovca na Poljskem, piše «Tribuna Ludu», je izraz vsestranskega prijateljskega sodelovanja med obema državama, to je sodelovanja, ki se stalno razvija in ima tudi možnosti za poglobitev in razširitev stikov.

Takoj po prihodu v glavno mesto Poljske je Josip Vrhovec s člani jugoslovanske delegacije položil venec na grob neznanega junaka v Varšavi. Popoldne pa so se v poslopju poljskega zunanjega ministrstva začeli uradni jugoslovansko - poljski razgovori. (dd)

KONČANI ŠTUDIJSKI DNEVI O IZSELJENIŠTVU IN EVROPSKI INTEGRACIJI

Kooperacija na krajevni ravni pogoj za gradnjo nove Evrope

Prof. Clavora o obmejnem sodelovanju in evropskem združevanju Poseg deželnega svetovalca Specogne - Okrogla miza o izseljeništvu v Furlaniji - Julijski krajini - Obisk v občinah Špeter in Grmek

ČEDAD — Spodbujanje kulturne, družbene, politične in gospodarske kooperacije na krajevni ravni je predpogoj za gradnjo Evrope, ki bi bila lahko drugačna, pravičnejša od današnje. S to mislijo je dr. Ferruccio Clavera sklenil tridnevno zasedanje o ozseljeništvu in združeni Evropi, ki se ga je udeležilo lepo število slušateljev, med katerimi so bili tudi številni mladi izseljenci iz Beneške Slovenije, predstavniki «druge generacije», to je sinovi izseljencev.

Clavora je govoril o aktualni temi «Obmejno sodelovanje in evropsko združevanje.» Pri tem je izhajal iz izjave šefov držav članic EGS iz leta 1972, ko so ugotovili, da gospodarski razvoj ni edini cilj postopka evropskega združevanja, da je treba tudi odpraviti razlike, še zlasti družbene, med posameznimi predeli Evrope. Tedaj so se že zavedali, da ni mogoče nadaljevati po poti imenovanega razvoja, ki pa je dejansko še večal nesorazmerja med razvitimi in nerazvitimi območji Evrope. Dejansko pa tega novega koncepta razvoja niso uresničili in pod geslom združena Evropa še vedno pojmujemo enotno ceno jajc in piščancev, parlament, ki razpravlja a ne odloča, nočne seje ministrov s prepiri o ceni govedine in vrste funkcionarjev, ki s čnimi aktovkami potujejo v Bruselj. Pri vsem tem pa se v odločujočih krogih nočejo zavedati velikih družbenih razlik v tej Evropi, nočejo se zavedati nujnosti boljše porazdelitve sredstev, da se vzpostavijo pravični družbeni odnosi.

V tej Evropi so najbolj nerazvita prav obmejna območja. To dejstvo ima tudi zgodovinsko osnovo, saj so bile meje postavljene zato, da ločujejo in torej pogosto razbijejo neko stvarnost ter jo ločijo na dve področji, ki sta si povsem različni, ker pripadata drugačnima stvarnostima. Jasno je, da na teh območjih ni bilo naravnega razvoja, nasprotno, prišlo je tudi do zaviranja možnosti razvoja od strani osrednjih oblasti.

Jasno je, da v pojmovanju združene Evrope niso dopustne take diskriminacije: prav zato morajo ob mejah nastati področja mednarodnega sodelovanja, tako na ravni zasebnih organizacij kot tudi javnih ustanov. Tu pa ne gre samo za gospodarsko sodelovanje, ampak za vsestransko sodelovanje, pri katerem bodo prebivalci obmejnih področij spoznali svojo kulturno, družbeno in politično identiteto in kjer se bodo razvijali človeški odnosi po normalni zgodovinski in družbeni poti. Tako bo mogoče ponovno vzpostaviti nekatera ravnovesja v Evropi, obenem pa tudi zaščititi interese najbolj prizadetega prebivalstva.

V razpravo, ki je sledila je, tudi v odgovor na številna zastavljena vprašanja, posegel deželni svetovalec Romano Specogna, ki je poudaril, da morajo biti meje dejavnik združevanja in sodelovanja, ne pa dejavnik ločevanja; zato je na teh območjih nujno potrebno čimbolj smotrno prostorsko načrtovanje ki naj omogoča vsestranski razvoj. Kar zadeva našo deželo je Specogna omenil možnosti, ki jih daje osimski sporazum in pozitivno ocenil nekatere konkretne pobude sodelovanja med italijanskimi in jugoslovanskimi podjetji, obžaloval pa je, da marsikatere pobude napredujejo prepočasi, predvsem zato, ker ne sodijo v izključno pristojnost neposredno zainteresiranih skupnosti, ampak je treba marsikdaj čakati na dovoljenja «iz Rima ali iz Beograda». Specogna je spregovoril tudi o manjšinah in je dejal, da upa, da bo v kratkem sprejet okvirni zakon ali zakon za globalno zaščito, ki bi omogočal deželi, da ga izvaja na svojem ozemlju. Omenil je vprašanje pouka slovenščine v šolah in je poudaril, da se odnosi spreminjajo, saj je bil pred leti še veto za pouk slovenščine, oziroma «dialekta», danes pa je to možno in je odvisno od «občutljivosti in dozorelosti prebivalstva».

Zasedanje se je končalo z obiskom Klodiča, kjer je udeležence zasedanja sprejel župan Bonini, nato pa so si ogledali razstavo del beneških umetnikov in izdelkov domačih obrtnikov.

V petek pa je bila osrednji del seminarja okrogla miza, katere se je med drugim udeležil tudi deželni funkcionar za izseljeništvo dr. Gemma. Med svojim poročilom je omenil, da izhaja iz podatkov iz leta 1978, da je bil najvišji saldo med odhodi in vrnitvijo emigrantov v svoj rodni kraj prav v Furlaniji - Julijski krajini. To pomeni, da potres izpred štirih let ni bil razlog za nadaljnje izseljevanje temveč spodbuda za vrnitev. Prve množične vrnitve so se pričele že v letih 1970 - 71 in se nadaljevale vse do danes, šele po potresu, ko je postal problem izseljeništva pereč in kočljiv, so pričeli o njem razpravljati tudi na deželni ravni. Pretekli teden so v deželni komisiji za izseljeništvo izdelali prvi osnutek posebnega zakona, ki prinaša veliko olajšav za tiste emigrante, ki imajo namen se vrniti v domovino. Z zakonom nameravajo emigrantom omogočiti pravilno vključevanje v družbo, stanovanje, zaposlitev, izpopolnjevalne delovne tečaje, zdravstveno in socialno oskrbo ter študijska potovanja za otroke emigrantov.

V popoldanskih urah pa so udeleženci seminarja obiskali špetrsko občino, kjer jih je sprejel novoizvoljeni župan Firminio Marinig, ki je prisotnim spregovoril o novi napredni upravi «Tudi za Nadiške doline se nekaj premika,» je povedal. «V duhu sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo je nastala pred časom zamisel, da bi v Špetru zgradili tovarno plastičnih in steklenih mas. In sporazum v tem smislu sta že sklenili podjetje Vetroresine iz Povoletta in koprski Iplas. Tovarna naj bi zaposlila nad sto ljudi. Sedaj je od naše volje odvisno, da do konkretizacije pride in da s tem nudimo naš prispevek za vrnitev emigrantov v naše kraje.»

Slavje divizije Garibaldi-Natisone

V kraju Corno di Rosazzo (Koren) v videmski pokrajini je bilo v nedeljo veliko slavje partizanske divizije Garibaldi - Natisone ob 35-letnici zmage nad fašizmom. Divizija se je borila naprej samostojno in potem v sklopu IX. korpusa NOV na Primorskem in v osrednji Sloveniji in veliko prispevala k skupni zmagi, in k ustvarjanju prijateljstva med Italijani in Slovenci in med sosednima državama. Med številnimi udeleženci, bivšimi borci divizije in raznih slovenskih partizanskih enot, so bili predstavniki dežele, generalnega konzulata SFRJ v Trstu, Zveze borcev Slovenije in obmejnih borčevskih organizacij, pozdravne brzojavke pa so med drugimi poslali zborovalcem predsednik republike Sandro Pertini, nekdanji komandant garibaldinskih enot Italije Luigi Longo in drugi. Govorili so poleg krajevnega župana deželni odbornik Renzulli, bivši poveljnik divizije Garibaldi - Natisone Fantini Sasso, podpredsednik ZZB Slovenije Jože Smole in predsednik tržaške pokrajine VZPI - ANPI Arturo Calabria.

V Fojdi pa so v soboto predstavili 130 strani obsegajoči operativni dnevnik udarne brigade Garibaldi - Natisone z naslovom «Guerra di liberazione Friuli - Slovenia 1943 - 1945». Več o obeh dogodkih na goriški strani.

DANES V EGIPTOVSKI PRESTOLNICI IZREDNO SVEČANI IN URADNI POGREB

SMRT BIVŠEGA IRANSKEGA ŠAHA REZE PAHLAVIJA NI SPREMENILA STALIŠČA ISLAMSKIH ŠTUDENTOV

Na prizorišču ameriško - iranske krize je sedaj bajno imetje, ki ga šah zapušča - Islamski študentje ga zahtevajo v zameno za talce - Združene države Amerike iščejo legalne poti za rešitev tega problema - Šahovo življenje povezano z nasiljem in izkoriščanjem

Eden zadnjih posnetkov šaha Pahlavija (Foto AP)

KAIRO — Danes bodo v glavnem mestu Egipta slovesne pogrebne svečanosti za bivšim iranskim šahom Mohamedom Rezo Pahlavijem, ki je v nedeljo zjutraj umrl v kairski vojaški bolnici za posledicami rakastega obolenja. Uradnega pogreba, ki ga je hotel sam egiptovski predsednik Sadat, se bodo poleg Pahlavijeve žene in štirih otrok udeležili ambasadorji nekaterih zahodnih držav in bivši ameriški predsednik Nixon, velik Pahlavijev prijatelj ter bivši grški kralj Constantin. Njegovo truplo bodo pokopali v mošeji «Al Rifi», kjer je bil pred skoraj 30 leti nekaj časa pokopan tudi njegov oče Reza.

Smrt bivšega šaha za sedaj ni bistveno premaknila igle ameriško-iranske krize, kot je morda kdo optimistično pričakoval. V Teheranu so vest sprejeli z zadržanim zadovoljstvom in grobimi žaljivkami na račun njegovega samodržtva in časov zloglasne tajne službe Savak, predstavnik islamskih študentov, ki še vedno zadržujejo ameriške talce, pa je uradno izjavil, da šahova smrt v ničemer ne spreminja problema talcev, «ki bodo izpuščeni le v zameno za imetje, ki si ga je šah po krivem zagotovil».

Politični opazovalci pa pričakujejo, da bodo sedaj ZDA skušale uresniciti kako konkretno potezo v okviru pogajanj za osvoboditev talcev. Čeprav noben uradni funkcionar ameriškega zunanjega ministrstva ni tega uradno potrdil, se širijo vesti, da ZDA zelo mrzlično proučujejo legalno plat iranske zahteve po imetju, ki ga je šah zapustil v Ameriki.

In prav to je sedaj v središču pozornosti, Šahovo imetje je res neizmerno, saj nameče kar 5 milijon lir dobička na minuto, to pa pomeni skoraj 3 milijarde na leto. Njegova družina je soudeležena v vseh večjih mednarodnih družbah (več kot 180). Samo v Švici je po iranskih podatkih šah imel vloženih približno 13 tisoč milijard likvidnih finančnih sredstev. V ZDA je kupil veliko bančnih zavodov, tudi tam so njegove soudeležbe pri raznih industrijskih družbah (General Motors) izredno visoke.

Reza Pahlavi je umrl po 18 mesecih izgnanstva in po 37 letih vladavine v Iranu, ki ga je mislil spremeniti v peto svetovno silo, a je v njem ustvaril razmere, ki so ga pognale v izgnanstvo, v državi pa sprožile revolucijo, ki je daleč presegla samo iranske okvire. Dvakrat je izgubil prestol: prvič ga je spodnesel liberalec Mosadek, drugič pa revolucionarno gibanje, ki ga vodi konservativni ajatulah Homeini. Prvič mu je do oblasti pomagala ameriška tajna služba CIA, ki je bila v 50 letih, ko so ZDA zamenjale Veliko Britanijo v vodilni vlogi v Perzijskem zalivu, zelo močna in učinkovita. Drugič pa je Reza šel v izgnanstvo in kot begunec potoval skozi Egipt, Maroko, Bahamske otoke, Mehiko, ZDA, Contadoro, Panamo in spet v Egipt. V Iranu so ga zahtevali v zameno za ameriške talce, obtoževali pa so ga številnih zločinov.

Po Mosadekovem porazu se je Iran dejansko spremenil v absolutistično monarhijo. Šah se je čedalje bolj povezoval z ZDA in sklenil leta 1959 z njim vojaški pakt. Močna, z ameriškim orožjem oborožena armada, naj bi šahu zagotovila notranjo stabilnost in uresničila njegove ambicije, hkrati pa naj bi tudi bila branik proti «sovjetskemu prodoru» na Bližnji vzhod. Leta 1967 se je dal Reza Pahlavi z velikim pompom kronati za cesarja, vendar zunanji blišč ni mogel zakriti dejstva, da se je država z dohodki od nafte gospodarsko sicer polagoma razvijala, da pa so se hkrati s tem zaostrovala notranja nasprotstva. Šahovi reformatski ukrepi so bili zamišljeni zgolj tehnično, niso jih spremljali globlje politične in družbene reforme. Agrarna reforma je kmetom prinesla bolj malo, šahu pa popolnoma odtujila veleposestniški sloj in duhovščino, tradicionalna stebra oblasti v Iranu. Hkrati je šah s pomočjo Savaka ostro nastopal proti laični meščanski opoziciji. Kruto so preganjali liberalce in komuniste ter kogarkoli, ki se je zavzemal za določene svoboščine in opozicijo. Političnih jetnikov je bilo na milijone, baje na tisoče domnevnih «teroristov» pa celo ubitih.

Sedaj je umrl v Kairu, gost egiptovskega predsednika Sadata, ki ga je sprejel kljub splošnemu neodobravanju islamskih držav, ker verjetno ni pozabil na šahovo pomoč za časa krvavih bojev z Izraelom.

Včeraj se je tudi razširila vest, da je iranski zunanji minister Ghotbzadeh dal odstavko in da se je zatekel v tujino, verjetno v Francijo ali v ZDA, kjer je baje prosil za politično zatočišče. Ameriško zunanje ministrstvo je pozno zvečer izjavilo, da nima informacij, ki bi te vesti kakorkoli potrjevale.

PO SICER ŠE NEPOTRJENIH VESTEH

V Gazni širši upor afganistanske vojske

Uprlo naj bi se 10 tisoč vojakov, skoraj tretjina redne vojske

NEW DELHI — Izredno težko je natančno vedeti, kaj se dogaja v zadnjih dneh v Afganistanu, saj se agencijske vesti kar naprej križajo z nepotrjenimi informacijami o gibanju sovjetskih čet in afganskih upornikov. Tako se širijo v Indiji vesti, da je prejšnji konec tedna več tisoč bojnih letal in oboroženih sovjetskih helikopterjev nenehno letelo iz Kabula proti Gazni, kjer se je baje 14. divizija redne afganske vojske uprla sovjetskim četam.

Informacije potrjujejo, da je od prejšnjega petka dalje vsak dan več sto helikopterjev vrste MI-8, MI-24 in lovskih letal MIG-21 ter iljušin zapustilo Kabul v smeri Gazne, ki je nekaj sto kilometrov južno od glavnega mesta. Tu je prišlo do skrajno težkih bojev, ko se je skoraj 10 tisoč vojakov redne vojske uprlo Sovjetom. Če so vesti resnične, se je torej uprlo skoraj ena tretjina vojske, ki je pred sovjetsko invazijo štela od 80 do 100 tisoč vojakov. Neki zahodni diplomatski vir je omenjeni zračni most ocenil kot «eno najširših letalskih operacij, ki so jih sovjetske čete v Afganistanu izvedle po intervenciji lanskega decembra.»

Tudi v samem Kabulu je baje prišlo do ostrih spopadov v bližini univerzitetne četrti. Očividci trdijo, da so slišali v soboto zvečer in v nedeljo zjutraj številne strele iz težkega orožja, neredi naj bi se razširili tudi po drugih predelih mesta. Veliko trgovin je ostalo zaprtih v znak protesta proti invaziji. To operacijo je vodila številna skupina upornikov, ki se je pritihotapila v mesto kljub ostri kontroli, ki jo sovjetske čete izvajajo na vseh cestah, ki vodijo v Kabul. Uporniki so razdeljevali med trgovci letake v katerih so pozivali k stavki in grozili represalije proti tistim, ki se je ne bodo udeležili.

Opazovalci so prepričani, da pomeni ta okrepitev odporniškega boja Afgancev, širšo akcijo ob priložnosti olimpijskih iger v Moskvi. Na ta način hočejo islamski uporniki še bolj pritegniti pozornost na sovjetsko invazijo in spraviti kremeljske oblasti v še večjo zagato ob mednarodnem pritisku za umik njihovih čet iz Afganistana.

Praznik «Unità» letos v Bologni

RIM — Svoboda obveščanja, vloga Evrope pri razvijanju odnosov z Afriko, vprašanja mladine in znanosti bodo osrednje teme vsedržavnega praznika glasila KPI «l'Unità», ki bo letos od 30. avgusta do 14. septembra v Bologni.

Jutri brez dnevnikov

Zaradi stavke tiskarskih delavcev v severni Italiji jutri dnevniki ne bodo izšli. Prihodnja številka Primorskega dnevnika bo tako izšla v četrtek, 30. t.m.

Kolajne za Italijo in za Jugoslavijo

Pretekli dnevi so bili za italijanske in jugoslovanske športnike, ki so nastopali v Moskvi, zelo uspešni. Bolj so se radostili Italijani, saj so poleg obeh «načrtovanih» atletskih zlatih kolajn (Mennea in Simeonijeva, katero vidimo na sliki takoj po «zlatonosnem» skoku) osvojili odličje tudi med konjeniki. Jugoslovani so bili navdušeni zlasti nad svojimi veslači, pa tudi sicer niso nezadovoljni, saj se jim obeta še nekaj visokih uvrstitev, čeprav povsod ni šlo tako, kot so si želeli. V času od sobote do včeraj je bilo tudi sicer na sporedu nekaj atletskih ter drugih nastopov in tekem, ki so dvignile na noge gledalce ne le v Moskvi, ampak tudi pred televizorji drugod po svetu. Med take tekme sodita vsekakor tudi košarkarski srečanji, v katerih so Sovjeti doživeli najprej poraz proti Italijanom, nato pa še proti Jugoslovanom.

O vsem tem lahko čitate obširnejša poročila na naših olimpijskih straneh.

BOLIVIJSKI ŠKOFJE OBSOJAJO NASILNA DEJANJA VOJAŠKE HUNTE

V La Pazu baje ustanavljajo ilegalno vlado

LA PAZ — Politični in vojaški položaj v Boliviji je še vedno zelo napet in ne daje upati na demokratično rešitev v najbližji prihodnosti. V zadnjih dneh v glavnem mestu sicer niso zabeležili kakih pomembnejših spopadov, streljanje in eksplozije se razlegajo le ponoči, toda o podrobnostih ne oblasti ne opazovalci ne poročajo.

Medtem na tisoče bolivijskih rudarjev še vedno stavka in se zoperstavlja prevratniški hunti v La Pazu, kijih je obkolila z oklepnimi vozili, da bi jih z lahkoto in nasiljem prisilili, da se vdajo. Včeraj so se predstavniki vojaške hunte ponovno pričeli pogajati s stavkajočimi rudarji, ki jim že priča nja primanjkovati hrane, a do dokončnih soglasij še ni prišlo.

Iz bolivijskih diplomatskih virov prihajajo vesti, da se je okrog sto bolivijskih državljanov, ki jih zasledujejo policijske oblasti, zateklo v venezuelsko, mehiško in kostariško veleposlaništvo v La Pazu. Nova vojaška hunta jim odreka vsakršni status ubežnikov ter jim ne da dovoljenja, da bi lahko zapustili državo, dokler ne bodo tri diplomatska predstavništva izrekla svojega jasnega stališča glede novega režima generala Garcie Meze.

Medtem pa se je iz La Paza izvedelo, da je Herman Siles Suazo, zmagovalec na zadnjih junijskih volitvah, ki pa jih je razveljavila sedanja vojaška hunta, menda ustanovil ilegalno vlado. Po pričevanju Suazovih sodelavcev, naj bi se ta skrival nekje v glavnem mestu in naj bi tu ustanovil sredinsko-levičarski ministrski svet ki bi povezoval koalicijo «Demokratične ljudske enotnosti», ki jo sestavljajo tri sredinsko-levičarske stranke, to je 39 odstotkov glasov, ki so mu jih volilci zaupali 29. junija letos.

Medtem pa prihajajo iz raznih držav in demokratičnih organizacij ostre kritike na račun vojaškega puča. Tudi bolivijski škofi so objavili poročilo, v katerem obsojajo «nasilna dejanja, med drugim umore, mučenje in aretacije». Izražajo tudi zaskrbljenost spričo divjanja nezakonitih in za zdaj neidentificiranih oboroženih skupin, ki se bojujejo drugače kot bolivijski vojaki. Tuje agencije s tem v zvezi domnevajo, da gre za argentinske posebne enote, hkrati pa ne izključujejo možnosti, da so tudi prsti drugih sosednjih vojaških režimov vpleteni v krvave dogodke v Boliviji.

Mednarodno združenje demokratičnih praznikov, ki ima sedež v Bruslju, poziva vsa demokratična združenja, da posežejo pri bolivijskih oblasteh in da zahtevajo osvoboditev vseh političnih pripornikov ter upoštevanje hotenj bolivijskega ljudstva, kot se je to izrazilo na volitvah 29. julija.

Predsednik EGS za mir na BV

LUKSEMBURG — Začasni predsednik sveta Evropske skupnosti Gaston Thorn bo začel danes z obiskom v Tunisu, kjer se bo srečal z generalnim tajnikom Arabske lige Chadlijem Kiblijem, vrsto srečanj za vzpostavljanje miru na Bližnjem vzhodu. Po sklepu beneškega vrha EGS bo nato Thorn obiskal še Izrael, Kuvajt, Libanon, Jordanijo, Sirijo, Irak in Saudovo Arabijo, srečal se bo pa tudi z zastopniki Organizacije za osvoboditev Palestine.

NA SINOČNJI SEJI

Pokrajinska skupščina je z večino glasov podaljšala mandat predsedniku Carboneju

Z glasovi KPI, KD, PSI, SSk in PSDI je sprejela njegov predlog o odložitvi seje na ponedeljek, 1. septembra - Carbone izključil možnost sodelovanja z listo

Tržaški pokrajinski svet je na sinočnji seji podaljšal raziskovalni mandat novoizvoljenemu predsedniku socialistu Gianfrancu Carboneju. Z večino glasov je podprl njegov predlog, da se seja odloži na ponedeljek, 1. septembra, in da se takrat izvoli nov pokrajinski odbor. Predlog so podprle krščanska demokracija, komunistična partija, Slovenska skupnost, socialdemokratska stranka in socialistična stranka, torej iste politične sile, ki so pred dvema tednoma poverile Carboneju raziskovalni mandat; proti pa so bili svetovalci Liste za Trst in neofašisti. Z večino glasov pa je pokrajinski svet zavrnil predlog Liste za Trst, da se že na sinočnji seji izvoli pokrajinski odbor, ter predloga o takojšnjem odstopu predsednika Carboneja in o izvolitvi njegovega naslednika; te zahteve so poleg liste podprli le neofašisti, vsi ostali pa so bili proti.

Predsednik Carbone ima torej mesec časa za poglobitev vprašanja sestave pokrajinske večine, oziroma problema koalicij, ki je glavna in edina ovira za oblikovanje nove večine. Njegova naloga ne bo lahka, kot je sam priznal med včerajšnjo sejo, rešitev problemu pa bo treba iskati le med strankami ustavnega loka, ki so mu pred dvema tednoma zaupale tako odgovorno nalogo. Prav tako zadržanje predsednika Carboneja, ki je izključil vsako možnost kakršnekoli oblike sodelovanja z Listo za Trst, je glavna novost njegovega posega na sinočnji seji, v katerem je skupščino seznanil s potekom dosedanjih posvetovanj. Pogovori so predvsem pokazali, je poudaril, da si stranke prizadevajo za takojšnjo rešitev vprašanja in se tudi v precejšnji meri strinjajo s temeljnimi smernicami programa, ki bi ga morala izvajati nova večina. Pri oblikovanju koalicije bi zato moralo priti do nove solidarnosti med strankami, saj je krajevno gospodarstvo v tako hudi krizi, da terja nujno ukrepanje. Navedel je vrsto točk programa, med katerimi je tudi podpora zahtevi slovenske narodnostne skupnosti po zaščitnem zakonu, ki so naletele na skoraj popolno soglasje; zaradi tega je na včerajšnji seji nameraval poglobiti vprašanje programa, okrog katerega nato iskati rešitev vprašanju koalicij. Medtem pa je prišlo do nekaterih političnih dogodkov, zaradi katerih je menjal svojo prvotno namero.

Novost v tej fazi posvetovanja je bilo tiskovno poročilo, ki ga je pred nekaj dnevi izdala Lista za Trst, v katerem je ocenila Carbonejev raziskovalni mandat kot nekoristnega. Če je torej nekoristna moja naloga, je pristavil Carbone, je tudi nekoristno iskanje vsakega programskega sporazuma, kot tudi začetek vsake razprave o programskih smernicah. Obsodil je zato zadržanje Liste za Trst, ki v trenutkih, ki zahtevajo široko solidarnost med političnimi silami, še zaostruje odnose med strankami in se še bolj zapira sama vase. Zaradi vsega tega je naša prva naloga, je še poudaril, da čimprej odgovorimo na zahtevo tistih 60 od sto volivcev, ki se ne spoznavajo v listi in njenih stališčih: novo večino je treba torej iskati med strankami ustavnega loka, kar pa ne pomeni, da mora predsednik pokrajine izhajati iz socialističnih vrst, je zaključil Carbone; zato je tudi predlagal odložitev seje na ponedeljek, 1. septembra.

Carbonejevemu poročilu je sledila razprava, ki pa ni prinesla nobene novosti v zvezi z vprašanjem nove večine, saj so stranke v bistvu ponovile že znana stališča. Predstavnik liste je tudi dejal, da je njegova skupina zbrala zadostno število podpisov za takojšnje sklicanje izredne seje, na kateri bi izvolili pokrajinski odbor. Zahteva Liste za Trst pa je po glasovanju skupščine, ki je sejo odložila na september, brez vsakega pomena in neizvedljiva. Načelnik svetovalske skupine KPI Martone je med drugim poudaril, da je treba predvsem razčistiti odnose med strankami, v prvi vrsti pa se mora izreči KD, ki mora jasno povedati svoja stališča. KPI je za oblikovanje široke enotne večine, v kateri naj bi bile neposredno soudeležene vse demokratične sile, do tega bi moralo priti predvsem, da bi onemogočili Listi za Trst prevzem oblasti tudi na pokrajini, kot se je pred dvema letoma zgodilo na občini. Martone je zato sprejel Carbonejev o odložitvi seje, kar je tudi podprl svetovalec Locchi (KD). Locchi je ponovil, da KD ne bo sodelovala v odborih, ki bi vključevali KPI, kakor tudi ne bo podpirala levičarskih odborov. Zavzel se je za koalicijo med KD, PSI, PSDI in Slovensko skupnostjo ter pristavil, da bi morale vse stranke pokazati enak čut odgovornosti, kot ga je pokazala KD, ki je svojim zadržanjem omogočila upravljivost občinske uprave.

Po mnenju Martinija (PSDI) pa je treba predsedniku Carboneju dati na razpolago dovolj časa za poglobitev celotnega vprašanja, saj je bilo nemogoče v tako kratkem roku najti primerno rešitev. Svetovalec Harej (SSk), ki je v razpravo posegel kot zadnji, pa je med drugim dejal, da bo Slovenska skupnost proučila predloge in vsebino programa, še posebej pa tisti del, ki se neposredno tiče problemov slovenske narodnostne skupnosti in nato zavzela svoje stališče.

Danes seja deželnega sveta

Danes se bo sestal deželni svet: na dnevnem redu bo, poleg svetovalskih vprašanj, tudi razprava o resoluciji svetovalske skupine KPI o nenehnem in nebrzdanem naraščanju cen.

Deželni svet se bo sestal še jutri in pojutrišnjem, nato pa bo, kot je povedal predsednik sveta Colli, prekinil delovanje zaradi poletnih počitnic. Ponovno se bo nato deželni svet sestal 16. septembra, medtem ko bodo razne komisije spet začele z delom en teden prej, 9. septembra.

Ljudski praznik v Bazovici privabil res veliko ljudi

Gospodarska zadruga v Bazovici je v soboto in nedeljo privabila s svojim že tradicionalnim ljudskim praznikom v zadružni vrt nenavadno množico domačinov, okoličanov, pa tudi meščanov. Koliko se jih je nabralo, nam zgovorno pove že dejstvo, da je predsinočnjim okrog devetih zvečer tako rekoč zmanjkalo skoraj vse jedače — med drugim piščancev, čevapčičev, ražnjičev in klobas — in te zares ni bilo malo na voljo. V soboto je bil obisk nekoliko manjši, kar pa je tudi razumljivo. Ljubiteljem plesa in zabavne glasbe sploh sta pošteno postregla godba na pihala Refolo iz Škednja ter istoimenski plesni ansambel.

DANES PRI SV. JAKOBU

Javno zborovanje KPI

Danes ob 18.30 bo na šentjakobskem trgu (pred cerkvijo) javno zborovanje KPI, na katerem bo član pokrajinskega tajništva Ugo Poli spregovoril o družbeno - gospodarskih ukrepih, ki so potrebni za izhod iz vsesplošne krize in hkrati za preporod naših krajev.

S SESTANKA DEŽELNE ZVEZE PODJETNIKOV

Dr. Modiano: Trstu priznati status nerazvitega področja

Pomen sodelovanja z Jugoslavijo . Za posebne olajšave industrijcem in uresničitev prometnih infrastruktur

Brezcarinski uvoz še ne pomeni dovoljšne spodbude k industrializaciji. Dokaz temu je industrijska prosta cona v Žavljah, ki v vsem povojnem času ni pravzaprav nikdar odigrala gonilne vloge v smislu razvijanja industrijskih dejavnosti. Tako je dejal predsednik tržaške trgovinske zbornice ter evropski parlamentarec Marcello Modiano na sestanku deželne zveze podjetnikov. V isti sapi je sicer naglasil, da je sodelovanje z Jugoslavijo, in to ne samo na industrijskem področju, velikega pomena za razmah gospodarstva na Tržaškem in v Furlaniji - Julijski krajini sploh. Za razvoj dvostranskega sodelovanja je po Modianovi sodbi prav veliko «vzajemnih možnosti», ki jih nakazuje tudi trgovinski sporazum SFRJ - EGS in ki tukajšnjim operaterjem ne bodo ušle.

Gornje je dr. Modiano izrekel, ko se je bežno dotaknil vprašanja mešane industrijske proste cone na Krasu, ki jo predvideva sporazum iz Osima. Parlamentarec je svoj poseg osredotočil na izglede za ponoven industrijski zagon v naših krajih. Kljub zdajšnjemu težkemu konjunkturnemu trenutku je te izglede označil kot spodbudne, posebno še, če bodo čimprej uresničene velike prometnice. Mislil je dograditev avtoceste Videm - Trbiž, podvojitev pontabeljske železniške proge, (ki je bila pred kratkim zopet dalj časa onesposobljena zaradi zemeljskih usadov in plazov), izgradnjo ranžirne postaje v Červinjanu, ki naj pospeši tovorni železniški promet med Trstom in italijanskim zaledjem, ter izvrtanje predora skozi Monte Croce Carnico, ki naj bi v primeri s progama čez Trbiž in Brenner približal naši deželi in Trstu Bavarsko za 100 do 140 kilometrov, kot je navedel govornik.

Z druge strani, je dodal predsednik tržaške trgovinske zbornice, ki načeluje tudi vsedržavnemu vodstvu zveze malih in srednjih industrijcev, mora vlada priznati Trstu status industrijsko nerazvitega področja. V tej luči naj dovoli krajevnemu podjetništvu posebne olajšave, kajti naše mesto ne potrebuje podporništva v korist podjetjem v krizi, marveč novih industrijskih pobud z visoko konkurenčnostno stopnjo. Tedaj se je Modiano dotaknil predvidene mešane industrijske cone na Krasu in bil — vsaj tako se nam zdi — še previdnejši kot v preteklosti.

Modiano se je nazadnje izrekel proti smernicam o samoupravljanju, to je o udeležbi delavstva pri upravljanju delniških družb, kakor so jih zasnovali pristojni dejavniki Evropske gospodarske skupnosti. Dejal je, da te smernice ne morejo biti po meri prav za vse države članice deveterice, ampak se morajo prilagoditi različnim zgodovinskim, političnim in filozofskim koncepcijam, skratka različnim stvarnostim. V Italiji in v Furlaniji - Julijski krajini, je pripomnil Modiano, bi uvedba soupravljanja še bolj skvarila že itak majavo ravnovesje med družbenimi plastmi ter ogrozila socialni mir. Ogrozila bi pač podjetnike, saj je Modiano pristavil, da bi soupravljanje privedlo podjetja do destabilizacije in neupravljivosti. Takšna in podobna stališča se seveda docela uokvirjajo v splošno velepodjetniško ofenzivo zoper delavstvo in sindikate, ki smo ji priča v zadnjih mesecih. (dg)

● **Rajonski svet za zahodni Kras** se bo sestal v sredo, 30. julija, ob 18. uri.

DEŽELNI PRISPEVEK ZA TEKOČE LETO

SKORAJ DVE MILIJARDI IN POL ZA ZNANSTVENO RAZISKOVANJE

Tržaška univerza bo prejela 900 milijonov lir

Na predlog pristojnega odbornika Barnabe je deželni odbor v prejšnjih dneh porazdelil letni deželni prispevek za razvoj univerzitetnega izobraževanja in znanstvenega raziskovanja v Furlaniji - Julijski krajini. S tem je praktično izpolnil izvršilne norme zakona štev. 11, ki je bil odobren leta 1969; od takrat je za te namene dežela prispevala nad 13 milijard lir, samo v zadnjih sedmih pa je deželni prispevek dosegel 10 milijard in 720 milijonov lir.

Za tekoče leto je dežela prispevala dve milijardi in 300 milijonov lir, v prihodnjih dveh letih pa bo za iste namene prispevala približno štiri milijarde lir. Levji delež deželnega prispevka bo v tekočem letu odpadel na tržaško univerzo, ki bo prejela 900 milijonov lir, videmska univerza pa 700 milijonov lir. 120 milijonov lir je dežela namenila mednarodnemu centru za mehaniko iz Vidma, 100 milijonov lir konzorciju za razvoj študij in raziskav inštituta za fiziko pri tržaški univerzi, 40 milijonov lir inštitutu, ki proučuje politiko prevoz in 30 milijonov lir konzorciju za morsko biologijo iz Trsta.

Tržaškemu geofizikalnemu observatoriju je letos dežela namenila 410 milijonov lir. S tem izrednim prispevkom bodo upravitelji inštituta lahko nabavili moderne in tehnološko najbolj izpopolnjene aparature; ko bo razpolagal z njimi bo inštitut lahko sprejel vrsto raziskav družbe AGIP na visoki tehnološki ravni. Delo, ki ga bo opravil bo nedvomno prineslo velike koristi ne samo Trstu, ampak vsej deželi Furlaniji - Julijski krajini. Poleg tega pa bodo nove raziskave nudile, čeprav le za določeno obdobje, 30 novih delovnih mest.

Deželni prispevki v glavnem služijo za vzdrževanje in nakup didaktičnih in znanstvenih aparatur v dveh deželnih univerzah ter za opremljanje raznih laboratorijev in za prirejanje posebnih tečajev deželnega interesa.

Družino IVANA *in* ANKE KOCIJAN *je osrečila drugorojenka. Ob tej priložnosti jima iskreno čestitata, novorojenki pa želi obilo sreče sekcija KPI Bazovica, Gropada, Padriče.*

Obvestilo izletnikom za SZ

Izletnike za Sovjetsko zvezo obveščamo, da lahko dvignejo svoje potne liste pri potovalnem uradu Aurora v Ul. Cicerone 4 ta teden med 9. in 12.30 in med 16. in 19. uro.

UGODNO VREME BOTROVALO ZELO ŠTEVILNEMU OBISKU

Lep uspeh 9. pokrajinske razstave vin v Mačkoljah

V Mačkoljah se je v nedeljo zaključila 9. pokrajinska razstava vin, ki jo je organizirala pokrajinska uprava v sodelovanju z dolinsko občino in z domačim prosvetnim društvom Primorsko. Letošnja razstava je v teh dneh prejela že veliko pohval, po resnici pa moramo povedati, da so bile te pohvale zares upravičene. V Mačkoljah je namreč vse potekalo v najboljšem redu. Vina so bila letos kvalitetnejša od lanskega leta, organizacija je bila vse tri dni skoraj brezhibna, vreme pa je s svoje strani poplačalo domačine, člane KD Primorsko za njihovo neutrudno delo, ljudje pa so se udeležili razstave v tolikšnem številu, da smo ob koncu zabeležili rekordno število obiskovalcev glede na prejšnja leta. Že v petek je namreč prisostvovalo otvoritvi in nastopu dolinske godbe na pihala Breg proti pričakovanjem veliko število gledalcev, ki so se kasneje še zavrteli ob zvokih neumornega ansambla «Supergroup». Višek natrpanosti je pokrajinska razstava vin dosegla v soboto zvečer, ko so ljubitelji žlahtne kapljice napolnili mačkoljanski gozdič skoraj do zadnjega kotička. V soboto je bilo poleg nastopov italijanske skupine iz Galižane v Istri in tržaške folklorne skupine «Stu ledi», še nagrajevanje najboljših vin.

Ocenjevalna komisija je objavila lestvico na osnovi, katere je nagradila tri najboljše vinogradnike za vsako razstavljeno vrsto vina. Najboljše belo vino je razstavil Stojan Sancin iz Lonjerja, drugi je bil Giuseppe Cereali iz Milj, tretji pa Mirko Kocjančič iz Doline.

Prvo mesto za najboljše črno vino so dodelili Sergiju Starcu s Furlanske ceste, drugi je bil Anton Bole od Piščancev, tretji pa Mario Smotlak iz Mačkolj. Prvo mesto za najboljši teran si je zagotovil Alojz Škabar iz Repna, drugi je bil Marčelo Doljak iz Samatorce, tretji pa Boris Milič iz Saleža. Tem in ostalim vinogradnikom, ki niso prejeli nagrad, pa gre gotovo zasluga za velik uspeh, ki ga je zabeležila letošnja 9. pokrajinska razstava vin.

Podtajnica Falcucci potrdila ustanovitev sekcije za geometre pri TTZ «Žigo Zois»

Podtajnik za šolstvo senator Franca Falcucci je v brzojavki sen. Jelki Gerbec potrdila, da je bil že izdan odlok, s katerim se pri Trgovskem tehničnem zavodu «Žiga Zois» ustanovi sekcija za geometre s slovenskim učnim jezikom.

VAŠKA ŠAGRA NA PADRIČAH

Padriško prosvetno društvo «Slovan» ter v njegovem okviru delujoči Mladinski krožek sta priredila v soboto in nedeljo čez vse uspelo vaško šagro. Poleg z obilno pijačo in jedač na ražnju je organizator poskrbel za dobro voljo s priznanima zabavno-plesnima ansambloma Lojze Furlan iz Zgonika ter Taims z Opčin, vrh tega sta bila na sporedu balinarski turnir in otroški ex tempore (na sliki). Obisk je bil dober

SINOČI V PREČNIKU

ZAKLJUČEN FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA

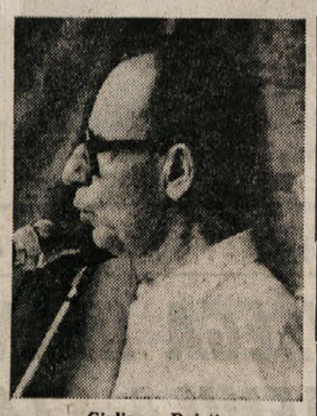

Giuliano Pajetta

V Prečniku se je sinoči zaključil festival komunističnega tiska, ki ga je priredila sekcija KPI za občino Devin - Nabrežino. Osrednji del prireditve se je odvijal v nedeljo popoldne, ko se je v Prečniku zbralo veliko število ljudi iz vseh vasi devinsko - nabrežinske občine, pa tudi iz Trsta in iz drugih krajev.

S priložnostmi govori so nastopili občinski odbornik Giorgio Depangher, član tajništva občinske sekcije KPI Ivo Širca in Giuliano Pajetta. Depangher je v svojem posegu razčlenil izide junijskih volitev in se zadržal ob problemih, nastalih po volitvah v devinsko - nabrežinski občini. V tej zvezi je poudaril, da je edina perspektiva za učinkovito vedenje občine sestava odbora, v katerem naj bodo predstavniki KPI, PSI in SSk. Samo tako se bo občinska uprava lahko uspešno spopirjela s številnimi odprtimi vprašanji, med katerimi izstopata po svojem pomenu predvsem vprašanje urbanistične ureditve občine in pa problem globalne zakonske zaščite slovenske narodnostne skupnosti v teh krajih.

Tudi Širca je v svojem posegu obravnaval upravne probleme v občini in poudaril, da so komunisti pripravljeni prevzeti odgovornosti in ustrezna bremena za njihovo reševanje. Zadnji je spregovoril G. Pajetta, ki je orisal notranji politični položaj v Italiji ter nato kritično ocenil nedavne vladne ukrepe na gospodarskem področju. Govornik je prav tako kritično ocenil pasivnost uradne Italije pri utrjevanju miru v svetu.

Odlično počutje naših brigadistov na Kosovem

Kot je znano se v tem času skupina tržaških mladincev in mladink mudi na mladinski delovni akciji Ibar - Lepena 80 na Kosovem, 8 kilometrov od Prištine.

Počutje naših mladincev, v okviru MDB «Simon Gregorčič» iz Nove Gorice, je odlično, saj so se takoj vključili v brigadirsko življenje in navezali vrsto prijateljskih vezi.

Na MDA Ibar - Lepenac 80 je prisotnih v tej drugi izmeni preko 400 brigadirjev, porazdeljenih v osmih brigadah, z vseh jugoslovanskih republik. To pomeni, da naši mladinci poleg tega, da spoznajo nove kraje južnega Kosova, imajo tudi možnost spoznati navade in šege mladih iz ostalih jugoslovanskih republik. Zanimiv mozaik torej, ki ga je v življenju vredno preizkusiti.

Druga izmena na tej akciji se bo zaključila prihodnjo soboto. Brigadirji se bodo vrnili v Novo Gorico v nedeljo, 3. avgusta. Predviden prihod je okrog 21. ure (po jugoslovanskem času). Točen čas prihoda pa bomo še objavili v našem dnevniku.

V POLETNEM CENTRU PRI BANIH

V petek zaključena prva izmena

Tudi v Poletnem centru pri Banih se je v petek zaključila prva izmena. Tradicionalni zaključni prireditvi je sledila tiskovna konferenca, med katero je občinska odbornica za zdravstvo, higieno in socialno skrbstvo Pia Frausin poudarila važno vlogo poletnih centrov pri družbenem vključevanju handikapiranih otrok. Nato je načelnik enajstega oddelka tržaške občine Orel spregovoril o družbenem pomenu centrov, ki olajšajo delo zaposlenim staršem in obenem uvajajo otroke k skupnemu delu in življenju in jim omogočajo intelektualno rast v sproščenem okolju.

Vsak center ima popolno avtonomijo, to se pravi, da vsaka skupina vzgojiteljev lahko prosto usmerja notranje delovanje centra.

Da bodo centri lahko popolnoma zadostili svojim potrebam in dosegli cilje, ki so si jih organizatorji zastavili, pa bo potrebno, da postanejo čimprej redna ustanova, saj jim je drugače večkrat delo onemogočeno. (dan)

Danes se vrnejo taborniki RMV

Taborniki Rodu modrega vala zaključujejo danes svoje letošnje poletno taborjenje na Visokem v Poljanski dolini. Po treh tednih bivanja na taboru v bližini Tavčarjeve posesti se bo skupina osemdesetih zamejskih tabornikov vrnila domov z vsemi lepimi spomini, ki so si jih mladi nabrali v taborniškem kroju. Prihod tabornikov RMV je predviden za 19.30 na železniško postajo v Sežani.

Danes zapade rok za izplačilo predujma delavcem CAA

Pokrajinsko vodstvo enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL javlja vsem uslužbencem miljske ladjedelnice Alto Adriatico, ki še niso prejeli predujma na zaostale prejemke, da se lahko zanj obrnejo na Tržaško hranilnico le še danes, 29. julija. Rok je nepodaljšljiv. Predujem bodo prizadeti dvignili na glavnem sedežu hranilnice v Ul. Cassa di Risparmio.

Preteklo soboto in nedeljo so jugoslovanski cariniki v Sežani in v Kopru zaplenili velike količine kave, katero so jugoslovanski kupci, ki so konec tedna prišli v Trst po nakupih, skušali prepeljati čez mejo.

Kino

Nazionale 15.30—22.00 «Piaceri folli». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ariston 21.30 «MASH». E. Gould, D. Sutherland.
Jutri. «Una coppia perfetta». P. Dooley, M. Heflin.
Ritz Danes zaprto.
Jutri: 18.00—22.15 «Vacanze per un massacro». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Excelsior 17.00 «La vera storia della monaca di Monza». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Jutri zaprto.
Grattacielo 16.30—22.15 «Bluff — storie di truffe e di imbroglioni», A. Celentano. Barvni film.
Fenice Danes zaprto
Jutri: 17.00 «La grande fuga». Steve McQueen, Charles Bronson.
Mignon 16.30—22.00 «Bruce Lee l'ira del drago colpisce l'occidente.» Barvni film.
Filodrammatico 15.30—22.00 «Vieni amore vieni». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «L'ultima follia di Mel Brooks».
Jutri: «La rivolta del drago».
Aurora 17.15 «Quadrophenia». Barvni film.
Jutri: «Mafù, una terrifficante storia d'amore».
Capitol 17.00 «Enigma rosso». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Jutri: «L'altra casa ai margini del bosco».
Vittorio Veneto 17.00 «L'Australiano». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Jutri: «Ali della notte». Barvni film.
Cristallo Danes zaprto.
Jutri: 17.00 «Il dormiglione». Woody Allen.

Sporočamo žalostno vest, da je v nedeljo preminila naša draga

JOSIPINA SEDMAK

Pogreb bo danes, 29. t.m., ob 13.45 iz Trsta v Križ.

V trajnem spominu jo bodo ohranili: bratje, sestre, nečaki in drugo sorodstvo

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Križ, 29. julija 1980

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

MARIZE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali.

Družina SIMIČ

Občine, 29. julija 1980

29. 7. 1979 29. 7. 1980

Ob 1. obletnici smrti našega nepozabnega moža, očeta in nonota

ANTONA ŠKABARJA

se ga z veliko žalostjo spominjajo

žena Štefanija, sin Stanko in hči Romana z družinama

Drevi seja devinsko-nabrežinskega občinskega sveta

Drevi ob 19. uri se bo sestal devinsko - nabrežinski občinski svet. Nadaljeval bo razpravo o prejšnjem dnevnem redu, ki predvideva izvolitev župana ter efektivnih odbornikov in suplentov. Pred tednom dni se je prva seja novoizvoljenega občinskega sveta končala brez konkretnih rezultatov, ker stranke niso dosegle političnega sporazuma, ki bi omogočil izvolitev novih občinskih upraviteljev že na prvi seji.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 29. julija
MARTA
Sonce vzide ob 5.45 in zatone ob 20.37 — Dolžina dneva 14.52 — Luna vzide ob 21.48 in zatone ob 7.30
Jutri, SREDA, 30. julija
KRILAN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 29,6 stopinje, najnižja 22,8, ob 18. uri 28,8 stopinje, zračni tlak 1011,5 mb ustaljen, veter jugozahodnik 6 km na uro, vlaga 68-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,8 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Andrea Montello, Marco Tordin, Valerio Valzano, Massimo Zappador, Riccardo Pascottini, Antonio Bosco, Denis Formentin, Marisol Levis, Fabrizio Erbì, Elisa Minniti, Andrea Giuriato, Massimo Silvestri, Francesco Serdino, Barbara Floreani, Denis Pissacco, Dino Aquilesi.

UMRLI SO: 80-letni Albino Ferluga, 78-letna Giorgina Altenburger, 65-letni Giuseppe Schergat, 82-letna Nives Vicini por. Bearz, 77-letna Regina Visintin vd. Piccotti, 57-letni Michele Gambino, 73-letna Rosina Leban, 55-letni Dante Arzon, 86-letna Anna Fonda vd. Bartole, 81-letna Maria Cabrin vd. Simone, 74-letna Maria Rotundo vd. Manzi, 57-letni Giordano Zidarich, 65-letni Riccardo Beucci, 78-letni Bruno Sorini, 17-letni Massimiliano Palumbo, 70-letna Angela Dicorato vd. Filannino, 77-letni Marcello Luzzatto, 70-letna Maria Sartori vd. Bagattin, 81-letna Giuseppina Starec vd. Pertot, 66-letna Anna Braini por. Lonza, 76-letna Amalia Comar vd. Marcato, 55-letna Ignazia Curatolo por. Michelato, 45-letna Alda Faraone, 74-letni Bruno Franchi, 87-letna Maria Carnevali vd. Vezzali, 68-letni Oscar Mocenigo, 84-letni Valentino Borghese, 81-letna Elda Isman vd. De Leon, Severino Drioli, 57-letni Pietro Benevoli, 73-letni Giovanni Samarelli, 74-letna Giorgina Tamaro.

OKLICI: uradnik Mario Caccia in umetnostna izvedenka Cinzia Busetti, uradnik Mauro Piovesana in univerzitetna študentka Viviana Sciuca, bolničar Giordano Koruza in bolničarka Lia Dondini-Taddei, mehanik Lucio De Robertis in laboratorijska tehničarka Lucia Nespolo, bančni uradnik Franco Bertulin in uradnica Angela Gurian, pleskar Claudio Coslovich in gospodinja Emilia Srebotnjak, študent Ugo Simcic in uradnica Tiziana Balbi, študent Roberto Rainis in študentka Antonella Tabucchi, zdravnik Ezio Fonda in uradnica Fiorella Nicolari, zdravnik Iacopo Moda in biologinja Sonia Lach, pomorski kapetan Sandro Semsey in uradnica Geisy Lilian Silvia Sepuleda, uradnik Ersi Fieramosca in trg. pomočnica Maria Cehic, strugar Adriano Guglielmi in bolničarka Marcella Vaccaro, uradnik Marino Derossi in uradnica Tamara Matè, uradnik Angelo Grieco in učiteljica Claudia Chittero, uradnik Sergio Tancovich in uradnica Gabriella Demichele, poštni uradnik Vincenzo Abbate in uradnica Lucia Petelli, telefonski nameščenec Dario Mancinelli in trg. pomočnica Antonella Svigelj, študent Claudio Giorgi in uradnica Sabrina Castro, skladiščnik Luigi Bevacqua Moscovito in delavka Livia Valenta, kovinar Roberto Stransciak in trg. pomočnica Nadia Lazar, finančni stražnik Gianfranco Ballo in modelistka Odilia Bototto, pianist Franco Graniero in študentka Isabella Magni, zdravnik Carlo Mezzena in zemljemerka Annamaria Forchiassin, mehanik Roberto Furlan in radiotehničarka Sandra Costanzo, uradnik Giancarlo Cavaliera in uradnica Mara Marchesini, uradnik Francesco Russo in študentka Rita Asquini, pleskar Franco Petrina in uradnica Ave Marchi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Viale XX Settembre 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV aprile 6.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21 do 8. ure tel. 732627; predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 7. do 20. ure tel. 68441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228 124, Bazovica tel. 226 165; Opčine: tel. 211 001, Prosek: tel. 225 141; Božje polje, Zgonik: tel. 225 596, Nabrežina: tel 200-121; Sestjan: tel. 209 197, Žavlje: tel. 213 137; Milje: tel. 271 124.

LOTERIJA

BARI	72	90	66	52	18
CAGLIARI	12	71	70	60	49
FIRENCE	50	46	71	27	84
GENOVA	74	24	35	48	25
MILAN	24	3	35	85	1
NEAPELJ	73	71	52	30	6
PALERMO	16	14	23	37	71
RIM	49	66	36	12	87
TURIN	28	72	90	33	55
BENETKE	79	61	71	49	12

ENALOTTO
2 1 X 2 1 2 1 X 1 2 2 2

KVOTE
12 — 19.700.000 lir
11 — 541.900 lir
10 — 45.700 lir

Dr. Ernest Petrič:

Mednarodnopravni položaj slovenske manjšine v Italiji po Osimu

6.

Kateri so posebni varstveni ukrepi, ki jih je država dolžna podvzeti, kadar niso s posebnimi določili mednarodnega prava opredeljeni? Zanesljivo so varstveni ukrepi vsakokrat odvisni od stvarnih okoliščin in po seveda potreb same manjšine, ki jih leta običajno utemeljuje in oblikuje v jasne zahteve. Nedvomni pa je nek, sicer skromen, minimum posebnih pravic oziroma varstvenih ukrepov danes določen v čl. 27 Konvencije OZN o državljanskih in političnih pravicah, katere stranka je tudi Italija. Vsaj po določilih te konvencije, oziroma po njenem 27. členu, se je Italija dolžna ravnati v odnosu do pripadnikov etničnih in jezikovnih manjšin, torej tudi do slovenske manjšine. In to ne glede na to, ali položaj Slovencev v Italiji posebej opredeljuje še kaka posebna mednarodna pogodba, kot npr. osimska pogodba. *Po čl. 27 Konvencije OZN o državljanskih in političnih pravicah se je torej dolžna Italija ravnati v odnosu do slovenske manjšine na Goriškem, v Beneški Sloveniji ali v Kanalski dolini, četudi bi predpostavili, da se osimska pogodba nanaša le na Slovence na območju bivšega STO.*

V zvezi z mednarodnim načelom o enakopravnosti in nediskriminaciji, pa se prav glede slovenske manjšine v Italiji zastavlja še dvoje posebnih vprašanj. Tudi če ostanemo zgolj na ravni formalne enakopravnosti, se namreč pokaže kot docela nevzdržno, da se načeloma in v konkretnih izvedbah delu slovenske manjšine, t.j. Slovencem v Beneški Sloveniji in v Kanalski dolini v italijanskem pravnem redu ne zagotavlja prav nobenih varstvenih ukrepov, prav nobenih manjšinskih pravic. Ta izrazita in načelna neenakopravnost, diskriminacija znotraj same slovenske skupnosti, ne more biti ovrednotena drugače, kot da je v grobi oporeki z mednarodnopravnim načelom enakopravnosti in nediskriminacije. Del slovenske manjšine je namreč očitno diskriminiran glede na ostalo slovensko manjšino v Italiji.

Po drugi strani pa Italija tudi načeloma in v konkretnih izvedbah drugače kot Slovence obravnava ostale pomembnejše manjšine znotraj svojih meja, t.j. francosko govoreče manjšine v Val d'Aosti, nemško govoreče manjšine v J. Tirolski, pa tudi Ladince. Seveda tak pristop k urejanju manjšinske problematike v Italiji, pristop, ki ga označuje načeloma različen odnos do posameznih manjšin, izziva pomisleke in ugovore prav z vidika zagotavljanja enakopravnosti in preprečevanja diskriminacije in je v svojem bistvu v nasprotju z mednarodnopravnim načelom o enakopravnosti in nediskriminaciji.

5. čl. 27 Konvencije OZN o državljanskih in političnih pravicah in slovenska manjšina v Italiji

a) Splošna interpretacija čl. 27

Čl. 27 Konvencije OZN o državljanskih in političnih pravicah je pravzaprav danes edino splošno določilo pogodbenega mednarodnega prava, ki eksplicitno opredeljuje pravice pripadnikov manjšin. Zato ni čudno, da je bilo prav to določilo mednarodnega prava predmet posebne, večletne, izčrpne in obsežne raziskave, ki jo je kot posebni poročevalec OZN opravil F. Capotorti. Čeprav smo lahko opravičeno zadržani od nekaterih Capotortijevih ugotovitev in trditev, je vendarle zlasti njegovo končno poročilo smatrati za izjemno avtoritativno in se velja nanj opreti.

Prvo, kar je pomembno ugotoviti — to poudarja tudi F. Capotorti — je dejstvo, da danes, vsaj za države, ki so Konvencijo OZN o državljanskih in političnih pravicah ratificirale, ne more biti nobenega dvoma o pravni naravi tudi njenega čl. 27. Vsebina tega člena je čvrsta mednarodnopravna obveznost držav strank konvencije, torej tudi Italije. Obveza, ki izhaja, za državo stranko konvencije iz čl. 27 — tako meni F. Capotorti — ne more biti odvisna od tega, ali ta država priznava neko manjšino ali ne. Vprašanje obstoja ali neobstoja neke manjšine ali dela neke manjšine je faktično vprašanje in ne vprašanje njenega priznavanja ali nepriznavanja s strani države, v kateri ta manjšina živi. To je pomembno poudariti, čeprav danes o obstoju slovenske manjšine v Italiji, tudi slovenske manjšine v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini, ne more biti dvoma in njen obstoj priznavajo tudi italijanski uradni krogi.

Opirajoč se zgolj na dikcijo čl. 27 konvencije Capotorti meni, da je upravičenec subjekt v tem členu navedenih pravic le posameznik. Očitno pa je, že iz same narave v čl. 27 konvencije vsebovanih pravic — pravica do uživanja kulture in pravica do uporabe lastnega jezika — *da je te pravice ali vsaj njihove določene vidike, moč uživati le v okviru manjšinske skupnosti,* torej so to vsaj posredno tudi pravice skupnosti; pravice, ki tudi manjšinski skupnosti omogočajo ohranjanje njene lastne identitete.

Za uživanje pravic iz čl. 27 Konvencije OZN o državljanskih in političnih pravicah, načeloma ni potrebno določeno število ali odstotek manjšinskega prebivalstva. Po mnenju F. Capotortija, kot smo omenili že spredaj, ima tudi najmanjša manjšinska skupina pravico zahtevati varstvene ukrepe. Kvantiteta manjšinske skupine je relativna le glede praktičnih možnosti, sredstev in poti za zagotovitev varstvenih ukrepov. Načeloma pa gredo pravice iz čl. 27 konvencije vsaki manjšinski skupnosti in njenim pripadnikom, ne glede na njihovo številčnost. Tudi ni potrebno, po interpretaciji F. Capotortija, da manjšinska skupnost posebej zahteva uresničevanje pravic iz čl. 27 konvencije. Zadošča, da implicitno izražajo težnje po ohranjevanju svoje kulture, tradicije in jezika, samobitnosti.

Na temelju povedanega in opirajoč se na pretehtanost in avtoritativnost sodb posebnega poročevalca OZN, sodb, ki temeljijo na prevladujočem naziranju držav, seveda ni moč dvomiti, da slovenski manjšini, oziroma upoštevajoč samo dikcijo člena 27 konvencije, pripadnikom slovenske manjšine v Italiji gredo pravice iz tega člena. *Te pravice so po 15. 9. 1978 čvrsta, čeprav po svoji vsebini skromna, mednarodnopravna obveza Italije. Italija je dolžna — to izhaja tudi iz mnenja F. Capotortija — s svojimi sredstvi in prizadevanji, ne le s toleranco, omogočiti pripadnikom slovenske manjšine, da bi mogli v polni meri uživati pravice iz čl. 27 Konvencije OZN o državljanskih in političnih pravicah.*

b) Pravica pripadnikov manjšin do lastne kulture

Opredelitev pravice do uživanja lastne kulture, torej tudi do ohranjevanja lastne kulture v čl. 27 Konvencije OZN o državljanskih in političnih pravicah ni le skromna, temveč tudi dokaj splošna. Govor je o tem, da pripadnikom etničnih in jezikovnih manjšin ne bo zanikana pravica, da v skupnosti z ostalimi člani svoje skupine uživajo svojo kulturo in uporabljajo svoj jezik. V čl. 27 je torej zagotovljena pripadnikom etničnih in jezikovnih manjšin pravica do lastne kulture in pravica do uporabe lastnega jezika. Ti pravici sta medsebojno povezani, saj je moč ohranjevati, razvijati in uživati svojo kulturo le s sočasnim ohranjevanjem in uporabo svojega jezika. Prav jezik je temeljno sredstvo za izražanje kulture.

IZ POČITNIŠKIH KOLONIJ

55 zagorelih in zadovoljnih otrok v Poletnem centru SKGZ

Vsak dan kopanje v čudovitem savudrijskem morju - «Razvedrilo in stik z naravo» za otroke iz Trsta, Gorice in Kanalske doline

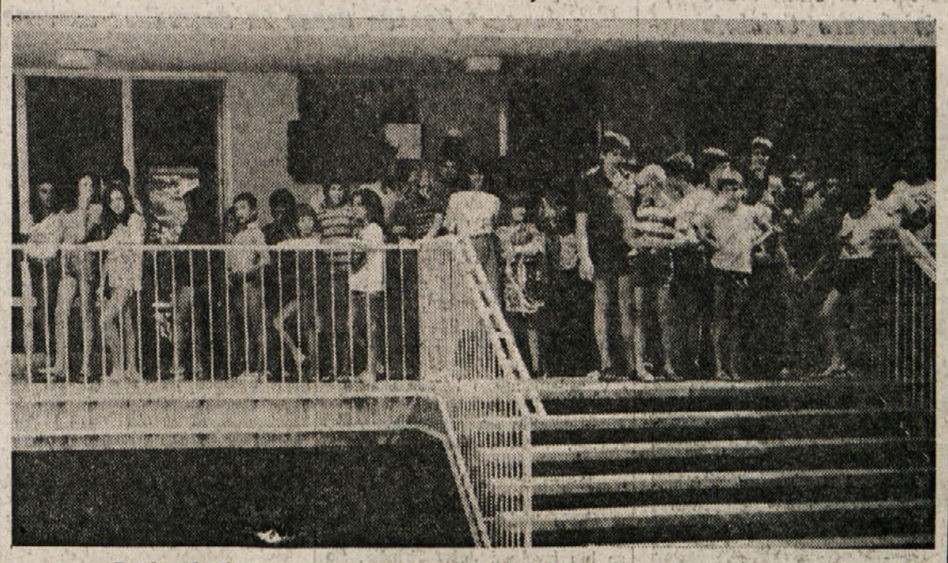

Po dopoldanskem kopanju se kosilo res prileže in otroci že nestrpno čakajo nanj

V soboto smo bili na obisku v poletnem centru v Savudriji, ki ga je organizirala Slovenska kulturno gospodarska Zveza v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine iz Ljubljane. Letošnjega poletnega centra se udeležuje kar 55 otrok iz zamejstva, medtem ko jih je vsega skupaj okrog 300. Otroci prihajajo iz Ljubljane, Kočevja in Ribnice, iz naših krajev pa je v poletnem letovišču 9 otrok iz Žabnic, 33 iz Gorice in 13 iz Trsta. Nanje pazijo trije zamejski inštruktorji: Ivan Figelj in Boris Peric iz Gorice ter Suzi Pertot iz Trsta. Z njo smo imeli kratek pogovor

Najprej je treba poudariti, da ima center na razpolago dve zgradbi, in sicer modernejšo, šoli podobno poslopje, in starejšo stanovanjsko hišo, ki je obdana z zelenjem. V tej spijo v glavnem deklice, medtem ko so v sodobnejši zgradbi 30-posteljne sobane, v katerih prebivajo dečki. V novejši zgradbi so tudi prostori za kulturne dejavnosti v primeru slabega vremena, ko otroci ne morejo na kopanje. K sreči so letos naleteli na odlično vreme. Od 23. julija še niso imeli dežja in upajo, da ga do 6. avgusta, ko se bodo otroci vrnili domov, tudi ne bo.

V centru so na razpolago otrokom trije referenti za kulturo, šport in knjižnico. Poleg tega imajo otroci, ki so stari od 6. do 15. leta, dvakrat dnevno kopanje, nekako od 8. do 12. in od 15. do 18. ure. Da bi otrokom čim več pomagali, imajo inštruktorji v večernih urah sestanke, na katerih jih pedagoški voditelji seznanjajo s tem, kako naj otroke učijo plavanja, prve pomoči in jih seznanjajo z novejšimi pedagoškimi teorijami.

Otroci iz Kanalske doline so se udeležili letošnjega centra polni dobre volje, da bi poglobili znanje slovenščine, ki se je učijo na popoldanskih tečajih. Z nekaterimi izmed njih smo se prijetno zaklepetali. V glavnem so vsi veseli in zadovoljni z letošnjo izkušnjo. S sovrstniki so v dobrih prijateljskih odnosih. Najbolj so veseli tega, da so se lahko naučili plavanja. Čeprav imajo na razpolago bogato knjižnico so si, predvsem najmlajši, zaželeli slovenskih stripov, kjer bi imeli nedvomno olajšan pristop do knjižnega jezika.

Zagoreli in nasmejani obrazi so se združili še za spominsko sliko in se nato veselo razšli. Njim pomeni poletni center nova prijateljstva, nova spoznanja. Geslo letošnjega centra: «Razvedrilo in stik z naravo» je izredno mikaven. Otroci ne poznajo dolgočasja, tudi zaradi dobro razporejenega hišnega reda. Med njimi ni nikogar, ki bi bil potreboval ambulantne pomoči; le meduze so jim kdaj ponagajale. (eva)

V ŠEMPOLAJU

Odlično razpoloženje v koloniji Slovenskega dobrodelnega društva

«Obvezna» spominska slika iz Šempolaja

Na velikem dvorišču osnovne šole «Stanko Gruden» v Šempolaju je tudi letos kar živo. Dvainpetdeset otrok z Goriškega in Tržaškega je namreč pred dobrima dvema tednoma prispelo v kolonijo SDD iz Trsta.

Morda je odveč, če povemo, da so vsi najboljše razpoloženi. Že zgodaj zjutraj se po zajtrku otroci postavijo v vrsto in nestrpno pričakujejo linijski avtobus, ki jih vsak dan odpelje v Šesljan na kopanje. Tam se na koščku plaže, ki je samo njim namenjen, otroci igrajo in plavajo, nekateri se plavanja šele učijo, drugi pa, ki so bolj izkušeni, se drznejo na široko morje, tako da imajo učiteljice in kopališčnik veliko dela z njimi. Za kosilo se malčki spet vračajo v kolonijo, po počitku pa ponavadi odhajajo na sprehod po gozdičkih, ki obkrožajo Šempolaj. Tam nabirajo ciklame in se lahko v prijetni senci odpočijejo ali pa organizirajo najrazličnejše družabne igre. Vendar jim je muhasto vreme letos večkrat onemogočilo vsakdanje razvedrilo, tako pa so v deževnih dnevih lahko pripravljali prireditev, s katero so že nastopili na radiu. Tri mlade učiteljice so nam povedale, da bo kolonija letos imela samo eno izmeno in da zato skupino otrok sestavljajo dekleta in fantje, kar predstavlja seveda novost. Kljub vsemu se otroci kot vedno dobro razumejo in so od vsega začetka navezali dobre stike s sovrstniki. (dan)

Darovi in prispevki

• ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE

Namesto cvetja na grob Karla Puriča daruje Marija Tavčar-Milič 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Škabar - Ravbar darujeta Marija Tavčar-Milič 5.000 lir in Slava Kalc 5.000 lir.

N.N. daruje 1.000 lir.

V spomin na pok. Karla Križmančiča daruje družina Mahnič 10 tisoč lir.

V spomin na pok. moža in očeta Karla Križmančiča darujejo žena Antonija, sin Silvano in hči Boža z družinama 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Karla Puriča daruje Marija Tavčar-Milič 5.000 lir.

Ob 2. obletnici smrti drage none Alojzije Smotlak darujeta vnukinji Nataša z družino in Vesna 10.000 lir.

Ob 2. obletnici smrti dragega moža Franca Malalana daruje žena Pepka 5.000 lir.

V spomin na pok. Terezo Hrovatin - Sosič daruje Slavka z Repentabra 10.000 lir.

V spomin na pok. Terezo Hrovatin-Sosič darujejo sosedje iz Kraške ulice 50.000 lir.

* * *

Ob 2. obletnici smrti dragega nonota Franca Malalana darujeta vnukinji Nataša z družino in Vesna 5.000 lir za moški in 5.000 lir za ženski pevski zbor Tabor.

Ob 2. obletnici smrti dragega očeta Franca Malalana daruje hči Karla z možem 5.000 lir za ženski pevski zbor Tabor in 5.000 lir za PD Tabor.

Ob 2. obletnici smrti dragega moža Franca Malalana daruje žena Pepka 5.000 lir za spomenik padlim v NOB z Opčin.

Ob 2. obletnici smrti dragega očeta Franca Malalana daruje sin Zoran z družino 15.000 lir za pevski zbor Tabor, 15.000 za PD Tabor in 15.000 lir za ŠD Polet.

V počastitev spomina Franca Malalana daruje Lojzka 5.000 lir za moški in 5.000 lir za ženski pevski zbor Tabor.

Namesto cvetja na grob Terezo Sosič daruje družina Benčina 10.000 lir za ŠD Jadran in 10.000 lir za PD Tabor.

Namesto cvetja na grob Terezo Sosič daruje Ema Pertot z družino 15.000 lir za ŠD Polet.

Namesto cvetja na grob Karla Puriča, Jožefa Škabarja in Zofije Brana, daruje družina Križman - Repen 128 — 15.000 lir za KD Kraški dom.

V spomin na pok. Ivana Prašlja darujeta Justina in Ludvik Švab 10.000 lir za KD Valentin Vodnik iz Doline.

Čestitke

Danes praznuje 71 let RUDOLF ŠKABAR. Vse najboljše, predvsem pa zdravja, mu želijo vsi njegovi.

Danes bo ugasnil 8. svečko naš mali ALJOŠA TAVČAR. Še mnogo let veselega in sreče polnega življenja in da bi bil vedno priden ter marljiv, mu želita nona Justa in nono Rudi.

Včeraj je praznoval EDVARD rojstni dan. Prisrčno mu čestitata žena in sin.

Razna obvestila

1., 2. in 3. avgusta bo v Križu festival komunističnega tiska. Vabljeni!

Slovensko dobrodelno društvo obvešča starše, da bo povratek otrok (dečkov in deklic) iz kolonije v Šempolaju v četrtek, 31. t.m. Starši naj jih čakajo v Trstu, na Trgu Oberdan, ob 12.30. Iz okoliških vasi naj pridejo ponje direktno v kolonijo pred 11. uro.

OBVESTILO ŠTUDENTOM

Tržaška knjigarna vabi študente nižjih in višjih srednjih šol, ki nameravajo naročiti šolske knjige, da to storijo čimprej, ker bodo njeni prostori zaprti od 5. do 18. avgusta.

Izleti

SPDT prireja štiridnevni (od 15. do 18. avgusta) oziroma šestdnevni pohod v Kamniške Alpe, primeren za izletnike in trenirane planince. Odhod z avtobusom v Logarsko dolino 15. avgusta in povratek z vlakom. Informacije in vpisovanje na sedežu ZSSDI, Ul. sv. Frančiška 20 II. nadstr., do vključno 31. julija.

Združenje Union priredi enodnevni izlet na Krk - Baško preko novega mostu dne 3. avgusta. Informacije na sedežu v Ul. Valdirivo 30, tel. 64-459. Urnik vpisovanja je torek, sreda in petek od 17. do 19. ure.

Natečaji za službena mesta

NSK obvešča, da so v štirinajstdnevniku «La Gazzetta dei concorsi» štev. 14 z dne 5. julija, objavljeni razpisi natečajev za naslednja službena mesta:

Finančno ministrstvo razpisuje natečaj za 727 mest namestnikov direktorja v finančnih uradih in 5[illegible] mest za podporočnika finančnih straž; rok za vložitev prošenj zapade 30. julija.

Notranje ministrstvo razpisuje 1[illegible] mest za policijske asistentke; rok za prošnje zapade 26. julija.

Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo razpisuje 316 mest za zaposljevalce na delo (med temi 1[illegible] v Furlaniji - Julijski krajini) ter 4[illegible] mest za pomožne uradnike; rok za vlaganje prošenj zapade 27. julija.

Obvestilo KZ dvolastnikom

Kmečka zveza opozarja dvolastnike, ki nameravajo sekati drva na jugoslovanskem ozemlju, da pravočasno predložijo zadevne prošnje. V ta namen naj se javijo v uradih Kmečke zveze v Trstu, Ul. Cicerone 8/b med uradnimi urami. Zainteresirani naj prinesejo s seboj poleg osebnih podatkov še dvolastniško knjižico, številke ter katastrsko občino parcel, na katerih nameravajo sekati, površine posameznih parcel in količino drvi, ki jih nameravajo posekati. Prošnje bomo sprejemali do 31. julija t.l.

Tajništvo Kmečke zveze

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

UNIVERSALMACCHINE Dolina 19[illegible] prodaja traktor 21 HP na 4-pogonska kolesa znamke ISEKI po zelo ugodni ceni. Tel. (040) 228-190.

V ČETRTEK, 24. t.m., sem izgubil v avtobusu Šempolaj - Sesljan ročno uro. Poštenega najditelja prosim, da telefonira na tel. št. 229-371. Nudim nagrado.

PRODAM avtomobil innocenti J8 letnik 1971 s prenovljenim motorjem. Cena ugodna. Telefonirati ob uri kosila na tel. št. 211-232.

OSMICO je odprl Milič Stanko - Zgonik 34. Toči belo in črno kapljico.

IŠČEMO delavca za celodnevno zaposlitev v skladišču z gradbenim materialom. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Skladišče».

IŠČEMO sposobno prodajalko/ca z znanjem slovenščine za samostojno delo v prodajalni na drobno. Ponudbe poslati na upravo Primorskega devnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Sposoben».

PRODAM dobro ohranjena okna verande. Gruden, R. Piazzutta 6/I Gorica.

VPIS ŠE DO 30. t.m.

Tudi letos «tečaji 150 ur»

Tudi letos se bodo na naših šolah odvijali «tečaji 150 ur», ki se imenujejo tako, ker so si jih priborili sindikati kovinarji leta 1973 kot pravico do izobraževanja delovnih slojev, oziroma tistih ljudi, ki niso imeli možnosti dokončati obveznega šolanja. Tečaji se prav zaradi tega odvijajo delno tudi v delovnem času.

V zadnjem šolskem letu so bili prvič na Tržaškem tudi tečaji v slovenščini. Priborili si jih je Sindikat slovenske šole po dolgih prizadevanjih in pritiskih na ustrezne forume v Rimu, letos pa sindikat upa, da bo podoben tečaj mogoče uvesti tudi na Goriškem.

«Tečaji 150 ur» so dostopni vsem delavcem in odraslim, ki so dopolnili ali pa bodo dopolnili do 31. decembra letos 18. leto starosti (za tiste, ki niso še dopolnili 23 let je obvezna diploma osnovne šole). Tečaji so brezplačni in trajajo eno šolsko leto, od 20. septembra 1980 do 31. maja 1981, skupaj torej več kot 350 učnih ur.

Učni program prediskutirajo udeleženci sami in profesorji ob podpori sindikalnih organizacij in v luči najpomembnejših dosedanjih izkušenj. Tudi komisijo ob zaključnem izpitu sestavljajo profesorji, ki na tečaju poučujejo, udeleženci pa dobijo po uspešno opravljenem izpitu diplomo nižje srednje šole. Skratka, gre za pobudo, ki bi jo morali tisti, ki še nimajo diplome srednje šole, nujno izrabiti.

Interesenti se lahko vpišejo na «tečaj 150» ur še jutri, in sicer na tajništvih nižjih srednjih šol, lahko pa tudi v Tržaški knjigarni in na sedežu Sindikata slovenske šole (Ul. Fabio Filzi 8), ponedeljek med 16. in 18. uro. Obrazci za vpis so na razpolago v zgoraj omenjenih uradih in v tajništvih občin Dolina, Repentabor, Zgonik, Devin-Nabrežina in Milje.

9.

KULTURNO SREČANJE MED SOSEDNJIMI NARODI

INCONTRO CULTURALE DEI POPOLI VICINI

CUNVIGNE DI CULTURE DAI POPUI CH'A SON PUARTE CUN PUARTE

KULTURTREFFEN DER ANGRENZENDEN VÖLKER

2. - 3. VIII. 1980

KAMENICA

CASTELMONTE STARA GORA

Živahna dejavnost PD Rovte-Kolonkovec

Uredništvu Primorskega dnevnika

V Primorskem dnevniku so občasno objavljena tudi poročila o delovanju prosvetnih in kulturnih društev, ki seznanjajo bralce z raznimi prireditvami pri nas. Večkrat je omenjeno tudi PD Rovte - Kolonkovec. Dejstvo je zelo razveseljivo, ker smo bili prebivalci tega okraja vrsto let brez kakršnekoli dejavnosti. Naše društvo prireja poleg vsakovrstnih srečanj tudi vrsto izletov. S skupino, ki je z izletom Primorskega dnevnika obiskala grob tovariša Tita, je odpotovalo tudi nekaj članov našega društva, ki je Predsedniku v znak spoštovanja in ljubezni poklonila šop cvetja. Ker se tega potovanja niso mogli udeležiti vsi člani našega društva, smo sklenili, da bomo priredili izlet v Titovo rojstno vas Kumrovec. Čeprav zaradi pomanjkanja prostorov tudi tako nismo mogli zadovoljiti vseh članov, ki so se hoteli pokloniti velikemu Titu, je izlet zelo lepo uspel. Tudi na tem mestu je naše društvo poklonilo Titu šop cvetja.

PD Rovte - Kolonkovec pa ima v programu tudi izlet v Castelnuovo del Friuli, kjer si bodo izletniki 27. julija lahko ogledali cvetlične nasade tamkajšnje zadruge, poleg tega bomo priredili tudi srečanje nekdanjih peric iz našega kraja.

V upanju, da boste o našem delovanju še kdaj pisali, se Vam najlepše zahvaljujem.

Za nekatere člane PD Rovte - Kolonkovec

J. M. G.

Ravnatelj in člani profesorskega zbora srednje šole Simon Gregorčič v Dolini čestitajo kolegu Stojanu Sancinu in ženi Zdenki ob rojstvu hčerke

JELKE

Novorojenki pa želijo obilo zdravja in sreče v življenju.

KD Kraški dom z Repentabra čestita ob uspešno opravljenem izpitu za vzgojiteljico IRENKI MILIČ, *ob uspešno opravljeni maturi na učiteljišču* NADJI BIZJAK, SONJI LAZAR *in* VIVIJANI PURIČ, *ob uspešno opravljeni maturi na tehničnem zavodu* ALENKI GUŠTIN *in ob uspešno opravljeni maturi na klasičnem liceju* ANDREJU PISANIJU.

Pisma uredništvu

Odprto pismo ravnatelju SIP

Spoštovani tovariš urednik,

preko Primorskega dnevnika bi želel postaviti vprašanje direktorju SIP Trst v zvezi z novim telefonskim imenikom za leto 1980/81. Zaradi tega vas prosim, da objavite sledeče odprto pismo.

Spoštovani gospod direktor SIP!

Te dni sem prejel novi telefonski imenik, ažuriran na dan 10.4.1980. Presenetila me je tretja stran platnice. Na zemljevidu je zarisana tudi meja med Italijo in Jugoslavijo. Ugotovil sem, da je po tem zemljevidu Sežana krepko vključena v italijansko ozemlje. Nisem sicer kartograf, vendar sem prepričan, da so tudi drugi odseki meje premaknjeni proti vzhodu. Prosil bi vas, da mi objasnite, kako je lahko prišlo do take neljube in nedopustne napake.

S spoštovanjem,

Odo Kalan

Neredna pošta pri Koroščih

Spoštovano uredništvo,

Kar več živim — več se učim v tej svobodni demokraciji brez demokracije. Naročil sem se na Primorski dnevnik, da bi imel dnevne novice, ker današnji človek, ki ljubi napredek, ker ne more živeti kot kunček v hlevu, ki se zadovolji s tem, kar mu pač da gospodar.

Na žalost pa prejemam časopis od aprila tega leta po tri skupaj izven praznikov, ki mi ga prinaša raznašalka Ljuba Božjeglav.

Ko časopis ne pride, sem prisiljen v lokal, da ga preberem, in to me stane 300 lir za špric ali kavo. To pa je že resna vsota, ki bi znašala na leto preko 400 tisoč lir, katere moram trositi radi pošte, ki mi ne pošlje časopisa dnevno?

Sedaj skočim v 79. leto in pri slabem zdravju ne maram ali se ne počutim čitati časopis v lokalih, še posebno ne v slabem vremenu. To so žalostni dokazi, o tem, kar moramo prenašati še posebno mi Slovenci, ki smo brez matere in mačeha, čeprav pozabi nam dostaviti dnevno pošto, ne zamudi nikoli nam poslati račune za vodo, luč ali za davke, ki nam odžirajo že tako nizke dohodke.

Se zahvaljujem in pozdravljam

A. K., Korošci

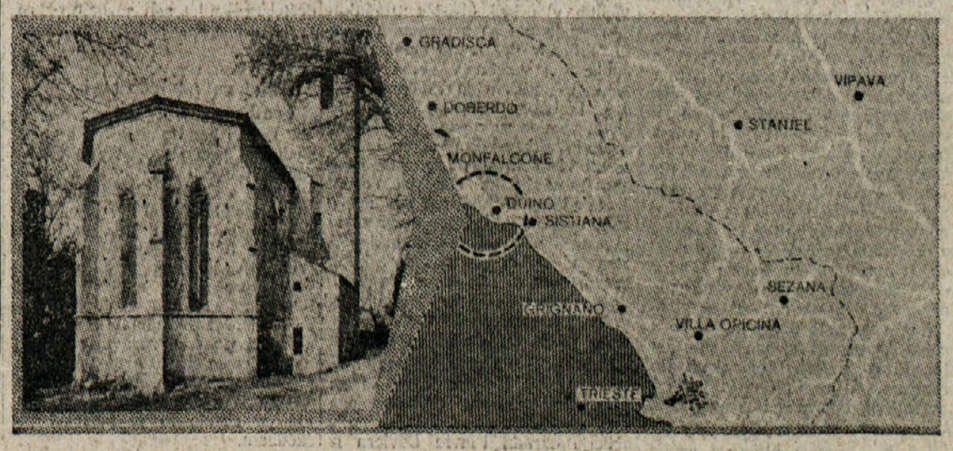

SLAVJE UDARNE DIVIZIJE «GARIBALDI-NATISONE»

Ob 35-letnici osvoboditve so obudili spomine na skupno italijansko-jugoslovansko borbo

Na slavju v Corno di Rosazzo se je zbralo več tisoč ljudi iz obeh držav Med drugimi sta spregovorila tudi Jože Smole in Arturo Calabria

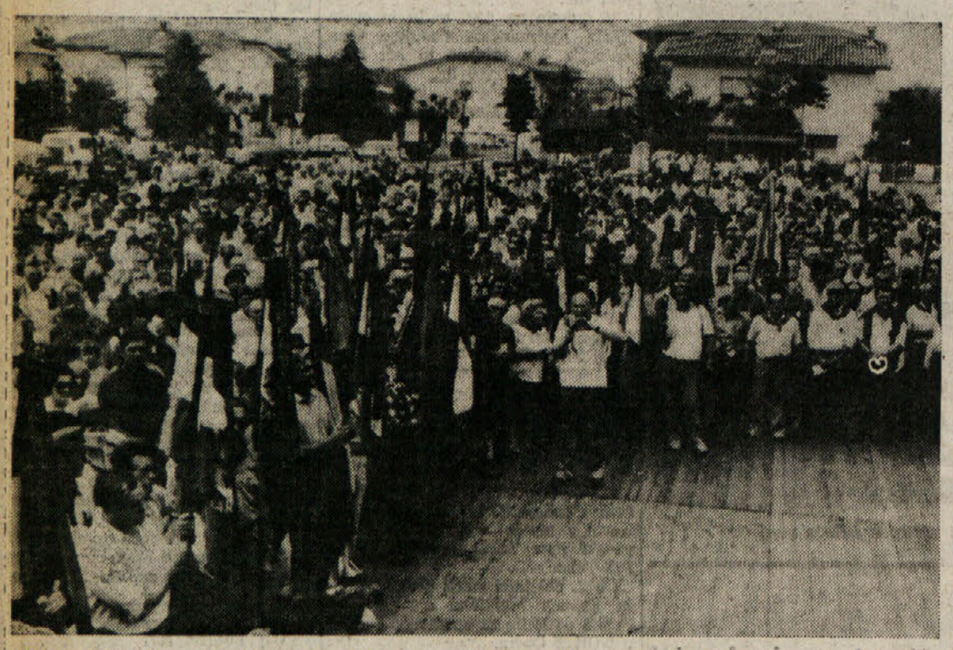

Nekaj tisoč ljudi se je zbralo v nedeljo zjutraj na prostranem trgu v Corno di Rosazzo, (Koren), vasi na desnem bregu Idrijce na začetku videmske pokrajine. Prišli so na slavje italijanske partizanske divizije Garibaldi-Natisone ob 35-letnici zmage nad fašizmom. Prišli so številni živši borci te divizije, mnogi so se morda srečali prvič po tolikih letih, prišli pa so tudi številni slovenski partizanski borci z obeh strani državne meje, ki so se velikokrat bili ramo ob rami z italijanskimi Garibaldinci v naših krajih ali v Srednji Sloveniji.

Seveda so prišli na svečanost tudi zastopniki številnih občin videmske in goriške pokrajine s svojimi prapori, v prvi vrsti zastopniki občin, ki so bile s kolajno nagrajene za sodelovanje prebivalstva v borbi proti nacifašizmu, zastopniki številnih partizanskih edinic in organizacij bivših borcev s svojimi zastavami. Prisotnih je bilo tudi veliko upanov in zastopnikov političnih strank. Deželno vlado in svet sta zastopala odbornik Renzulli in predsednik sveta Colli, prisotni so bili zastopniki italijanske vojske, zastopniki Zveze borcev Jugoslavije in tudi iz drugih dežel.

Manifestacija se je pričela s prihodom zastopnikov organizacij in občin pred spomenik padlim, kjer so položili venec. Na častni straži je stal oddelek 76. bataljona mehanizirane pehote «Napoli».

Na velikem odru so se zbrali zastopniki oblasti, okrog odra so bili praporščaki, za njimi pa velika množica ljudi. Prišli so tudi zastopniki deportirancev v nacističnih taboriščih, videli smo zastave številnih sekcij ZZB iz novogoriškega področja. Prisoten je bil tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Štefan Cigoj s konzulom Plečašom, na svečanost pa je prišla tudi delegacija SKGZ s predsednikom Borisom Racetom na čelu.

Najprej so spregovorili predsednik deželnega odbora ANPI Federico Vincenti in župan Corno di Rosazzo (Koren) dr. Iginio Visintini. Vincenti je prebral pozdravne telegrame predsednika republike Sandra Pertinija, nekdanjega komandanta garibaldinskih brigad Luigija Longa, predsednika deželne vlade Antonia Comellija in obrambnega ministra Lella Lagoria. Župan Visintini pa je poudaril važnost, ki jo je imelo v krajih Vzhodne Furlanije partizansko gibanje.

Za njima je spregovoril še deželni odbornik Gabriele Renzulli, ki je govoril tako v imenu deželne vlade kot sveta. Tudi on je poudaril velik delež, ki so ga dali garibaldinci v boju proti fašizmu in v ustvarjanju dobrih odnosov ob naši meji. Mario Fantini-Sasso, komandant divizije Garibaldi Natisone, je prinesel pozdrav vseh bivših borcev te divizije; bilo jih je preko pet tisoč. Garibaldinska divizija je bila najmočnejša italijanska partizanska enota.

Prisotne je v imenu jugoslovanskih partizanskih borcev in vseh narodov Jugoslavije pozdravil podpredsednik Zveze borcev Jugoslavije Jože Smole. V svojem govoru je poudaril velik delež, ki so ga dali borci italijanske narodnosti v borbi za osvoboditev Jugoslavije, tako tisti, ki so se vključili v partizanske brigade v naši deželi, kot tisti, ki so kot vojaki bivše kraljeve vojske Črni gori in drugod v osrednji Jugoslaviji, nadaljevali po zlomu fašizma boj proti nacistom v sodelovanju z jugoslovansko partizansko vojsko. Nad 50.000 je bilo teh borcev, nad 20.000 jih je padlo. Smole je tudi poudaril, da se moramo tudi tem borcem zahvaliti, da je prišlo do prijateljskega sožitja med Jugoslavijo in Italijo, da je bil podpisan osimski sporazum, ki je v duhu helsinške deklaracije in izrazil željo, da bi se prijateljski odnosi še bolj razvijali in da bi v njihovem okviru bile spoštovane pravice in zahteve narodnostnih manjšin.

Arturo Calabria je v svojem osrednjem govoru (napovedani Arrigo Boldrini ni prišel zaradi istočasnega glasovanja v parlamentu o Cossigovi zadevi) je dejal, da je bila divizija Garibaldi-Natisone, v katero so bili v zadnjih mesecih borbe vključeni tudi tržaški garibaldinci, najštevilnejša in najbolje organizirana italijanska garibaldinska enota in da je bilo pozitivno tudi njeno delovanje v sklopu jugoslovanske partizanske vojske. Delo te divizije daje čast italijanskemu narodu in je z njega opralo madež, ki ga je napravila fašistična vladavina. Odprta meja je tudi sad takratnih borb in prizadevanj ter številnih žrtev. Tudi v tej diviziji so bili poleg domačih delavcev in kmetov številni italijanski vojaki, ki so zapustili vojsko in ostalo v teh krajih po zlomu fašizma, da bi se še vnaprej borili proti nacistični oblasti.

V popoldanskih urah je bil na vrsti kulturni program, ki so ga izvajali Tržaški partizanski pevski zbor in domača godba na pihala. Srečanje se je nadaljevalo pozno v noč.

Kot kronisti moramo zabeležimo s tem v zvezi še žalostni primer. 54-letni Arrigo Furniti iz Vicenze, ki je bil svojčas pripadnik divizije Garibaldi-Natisone, je prišel v naše kraje, da bi prisostvoval svečanostim. Prišel je že v soboto v Krmin, srečal se je z nekdanjimi tovariši in dobil prenočišče v nekem hotelu v Krminu. Ker ga ni bilo zjutraj na malici je prijatelj potrkal na vrata njegove sobe. Ker ni bilo odgovora, ko so prisotni vstopili v sobo in ugotovili, da ga je ponoči zadela srčna kap.

NOVA PUBLIKACIJA O ODPORNIŠTVU

V divizijskem dnevniku vrsta zanimivih podatkov

V Fojdi so v soboto predstavili knjigo operativnega dnevnika divizije Garibaldi-Natisone

V soboto so v Fojdi predstavili občinstvu operativni dnevnik udarne brigade Garibaldi - Natisone. Za izdajo nekaj nad 130 strani obsegajoče publikacije je poskrbel deželni odbor ANPI za Furlanijo - Julijsko krajino. Knjiga nosi naslov «Guerra di liberazione Friuli - Slovenia 1943-1945» in stane 3.000 lir.

Za urejanje knjige je poskrbel redakcijski odbor v katerem so bili Mario Fantini — Sasso, Gino Lizzero — Ettore, Giuseppe Lorenzon — Jose, Vincenzo Marini — Banfi, Ferdinando Mautino — Carlino, Giovanni Padoan — Vanni. Gre za operativni dnevnik te velike italijanske enote, ki je delovala v naši deželi in v Sloveniji od zloma Italije po 8. septembru 1943 do osvoboditve. Po razpustu brigade v Vidmu v juniju 1945 so ta dnevnik izročili v varstvo vojaškemu odseku v Vidmu in šele sedaj so ga o teli pozabe z natisom. Uporabili so tudi, kot je bilo povedano na sobotni predstavitvi, vrsto dokumentov, ki jih je Zveza borcev iz Nove Gorice izročila predlanskim in lani goriškemu pokrajinskemu odboru ANPI in ki se tičejo dela in življenja v tej diviziji.

Dnevnik je poln dragocenih podatkov, v začetku gre za podatke bolj splošnega značaja, kasneje pa imamo vrsto podrobnih podatkov o raznih akcijah, v katere so bile vpletene posamezne enote te divizije. Prikazana je tudi občasno razporeditev raznih brigad in bataljonov, ki so delovali v sklopu divizije Garibaldi - Natisone, menjava teh razporeditev, imena komandantov in politkomisarjev ter tu pa tam drugih poveljnikov. V knjigi so podatki o razdobju v katerem so bili garibaldinci združeni z osopovci in tudi o tem, kako je prišlo do ločitve. Dalje so zbrani podatki o raznih akcijah enot te divizije, bodisi ko je delovala samostojno, bodisi ko je bila v sklopu slovenskega IX. korpusa.

Originalnim tekstom dnevnika so dodane nekatere opombe redakcijskega odbora, na zadnjih straneh pa je nekaj zanimivih podatkov o številu moštva, o padlih in ranjenih, o oborožitvi divizije, vendar se ti podatki nanašajo le na nekatera obdobja.

Knjiga je opremljena s številnimi zanimivimi fotografijami.

Zgodovinarjem prepuščamo oceno knjige in preučitve dogodkov, ki so v njej opisani, seveda primerjajoč jih z dokumentacijo slovenskih partizanskih brigad, ki so delovale na istem področju in v istih trenutkih ter tudi s primerjavo dokumentacije okupatorjevih sil. Že sam redakcijski odbor najde neka nesoglasja med tem kar je napisano v operativnem dnevniku in knjigo o delovanju fašističnih bersaljerjev ob železniški progi Gorica - Podbrdo. Gre v tem primeru za drugačne ocene o nekih datumih.

Kar nas moti v tej knjigi so imena krajev na slovenskem ozemlju, ki so v knjigi omenjeni. Razumemo, da so italijanski borci v operativni dnevnik zapisovali ime kraja tako, kot so ga takrat poznali ali v italijanskem uradnem nazivu ali pa v slovenščini, vendar tako kot so sami razumeli slovenščino. Primer: razumemo napis «Sacris» ali «Zakris» v letih 1944 ali 1945, vendar vsi vemo, da je to Zakriž. Ob koncu knjige, v dodatku, kjer so omenjeni vsi ti kraji, je bilo nujno potrebno napisati takrat uporabljeno italijansko ali spačeno nomenklaturo in ji dodati sedanjo uradno slovensko nomenklaturo. Kako bo npr. nekdo, ki bi se želel poglobiti v preučevanje teh dogodkov, našel na današnjih zemljevidih kraje, ki so v tekstu navedeni?

Sobotna predstavitev knjige je bila v občinski dvorani v Fojdi. Nanjo je prišlo veliko bivših borcev, spregovorili so bivši partizanski komandanti Sasso, Vanni in Jose ter župan Fojde Franco Beccari. Slednji je poudaril važnost, ki jo je imela ta vas skupno z Ahtnom in Nemami v borbi proti fašizmu, poudaril, je važen delež, ki ga je vas dala v tistih letih, spomnil se je velike partizanske manifestacije, ki je bila v Fojdi 25. julija 1944. Drugi govorniki so tudi poudarili važnost objave tega uradnega operativnega dnevnika, ki dopolnjuje spomine posameznikov, ki so pisali o takratnih dogodkih. Ni pa bilo glavnega napovedanega govornika Ferdinanda Mautina, zato je marsikaj zanimivega s te predstavitve izostalo.

Po svečanosti na občini so prisotni položili venec pred spomenik padlim v Fojdi.

NA SEJI V PETEK ZVEČER

Občinski svet v Števerjanu obnovil sedem različnih komisij

Občina bo predstavila načrt za povečanje števila uslužbencev - Končno denar za dograditev osnovne šole na Dragah

Z zapadlostjo mandata občinskih svetov je potekel mandat tudi različnim občinskim komisijam, ki jih voli, ali imenuje občinski svet. Zdaj je treba komisije obnoviti, oziroma potrditi. V Števerjanu, kjer se je občinski svet sestal v petek zvečer, so to že storili, obenem pa rešili še nekatera druga vprašanja.

Sejo je vodil župan Stanislav Klanjšček. Že ko je govor o komisijah, naj povemo, da so jih v petek obnovili kar sedem, poleg tega pa imenovali še predstavnika v konzorcij za četrto prometno območje.

V sedemčlansko komisijo za občinsko knjižnico so izvolili Ivana Miklusa, Silvana Pittolija, Anko Černic, Simona Komjanca, Cirila Terpina, Ivanko Prinčič in Hermana Srebrniča. V komisiji je tudi knjižničarka. Volilno komisijo sestavljajo štiri efektivni in štiri nadomestni člani. Za efektivne člane so bili izvoljeni Jožef Prinčič, Boris Hladnik in Jožef Simčič (za večino) ter Ivan Miklus kot Predstavnik manjšine. Nadomestni člani pa so: Emil Terpin, Aleš Pintar (predstavnik večine) ter Jožef Vogrič in Florijan Planinšček kot predstavnik manjšine.

Razpravo in glasovanje o gradbeni komisiji, ki sodi med najpomembnejše občinske komisije, so odložili do prihodnje seje. Menda se je v zadnjih mesecih nabralo kar precej vprašanj, ki naj bi jih rešila še stara komisija. Predlog za odgoditev razprave je dal župan Klanjšček.

Obnovljeno komisijo za sestavo seznama ljudskih porotnikov sestavljajo poleg župana še Hadrijan Korsič in Jožef Vogrič. Slednji je predstavnik manjšine.

Na petkovi seji so izvolili tudi petčlansko komisijo, ki jo predvideva dež. zakon št. 30, glede popotresne obnove. V komisiji so Jožef Simčič, Jožef Prinčič, Jožef Muzič (predstavniki večine) ter Jožef Vogrič in Florija Planinšček (predstavnika manjšine). Obnovili so tudi osemčlanski posvetovalni odbor za šolo s celodnevnim poukom. V njem so poleg župana še Anka Černic, zdravnik dr. Giovanni Belli, Alojz Hlede, Remigij Ciglič, župnik Anton Prinčič, Ada Černic, Alojz Maraž ter Ivan Miklus.

V komisijo (ta je pokrajinskega značaja) za gradnjo ljudskih hiš sta bila izvoljena Jožef Prinčič in Jožef Vogrič (slednji kot predstavnik manjšine).

V kolektivnih šolskih organih, v zavodnih svetih, bodo občinsko upravo predstavljali poleg župana še Anka Černic, Ciril Terpin, Hadrijan Korsič in Florijan Planinšček.

Občinski svet je nadalje potrdil, da bo občino v skupščini konzorcija za četrto prometno območje še naprej predstavljal Ciril Terpin.

Oktobra poteče rok, do katerega morajo občine predložiti načrt za morebitno povečanje števila občinskih uslužbencev, v prihodnjih letih. Občinski odbor je zato predlagal, da bi osebje dopolnili še z zaposlitvijo enega geometra, tipkarice in čistilke.

S takim predlogom se ni strinjala manjšina. Ivan Miklus je dejal, da je nujna tudi zaposlitev še enega delavca za vzdrževanje cest in druga dela. V koliko ni mogoče torej zaprositi za štiri nova mesta, naj bi črtali eno od treh mest, ki jih predlaga odbor, vključili pa mesto delavca. Predlog odbora je bil nato sprejet samo z glasovi večine, medtem ko sta bila dva predstavnika manjšine (tretji je bil odsoten radi bolezni) glasovala proti.

Občinski svet je na zadnji seji ratificiral še vrsto sklepov ožjega odbora, odobril pravilnik o poslovanju občinske knjižnice ter poslušal poročilo župana o stanju del za napeljavo novega vodovodnega omrežja ter o tem, da je občina končno prejela denar za dokončanje vseh del na novi šoli na Dragah. Zdaj bo treba le še počakati na odgovor pristojnega deležnega urada iz Trsta.

Počitnice Rdečega križa

Na sedežu goriškega Rdečega križa v Codellijevi ulici 9 bodo v avgustu imeli samo dopoldanski urnik in sicer od 8.30 do 12.30. V času od 7. do 27. pa bodo pisarne popolnoma zaprte. Obveščajo tudi, da so dobili novo telefonsko številko, ta je 84819.

V NEDELJO V PEVMI

Slovesnost ob stanovskem jubileju msgr. Antona Rutarja

Jubilantu, ki je najstarejši slovenski duhovnik, so čestitali papež in vsi slovenski škofje - Ganljivo srečanje z nekdanjimi farani

V pevmski cerkvi je bila v nedeljo zelo redka slovesnost, lahko rečemo praznik celotne vaške skupnosti. Ob 70-letnici mašništva so namreč vaščani Pevme in bližnjih vasi pozdravili zopet v svoji sredi nekdanjega župnika msgr. Antona Rutarja, «človeka, ki je vedno hodil pokonci, bil mož značajnosti in premočrtnosti», kakor je v kratkem nagovoru med cerkvenim obredom povedal koncelebrant in jubilantov učenec iz goriškega semeniška, Andrej Simčič, ki je jubilanta prvič srečal pred 52 leti.

Železnomašnika msgr. Rutarja, ki je konec maja dopolnil tudi visok življenjski jubilej, 94 let, so se ob tej priložnosti poleg papeža Janeza Pavla II. spomnil tudi slovenski škofje z ljubljanskim metropolitom dr. Alojzijem Šuštarjem na čelu ter goriški nadškof Peter Cocolin, ki je ob jubileju poslal daljše pismo s čestitkami. Cocolin je zlasti poudaril jubilantove zasluge na kulturnem področju ter njegovo vzgledno skromnost in ponižnost. Msgr. Anton Rutar je najstarejši slovenski duhovnik.

Po cerkvenem obredu, med katerim je pel domači cerkveni zbor in med katerim so jubilanti čestitali predstavniki cerkvenih pevcev in farne skupnosti je bilo pred cerkvijo še ganljivo prijateljsko srečanje. Okrog jubilanta se je izgrnila množica vaščanov. Vsakdo mu je hotel stisniti roko, mu čestitati in se obenem zahvaliti. Veliko je bilo med množico mladih obrazov, ki jubilanta niso poznali, a so o njem slišati govoriti.

Vzdušje, ki je vladalo ob ponovnem srečanju, msgr. Rutarja s svojimi vaščani, smo zabeležili z našo fotokamero.

Srečanje izseljencev v soboto v Solkanu

Kot vsako leto tako bo tudi letos pripravila podružnica Slovenske izseljenske matice iz Nove Gorice za rojake, ki so na obisku v stari domovini, prijeten večer.

Letošnje snidenje bo na vrtu hotela Sabotin v Solkanu v soboto, 2. avgusta, od 19. ure dalje. Po pozdravnih nagovorih bo sledil pester kulturni program. Nastopil bo znani pezski zbor iz Brij, domača godba bo svirala domače viže, recitatorji pa bodo prebrali najlepše tekste slovenskih pisateljev. Kot dragi gost se bo pridružil godalni kvartet iz Avstralije, ki je bil deležen splošnega priznanja na pikniku v Škofji Loki.

Po končanem kulturnem programu bo sledil ples in prosta zabava. Gostišče Sabotin pa bo poskrbelo za izbrana jedila in pristno domačo kapljico. Vstop je prost.

V PETEK SO SE SESTALI, JUTRI NOVO SREČANJE

Brez uspeha sestanek petih strank: bomo imeli župana šele po počitnicah?

Zastopniki KD, PSI, PSDI, SSk in PRI ne najdejo soglasja glede porazdelitve mest v odborih občine Gorica in pokrajinske uprave - Pokrajinski nadzorni odbor zavrnil proračun občine Krmin: pred vrati komisarska uprava?

Najbrž so se ušteli tisti, ki so napovedovali, da bodo zastopniki strank rešili vsa odprta vprašanja na sestanku, ki se je vršil v Gorici v petek zvečer. Ušteli so se, ker ni prišlo s tega sestanka nič pozitivnega, zastopniki petih strank (KD, PSI, PSDI, SSk in PRI) so ponovili vsak svoje zahteve. Ponovni sestanek bo jutri zvečer, ponovno bodo vsi te zahteve preučili, vendarle če ne bo jutri sporazuma, je kar gotovo, da se bosta tako občinski kot pokrajinski svet sestala po velikem šmarnu. Tuti politiki namreč bežijo na počitnice, doma jih seveda priganjajo žene in otroci in zato je malo verjetno, da bi se sestajali v avgustu.

Ponavlja se zgodba iz leta 1965, ko je prišlo do prve sestave leve sredine na goriški občini in pokrajini. Takrat so pogajanja trajala polnih sto dni od volitev, zaključila so se šele sredi septembra. Pred petnajstimi leti je bila to zgodovinska odločitev v naši pokrajini, saj so socialisti prvič stopili v odbor in važno je bilo tudi to, da so slovenski predstavniki tako s socialistične liste kot z liste Slovenske demokratske zveze stopili v odbore.

Jutri zvečer se bodo torej zastopniki petih strank ponovno sestali. Kaj bo novega? Krščanska demokracija je pripravljena sodelovati v petstrankarski koaliciji, vendarle hoče ohraniti vodilno vlogo, ki so ji jo dali volivci. To pomeni, da hoče obdržati večino v odborih. To velja zlasti za goriško občino, kjer hoče imeti župana in štiri odbornike, po enega pa naj bi dobili socialdemokrati, socialisti, Slovenska skupnost in republikanci. PSDI in PSI pa nočeta na to pristati, pravita, da bi bila njuna prisotnost premajhna.

Kar se pokrajinske uprave tiče, je KD pripravljena, tako trdijo opazovalci, prepustiti socialistom predsedniško mesto, vendarle zahteva, da bi to moralo pomeniti preokret socialistične politike v krajevnih upravah na Goriškem. Socialisti pa o tem nočejo ničesar slišati, saj so skupaj s komunisti in ponekod tudi z drugimi levimi silami na čelu trinajstih od petindvajsetih občin na Goriškem.

Nejasno je tudi, kaj se bo zgodilo v Krminu. Tu je v teh dneh prišlo do drugega neljubega dogodka. Pokrajinski nadzorni odbor je zavrnil letošnji proračun občine, ki ga je krminski občinski svet sprejel z večino glasov tik pred razpustom pred volitvami. V nadzornem odboru trdijo, da so zahtevali nekatera pojasnila, da so vabili vodilne ljudi občine na pogovor, da pa se ni nihče od njih oglasil. Zdi se, da je nadzorni odbor soglasno zavrnil proračun, torej so za zavrnitev glasovali tudi zastopniki levičarskih strank. Sedaj bo nadzorni odbor poslal občinski upravi pismo, s katerim zahteva, da ponovno preučijo v občinskem svetu proračun. To se mora zgoditi v tridesetih dneh, sicer pošljejo na občino komisarja. Ker prejšnjega sveta ni, bodo torej morali o proračunu glasovati v novem občinskem svetu. Se bo ta do takrat sestal? Od doglednega sestanka občinskega sveta je torej odvisno tudi, kako bo z letošnjim proračunom občine in seveda tudi, kakšna bo v tej zadevi vloga novega občinskega sveta.

Sladkor in meso proste cone

S 1. avgustom bodo pričeli deliti četrto letošnjo delitev sladkorja proste cone za dvomesečje avgust - september. Vsak prebivalec goriške pokrajine dobi 3 kilograme sladkorja po znižani ceni. Prodajna cena je odvisna od tega kar bo odločil pokrajinski odbor za cene. Trgovce obvešča urad za prosto cono da bodo z delitvijo nepreklicno končali 30. septembra.

Kar se tiče govejega mesa proste cone po znižanih cenah bodo to delili tudi v avgustu, prebivalci bodo morali izročiti ustrezne odrezke izkaznic mesarjem.

V avgustu ne bodo več delili kave proste cone. To za poskusno dobo. Ceni kave proste cone in one v prosti prodaji sta si sedaj skoro podobni in zaradi tega so na zadnji seji upravnega sveta goriškega skladа sklenili, da za nekaj časa poskusno prodajajo kavo brez nakaznic. Trgovci pa bodo morali vseeno izpopolniti ustrezne obrazce.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi 2. in 3. avgusta izlet v Dolomite z vzponom na Civetto, za manj vešče planince pa na bližnji in lahko dostopni vrh Coldai. Odhod v soboto, 2. avgusta, ob 14.30 s Travnika z lastnimi sredstvi. Prenočitev v zavetišču Coldai. Prijave na sedežu društva ali pri predsedniku najkasneje do 30. julija.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italija 10, tel. 25-76.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna bolnišnice, Ul. Terenziana 26, tel. 44-387.

NA SEDEŽU DEŽELNEGA SVETA V TRSTU

Obmejno sodelovanje v pretresu deželne in pokrajinske komisije

Sestali sta se prvič stalna komisija goriškega pokrajinskega sveta za izvajanje osimskega sporazuma ter posebna komisija deželnega sveta

V Trstu sta se te dni sestali stalna komisija goriškega pokrajinskega sveta, ki se ukvarja z vprašanji izvajanja osimskega sporazuma, ter posebna komisija deželnega sveta, ki ji načeluje Arnaldo Pittoni in ki ima podobne zadolžitve v deželnemu merilu. Poleg Pittonija so bili v deželni delegaciji še odbornik za proračun in podpredsednik deželnega odbora Coloni ter svetovalci Brancati, Zorzenon in Cocianni, v goriški delegaciji pa so bili poleg predsednika Silvina Poletta še odbornik Tomat ter pokrajinska svetovalca Cej in Bressan.

Do srečanja prihaja sicer z zamudo, sta ugotovili obe delegaciji, ter poudarili nujnost stalnega medsebojnega obveščanja in povezovanja pri obravnavi različnih vprašanj in sprejemanju odločitev, čeprav za različnih nivojih.

Silvino Poletto je za srečanje pripravil podrobno poročilo o številnih vprašanjih, ki so bila do zdaj (od ustanovitve komisije je poteklo že deset mesecev) predmet razprave. Tako je prikazal različna vprašanja s področja urejevanja mejnih prehodov, cestnih povezav, oskrbe z vodo, gradnje jezu na Soči, gospodarskega sodelovanja, maloobmejnega prometa, skupne obrambe pred točo, hidrogeološkega urejanja teritorija itd.

Člane deželne komisije je posebej opozoril na težak položaj goriških in tržaških avtoprevoznikov, kar terja nujen poseg deželnih organov. Ob koncu srečanja sta se delegaciji domenili, da bo posebna deželna komisija v kratkem obiskala Goriško ter si ogledala nekatere infrastrukture, ki jih gradijo na obmejnem področju. Obisk bo predvidoma v septembru.

Lepo je bilo na prazniku v Pevmi

Prav prijetno je bilo v Pevmi ob koncu tedna, ko so imeli domači praznik. Ljudje so se v večernih urah nekoliko ohladili, saj je bilo povsod čez dan zelo vroče. Domačini so na prireditvenem prostoru stvari pripravili tako da je bilo za vse zelo prijetno, tako za tiste ki so se želeli samo okrepčati s kozarcem vina ali pečenim piščancem kot za tiste, ki so si želeli nekaj drugega. Tako so ljudje v nedeljo proti večeru napolnili prireditveni prostor kjer sta nastopila otroški pevski zbor društva «Naš prapor», ki ga je vodila Elda Gravner - Nanutova in moški zbor «Mirko Filej» pod vodstvom Zdravka Klanjščka. V večernih urah pa so se ljudje zabavali ob zvokih zabavnih orkestrov, poskrbljeno je bilo tudi za tiste, ki so se hoteli pomeriti v briškoli. Praznik petja in vina je tudi tokrat lepo uspel.

VČERAJ DOPOLDNE V GRADEŽU

IZROPALI SO PODRUŽNICO GORIŠKE HRANILNICE

V banko sta vdrla dva oborožena roparja, medtem ko je tretji čakal v avtomobilu - Plen znaša okrog 40 milijonov lir

Dva zakrinkana in oborožena roparja sta včeraj, nekaj minut pred deseto, vdrla v gradeško podružnico Goriške hranilnice ter pod grožnjo orožja prisilila blagajnika, da jima je izročil denar. Vse se je zgodilo v nekaj kratkih trenutkih in roparja sta se s plenom (okrog 40 milijonov lir) naglo umaknila iz banke ter skočila v avto znamke mini, v katerem ju je čakal pajdaš. Iz banke so takoj sprožili alarm, vendar so roparji medtem že izginili. Brezuspešni so bili tudi cestni bloki, ki so jih že kmalu za tem postavili na izhodnih cestah iz Gradeža. Očitno gre za dobro izvežbano in prebrisano skupino, ki je zapustila «otok sonca» najbrž z drugim vozilom, ali pa celo z avtobusom. Niti ni izključeno, da je ostala v Gradežu, kjer je med desettisoči domačih in tujih gostov malo možnosti, da bi jo izsledili.

Dejstvo je, da so preiskovalci že včeraj izsledili avto, ki so se ga roparji poslužili za izvedbo svojega podviga. Gre za vozilo, ki so ga v nedeljo ukradli Flaviu Dovieru iz Gradeža. Mini minor so roparji pustili na nekem dvorišču, samo kakih 500 metrov od banke.

Preiskavo vodi gradeški komisariat. V tednu dni je to že drugi rop v banki, ki so ga zabeležili v Gradežu. Prejšnji teden so namreč roparji «obiskali» podružnico Banco di Roma.

Umrl za posledicami prometne nesreče

V tržiški bolnišnici je umrl za posledicami prometne nesreče 59-letni Anton Cingerli, ki je stanoval v Ronkah, v Goriški ulici 16. Nesreča se je zgodila v petek, pozno popoldne na pokrajinski cesti proti Gradežu, v bližini kraja Villa Luisa. Cingerlija, ki se je peljal z motornim kolesom, je menda zbil za njim vozeči avtomobilist. Pri padcu je možakar zadobil hude telesne poškodbe in zdravniki tržiške bolnišnice so si nad njegovim zdravstvenim stanjem pridržali prognozo. Žal se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo in je podlegel poškodbam.

SPOROČILO MINISTRSTVA ZA ŠOLSTVO

Ustanavlja se ločeni oddelek kmetijskega tehničnega zavoda

Oddelek (dveletni) bodo po vsej verjetnosti namestili v Gradišču, v bivšem zavodu Duca d'Aosta

Goriška bo po več kakor petdesetih letih znova dobila kmetijsko šolo. Minister za javno šolstvo, poslanec Adolfo Sarti, je namreč s telegramom obvestil pristojnega pokrajinskega odbornika Franca Galarottija o ustanovitvi dveletnega ločenega oddelka kmetijskega tehničnega zavoda iz Čedada. Oddelek bodo po vsej verjetnosti namestili v bivšem zavodu Duca d'Aosta v Gradišču, kjer je dovolj prostora na razpolago. Gradišče pa ustreza tudi zaradi geografske lege, saj leži takorekoč v sredini pokrajine. Poleg primernih prostorov, bodo imeli dijaki tudi na razpolago dovolj kmetijskih površin za praktični pouk.

Zanimanje za izobraževanje na srednjih šolah kmetijske smeri, v zadnjem času narašča tudi na Goriškem. V preteklem šolskem letu je petletni kmetijski tehnični zavod v Čedadu obiskovalo 140 dijakov iz naše pokrajine. Najbrž bi bila prisotnost še večja, če bi bila šola kje bliže. Prvi korak je bil z ustanovitvijo ločenega dveletnega tečaja že napravljen, v bodoče pa bi kazalo sistem tovrstnega izobraževanja še dopolniti. V tej zvezi velja zabeležiti, da je bila Gorica nekdaj znano kmetijsko središče in da sta tu bili slovenska in italijanska kmetijska šola. Slovenska kmetijska šola je imela sedež v Ulici Duca d'Aosta (nekdanji Cipresni ulici), kjer je zdaj pokrajinski laboratorij in nekatere druge ustanove, italijanska pa je bila v Podturnu.

Kino

Gorica

VERDI Zaprto
CORSO 17.00—22.00 «Emanuele antivergine». Prepovedan mladini pod 18. letom.
VITTORIA Danes zaprto.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Gli aristogatti».
PRINCIPE 18.00—22.00 «Il cavaliere elettrico».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—22.00 «Avtocesta nasilja». Ameriški film.
SVOBODA 18.00—22.00 «Zmaj v San Franciscu». Ameriški film.
DESKLE 19.30 «Zvesta žena». Francoski film.

✚

V prometni nesreči je izgubil življenje 59-letni

ANTON CINGERLI

Pogrebna svečanost bo danes, 29. julija, ob 14. uri v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah. Žalni sprevod bo krenil iz tržiške bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo žena, sinova, vnukinji in sestra

Ronke, Štandrež, 29. julija 1980

DNEVI SLOVENSKE FOLKLORE V PORTOROŽU

Bogastvo ljudskega plesa in vsa lepota naše pesmi

V Portorožu je nastopil tudi tržaški ansambel «Stu ledi»

«Drugi prazrični dnevi slovenske folklore želijo biti po zasnovi in vsebini podobni prvim: prikazati podobo slovenskega umetnostnega izročila». Tako je v predstavitev letošnjih prireditev slovenske folklore zapisal predsednik programskega sveta Mirko Ramovž, prireditev sama pa se je konec prejšnjega tedna odvijala na raznih prireditvenih prostorih Pirana, Portoroža in Raven.

V letošnjem večdnevnem programu, ki sta ga tudi tokrat pripravila Zveza kulturnih organizacij Slovenije in kulturno umetniško društvo «Karol Pahor» iz Pirana, so sodelovale pevske, glasbene in plesne skupine.

Otvoritev prazničnih dni je bila v petek v pravem ljudskem vzdušju v vasi Raven, kjer so priredili «veselico» ali «šagro». Na njej so nastopili tudi folkloristi iz Raven na Koroškem s plesi Mežiške doline.

Sobotni večer je bil spokojnejši: najprej je na trgu pred cerkvico hotelskega kompleksa Bernardin tiho zadonela slovenska ljudska pesem iz Koroške. Rezije in Štajerske, kasneje pa je v Piranu v nekoliko sodobnejši priredbi izvenel serenadni večer raznih slovenskih ljudskih pesmi.

V celoti pa je bil ljudskim plesom posvečen zaključni, nedeljski večer. V Avditoriju v Portorožu so letos nastopile štiri slovenske folklorne skupine in sicer šaleška folklorna skupina «Koleda» iz Velenja, folklorna skupina, ki deluje v okviru KUD «Prežihov Voranc» iz Raven na jugoslovanskem Koroškem, ansambel «Kres» iz Novega mesta in tržaška folklorna skupina «Stu ledi».

Vsaka skupina je prikazala lastne, domače plese: zato so velenjski plesalci nastopili s štajerskimi plesi, novomeški z dolenjskimi, koroški s plesi iz Mežiške doline in tržaški s spletom tržaških. Da pa bi bil prikaz slovenskega ljudskega plesa popolnejši, sta skupini «Koleda» in «Stu ledi» odplesali še vsaka po dva plesa: gorenjske in prekmurske plese so prikazali Velenjčani, tržaški plesalci pa istrske in belokranjske.

V okviru Prazničnih dni slovenske folklore so pripravili tudi nekaj razstav kot sta na primer razstava slovenskih ljudskih glasbil v piranski Mestni galeriji in pa etnografska razstava o vasi Raven v Bernardinu. Zanimivih pobud torej ni bilo malo, vendar pa se je o njih le malo zvedelo, kajti občinstva bi bilo na raznih prireditvah prav gotovo lahko več.

(bn)

Novost na knjižni polici

KURT VONNEGUT:

KLAVNICA PET

Naslovna stran romana ameriške pisatelja Kurta Vonneguta ml. *Klavnica pet* ima sledeči podnaslov: Klavnica pet ali Otroška križarska vojna. Spisal jo je Kurt Vonnegut ml. ameriški Nemec iz četrtega rodu, ki zdaj lagodno živi na Polenovkinem rtu in je bil nekdaj kot izvidnik ameriške pehote izločen iz boja. Pisatelj priča, kako so z zažigalnimi bombami zbombardirali Dresden v Nemčiji, Firence na Libi, ker je to doživel in preživel, lahko o tem pripoveduje.

S tem je prikazal del tega romana oz. njegove vsebine. Gre za prikaz bombardiranja Dresdena in prikaz posledic. Drugi del romana pripoveduje o sodobnem ameriškem življenju. Na eni strani je to torej pripoved pisatelja, ki je bil nemški vojni ujetnik in se je kot delavec z bivališčem v prostorih klavnice v Dresdenu po naključju rešil in ostal živ ter s tem za protest proti vojni. Obenem pa je roman, ki pomeni kritiko sodobnih razmer

Je pa to tudi primer sodobnega znanstvenofantastičnega romana. Že naslov romana je simboličen.

V Dresdenu so ob bombardiranju pred koncem vojne pobili 135 tisoč ljudi. Ostali so tisti, ki so bili skriti v kleti klavniškega poslopja št. 5., med njimi pisatelj sam kot vojni ujetnik.

Podnaslov Otroška križarska vojna in Dolžnostni ples s smrtjo pa kaže na avtorjevo kritiko sodobnega lahkotnega življenja Amerike. Zanimiv je tudi primer «iztikanja v času», ko avtor preskakuje v času oz. ko preskakujejo njegovi junaki. Prav tako je značilen njegov odnos do smrti in soočenja z njo. Seveda so vse te posebnosti Vonnegutovega pisanja značilne za modernističnega pisatelja in za njegovo prozo, ki predstavlja svojstveno pisanje, ki pa je vendar izjemno zanimivo, zlasti, ker se modernistični ameriški roman močno razlikuje od evropskega tovrstnega romana.

Vonneguta ml. poznamo pri nas po romanu Zajtrk prvakov, njegov roman *Klavnica pet* je treba prebrati. Za vsakogar, ki mu je pri srcu sodobna, moderna literatura, bo to še posebej zanimivo. Roman *Klavnica pet* je izdala Mladinska knjiga v zbirki Kondor ter se s tem tekstom oddaljila od prvotnega klasično zasnovanega romana in šolskega teksta, ki je prevladoval v tej zbirki. Daljšo uvodno študijo je k tekstu napisal Dimitrij Rupel in tako uvedel bralca v modernistični roman in v delo samega pisatelja. Prevod je prispeval Branko Gradišnik.

Su. Ru.

Zanimiva, bogata vsebina reške revije «La Battana»

V tej številki ponatiskujejo Benussijeve spomine na predsednika Tita
Kratki prikazi italijanskih pesnikov - Strani iz še netiskanega romana

(Od našega dopisnika)

Pred dnevi je na Reki izšla najnovejša številka literarne revije «La Battana», ki jo izdaja založba Edit, založba Italijanske nacionalne skupnosti v Jugoslaviji. Pri tej številki se ustavljamo zato, ker na skoraj 200 straneh objavlja veliko bogatega in zanimivega čtiva in še posebej zato, ker to čtivo ustreza ali bolje potrebuje smisel, zaradi katerega je bila revija ustanovljena, saj bi po načrtih pobudnikov morala biti sredstvo ali most med kulturo italijanske skupnosti v Jugoslaviji in italijansko kulturo, hkrati pa naj bi tudi posredovala italijanskemu svetu del jugoslovanske literarne stvarnosti.

V začetku te številke najdemo članek z naslovom «Incontri con Tito». Avtor teh srečanj je Andrea Benussi, znani italijanski antifašist in borec iz Vodnjana v Istri, ki je bil vrstnik, sodelavec in osebni prijatelj pokojnega predsednika Tita. Andrea Benussi je bil eno svetlih imen italijanske ga antifašizma, dosmrtni predsednik Italijanske unije za Istro in Reko. Umrl je letos februarja le nekaj mesecev pred smrtjo predsednika Tita. Benussijevi spomini «Incontri con Tito», ki so objavljeni v reviji «La Battana», so povzeti iz knjige «La mia vita per un'idea», ki predstavljajo verno sliko Benussijevega življenja. Knjiga je bila objavljena leta 1973, njeno izdajo pa je pripravil publicist Alessandro Damiani.

Zelo prisrčni, celo ganljivi so Benussijevi spomini iz davnih let 1927 in 1928, torej iz dobe, ko se je Benussi v začetku srečeval s predsednikom Titom v Zagrebu. Sledijo nato poznejše ganljive epizode iz 1948. in poznejših let, ki posredno govore o veliki skromnosti in hkrati izredni politični doslednosti tega istrskega antifašističnega borca, ki je umrl le nekaj mesecev pred smrtjo «mojega prijatelja in učitelja», kot je v svojih spominih označil predsednika Tita.

Obsežen in pomemben je v tej številki tudi esej z naslovom «La ricerca della poesia — Poeti italiani degli ultimi anni», ki ga je napisal Adriano Spatola. Adriano Spatola daje v svojem članku nekakšen antološki pregled novih in že več ali manj veljavnih italijanskih pesnikov, ki jih je kar 32. Poleg že znanih imen kot so Paolo Badini, Mariella Bettarini, Fabio Doplicher, Giulia Nicolai, so tu tudi neka nova imena, kot na primer Franca Cavallo, Corrado Costa, Maurizio Cucchi, Mario Ercolani, Milli Graffi, Lucio Klobas, Giancarlo Pavanello, Luigi Sasso, Giulio Leoni in drugi.

Adriano Spatola v svojem pregledu locira vsakega pesnika v njegovo okolje.

Silvio Guarnieri posveča svoj članek italijanskemu pesniku Camillu Sbarbaru, ki je živel v dobi od 1888 do 1967. Glede odnosov med obema obalama Jadrana pa je sedanja številka revije «La Battana» zanimiva po tem, da je objavila nekaj strani še netiskanega romana srbskega pisatelja in pesnika Aleksandra Vuča. Poleg tega objavlja poem Dese Drndić z naslovom «Muoiono anche i bambini».

Drugi italijanski pisatelji, med katerimi je tudi nekaj italijanskih pisateljev, ki žive v Istri in na Reki, so navzoči v sedanji številki revije «La Battana» v obliki krajših recenzij njihovih novejših del in publikacij. Zanimiva je zbirka poezij v roviniskem italijanskem narečju z naslovom «Favalando col cucal Fileipo in stu canton da paradeisu». Nadalje je govor Giacoma Scottija delu «I disertori», Libera Bigiarettija delu «Due senza», o zbirki poezij istrskih otrok pod naslovom «Ho raccolto un fiore», o zbirki Enrica Morovicha «Ascensori invisibili», o romanu Lalle Romano «Una giovinezza inventata», o zbirki esejev Umbra Apollonia z naslovom «Occasione del tempo», o zbirki poezij Luigija Fontanelle «Simulazione di reato», in končno o romanu Fulvia Tomizze «L'Amicizia».

V tej bogati številki revije «La Battana» so navzoči s svojimi deli še Danilo Dolci z vrsto poezij ter italijanska pisatelja, oziroma pesnika Lucifero Martini in Mario Schiavato. Prvi, Lucifero Martini, ki je hkrati tudi urednik revije «La Battana», je v tej številki prisoten z osmimi kratkimi poezijami, Mario Schiavato pa z zgodbo «L'avventura».

ENNIO OPASSI

SEDAJ, KO JE TUDI K NAM PRIŠLO PRAVO POLETJE...

VELIKA VROČINA MORE BITI OTROKU HUDO NEVARNA, ČE NE RAVNAMO PRAV

Pregretje otroka - Način oblačenja - Priprave na veliko vročino in na poletje nasploh - Način prehrane - Problem dojenja - Materino mleko ni le hrana

Letos se zaenkrat res ne moremo pritožiti, da bi nam bilo preveč vroče, saj bi lahko na prste prešteli tistih nekaj res poletnih dni, ko sonce neusmiljeno pripeka in nam je vsaka senca tako dobrodošla.

Poletna vročina pa je lahko tudi nevarna, še prav posebno za naše najmlajše. Vročina vpliva na naš organizem tako, da smo utrujeni, oznojeni, vsak kos obleke nam je odveč, težje dihamo in se izogibljemo vsega, kar bi nas še bolj utrujalo. Vročina je zlasti neprijetna, pa tudi nevarna, v strnjenih naseljih, kjer med hišami zastaja zrak in se pregreva.

Ta vročina, ki je za odraslega neprijetna je za našega malčka lahko tudi nevarna.

Prva nevarnost, ki preti našemu dojenčku v tem času je pregretje. Naš malček še ni sposoben vzdrževati svoje telesne toplote tako kot odrasli. Navezan je v glavnem na izžarevanje s telesne površine in na oddajo odvečne toplote z dihanjem. Zato se najbolje počuti v prostoru, ki je primerno hladen in ne preveč vlažen in ki mu zato omogoča najboljše sproščanje odvečne toplote. Slabo se počuti v zaprtih in s soparo zasičenih prostorih, slabo se počuti, če je vrhu tega odet in zavit v vroča in neprodušna oblačila, povit «kot štruca» v strahu, da se ne bi prehladil. Kako prijetno mu bo v zračnem in svetlem prostoru z na stežaj odprtim oknom ali v prijetnem hladu senčnatega vrta, oblečenem le v lahko srajčko in kratke hlačke.

Na žalost pa je v naših materah še vedno zakoreninjen strah pred prehladom. Prav boleče je gledati malega trpina, oblečenega v volno in do vratu zapetega, ki je ves rdeč v obraz, lasje pa se mu lepijo na čelo. In če je otrok bolan in ima vročino, ga zavijejo še v debelo odejo, na glavo mu poveznejo kapo, da komaj vidi izpod nje in potem je res pravi čudež, da pride sploh še živ do zdravnika. Kaže, da bo še dolgo trajalo, da se bodo tudi naši starši zavedali, da je otroku prav tako vroče kot nam ali pa še bolj, če leži v vozičku, kjer ga niti blagodejen vetrič ne more ohladiti.

V posebno neugodnih klimatskih razmerah z visoko temperaturo in visoko zasičenostjo zraka z vlago, telo ne more oddajati svoje odvečne toplote z izparevanjem, mehanizmi termoregulacije odpovedo, kar vodi do prekomernega zadrževanja toplote v organizmu, telesna temperatura se nevarno dvigne nad 40 stopinj C, otrok postane nemiren, koža je suha, žareča, sledi lahko nezavest s krči ali pa otrok celo umre, če pomoč ni pravočasna.

Takega otroka je treba takoj sleči in prenesti v hlad, s hladnimi ovitki ali s kopelmi pa mu moramo čim prej znižati telesno temperaturo. Vročina pa prinaša tudi močno znojenje, kar ima za posledico izgubo vode in soli. Takega stanja ne moremo popraviti le s pitjem vode. Pitje velikih količin vode lahko privede celo do tako imenovanega «zastrupljenja z vodo» z znaki, podobnimi vročinski kapi. Poleg tekočine je treba namreč nadoknaditi tudi sol. Zato ni naključje da nam v poletni vročini slana juha tako prija.

Se pomembnejša je druga nevarnost, zlasti za otroka, ki ni dojen. Otrok je v poletnih mesecih žejen, zato pije, četudi je že potešil lakoto, kajti po tretjem mesecu sta občutek za lakoto in za žejo že ločena. Zlasti je žejen po kravjem in kozjem mleku, ki vsebujeta več soli. Pretirano pitje mleka je v vročini lahko nevarno. Vzporedno z vročino se namreč zmanjša tudi prebavljanje in presnavljanje hrane. Zasičeni so vsi prebavni encimi, tako da hranilne snovi še ne povsem predelane prehajajo v kri. Otrok prične bruhati, pojavi se driska in kljub obilici hrane otrok vedno bolj propada. Zato dojenčku, ko je lakota potešena, ne smemo več dajati mleka, ampak le nekoliko osladkan in z limono okisan čaj.

Tretja nevarnost je, da se hrana v poletni vročini hitreje kvari. Dojenje še najbolj zanesljivo preprečuje poletne driske, tudi nevarnost okužbe je pri čisti in pravilno negovani materi najmanjša. Zato naj mati, če je le mogoče doji svojega otroka, zlasti pa naj ga ne odstavlja v poletnih mesecih. Vsaj delno naj hrani otroka pri prsih, ker materino mleko ni le hranivo, ampak tudi zdravilo.

V poletnih mesecih gosta, košasta hrana ni primerna za dojenčka. Razne močnate zakuhe in ovseni kosmiči naj bodo kar se da redko na krožniku. Sadni sokovi so seveda nepogrešljivi, vendar v zmernih količinah, in ne preveč sladki. Sicer pa bo najbolje, da se o otrokovi prehrani v poletnih mesecih pogovorite s svojim zdravnikom, ki bo najbolje precenil otrokove potrebe.

Poleg sestave je važno tudi pravilno ravnanje z živili, zlasti z mlekom. Mleko za dojenčka prevremo, nato pa ga lahko shranimo v hladilniku, vendar le do naslednjega dne. Skrbno pazimo tudi na vodo, ki jo dobi otrok. Voda iz vodovoda je večinoma primerna, previdni pa moramo biti pri vodi iz vodnjakov in kapnic, ki so zlasti v poletni suši nevarne.

Vsa suha hrana naj bo vedno v primerno hladnem, suhem in zračnem prostoru, da ne splesni in se v njej ne nasedijo črvi. Maščobe rade postanejo žarke in dražijo črevesno sluznico. Tudi zelenjavo in sadje naj dobi otrok sveže in ne sparjeno ali celo nagnito.

Posoda, v kateri pripravljamo in shranjujemo otrokovo hrano, naj bo vedno čista. Nikoli ne puščajmo ostankov hrane, pogrevanje je najbolje povsem opustiti, ker so taki ostanki čudovito gojišče za bakterije.

Poleg vročine pa so tudi sončni žarki vašemu malčku lahko nevarni. Otročička moramo dovolj zgodaj pripraviti na vročino in sonce. Sončiti ga pričnemo že spomladi, proti koncu aprila in to nagca, sprva le v sobi, pri odprtem oknu, v začetku le nekaj minut na vsaki strani, nato pa vsak dan dlje, tako da ga poleti lahko brez strahu pustimo tudi po pol ure na jutranjem in poznopopoldanskem soncu. Seveda pa v naših klimatskih razmerah opoldansko sonce ni primerno za tako majhnega otroka.

Če smo otroka utrdili dovolj zgodaj potem bo dosti lažje prenašal poletno vročino in njene nevšečnosti.

dr. R. R.

Simone Veil v večerni obleki

Predsednica Evropskega parlamenta Simone Veil je v petek zvečer prisostvovala začetku Wagnerjevega festivala v Bayreuthu. Opazovalci so podčrtali njeno eleganco

ANKETA MED SLOVENSKIMI SREDNJEŠOLCI

Nič kaj spodbudna ugotovitev: niti med počitnicami ne berejo

«...vsako branje je dolgočasno, nezanimivo in nekoristno», ali na kratko «me ne zanima» - In vendar je sodobno življenje iz dneva v dan zahtevnejše

Poletje je za mlade dijake in dijakinje, ki v tem času nimajo pouka, predvsem čas počitka. Večini šolarjev ne pride niti na misel, da bi v poletnih mesecih prebrali katerokoli knjigo, kaj še da bi ponavljali snov za prihodnje šolsko leto. Naveličani namreč neprestanega «dela» v minulem šolskem letu, izrabijo mnogi dijaki poletje le za klavrno poležavanje na plaži in za raznoliko udejstvovanje v mnogih umsko nezahtevnih dejavnostih.

Branje knjig pa je večkrat zelo zahtevna stvar, ki pa v določenih trenutkih lahko postane tudi razvedrilo, vse pa je predvsem odvisno od vsebine knjig. Bralec, ki bere zahtevnejše knjige, potrebuje določeno zbranost pri branju, izobrazbo in inteligenco, da lahko sledi mislim, ki jih posreduje vsebina take knjige. Razni filozofski romani in knjige so gotovo zelo primerni za urjenje človekovih možganov in širijo kulturno obzorje. Branje klasikov in dobrin pisateljev pripomore k hitremu izboljšanju predvsem književnega jezika. Nasploh pa je vsako branje zelo koristno, seveda če izvzamemo branje raznih stripov, kriminalk in nesmiselnih reklamnih revij.

K izboljšanju tekoče govorice pripomorejo tudi lažji romani, ki s svojo zanimivostjo močno pritegnejo bralca in ga s časom lahko privedejo tudi do branja zahtevnejših knjig.

Povprašali smo nekaj mladincev, ki še obiskujejo slovenske vizje srednje šole, kaj berejo in če sploh kaj berejo v poletnih mesecih. Iz njihovih odgovorov smo ugotovili, da je povprečno število poletnih bralcev precej nizko. Razne knjige bere namreč poleti približno le 25 od 30 odstotkov slovenskih srednješolcev.

Na postavljena vprašanja smo dobil, sledeče odgovore: Nekateri berejo iz same navade tako v šolskem kot v počitniškem obdobju, ker so se že od majhnega navadili prebirati knjige. Mnogo jih je, ki ne odprejo knjige ne poleti ne pozimi, ker da je za njih vsako branje dolgočasno, nezanimivo in nekoristno (odgovori teh so bili na kratko: «Me ne zanima!»). Precej mladih poleti dela in meni da nima časa za branje. Nekateri pravijo, da berejo samo pozimi, ker so primorani, poleti pa so srečni, da se lahko znebijo zoprnih knjig. Precejšnje število mladih bere samo stripe, ker ti ne zahtevajo umskega truda. Branje knjig potrebuje več zbranosti in, kar je najvažnejše, mnogo potrpežljivosti. Tako govorijo tisti mladeniči, ki se jim ne da, da bi se potrudili in vsaj nekaj napravili za svojo kulturno rast in v svoje zadoščenje.

In vendar je bilo tudi nekaj takih, ki menijo, da jim branje prinaša «umski počitek». Marljivi in resni dijaki berejo samo, ker jim je profesorica naročila, naj v poletnih mesecih preberejo določeno število knjig.

Ali je res, da se moramo sprijazniti z dejstvom, da postaja današnja mladina iz dneva v dan bolj brezbrižna in apatična do vsega, kar je treba s trudom opraviti? Iz mnogih dokazov moramo žal ugotoviti, da je to res. Obstaja pa še nekaj mladih, ki vendarle čutijo neko osebno odgovornost do življenja in družbe, v kateri živijo. Problem branja pa je le ena negativna plat splošnega udejstvovanja mladih v današnji družbi. Upamo, da se bodo mladi sami s časom zavedli, kako je danes zelo potrebno prebirati knjige. Saj nerazgledan človek, ki ne širi svojih pogledov in ki ne uri lastnega razuma, skoraj nima možnosti, da bi uspel v življenju, ki postaja iz dneva v dan bolj zahtevno.

RAJKO PERTOT

Slovenska imena naših krajev 60.

PRAPOTNICA

Prápotnica, it. zgolj s pisno adaptacijo slov. imena *Prapotnizza* s hiperkorekturno geminato, zaselek pri Dreki, v današnji ljudski obliki *Práponca* je po moderni vokalni redukciji zgubila *i* ter olajšala v izgovoru soglasniško skupino *tnc* v *nc*. *Ime* je istovetno s samostalnikom *práprotnica* = praprotišče, pri katerem je po disimilaciji izpadel drugi *r*. Predložna zveza: *na, s;* pridevnik: *prápojski;* prebivalci: m. *Prápojščan*, ž. *Prápojska*, množina *Prapojščáni*.

BERITE REVIJO

DAN

Umrl je Edvard Jardas

Danes bodo na Reki pokopali Edvadra Jardasa-Eda, starega komunista, španskega borca in znanega družbeno-političnega delavca.

Edvard Jardas se je rodil leta 1901 v vasi Zamet pri Reki. Obrti se je začel učiti doma in je otroška leta preživel v Zametu ter na Reki. Toda Reka je v njegovih mladih letih prišla pod Italijo in v fašistični režim, ki Jardasu nikakor ni bil po godu, saj se je že v mladih letih navzel naprednih idej, ki mu jih nova družbena ureditev ni mogla zadušiti. Zato se je 1926. izselil. Odpotoval je v Kanado, kjer je prišel takoj v stik s komunisti in se vpisal v Komunistično partijo Kanade. V tej sicer bogati, a tedaj bolj malo razviti deželi se je lotil vseh poklicev in je začel z napornim življenjem gozdnega delavca, prešel je med ribiče na Pacifiku, spuščal se je nato v kanadske rudnike in končno postal novinar.

Ko pa je leta 1936 prišlo v Španiji do državljanske vojne je bil med prvimi prostovoljci, ki so formirali mednarodne brigade za boj proti falangizmu, proti Francu, proti mednarodnemu fašizmu. Tudi tu je bil najprej preprost borec, nato oficir, dokler ni bil 1937. hudo ranjen.

Po zlomu republikanske vojske v Španiji se je Jardas vrnil v Kanado, kjer je med prvimi začel zbirati pomoč za NOB v Jugoslaviji in med prvimi, ki so se vrnili v domovino, je bil prav on. V domovini se je takoj vključil v družbeno dejavnost in je 1948 kot gost prisostvoval 5. kongresu KPJ.

Istega leta je postal namestnik ministra za zunanjo trgovino Jugoslavije in od tedaj dalje pa vse do upokojitve je opravljal visoke funkcije v partiji, v jugoslovanski diplomaciji in v ljudski oblasti. Bil je med drugim član CK KP Hrvatske in nato tudi član CK ZKJ. Bil je nato jugoslovanski veleposlanik v New Delhiju in končno predsednik reškega okraja ter predsednik Zveze gostinskih zbornic Jugoslavije. Ko je šel v pokoj, še ni spregel, pač pa se je dolgo leth ukvarjal s problemi izseljenstva ter s problemi bivših španskih borcev.

RADIO TELEVIZIJA

Torek, 29. julija 1980

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

13.00 Koncert za jutrišnji dan
13.30 DNEVNIK
17.00 Gnezdo plemičev - 1. del TV nadaljevanjka
18.15 Sveže, sveže - poletni program za mladino
18.30 Woobinda - TV film
19.20 Heidi - risani film
20.00 DNEVNIK
20.40 Matias Sandorf - 5. del TV nadalj.
21.45 Gore sveta - dok.
22.45 Nepremagljivi - TV film
Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.15 Jazz poletje
13.45 22. olimpijske igre Program za mladino
17.00 Chip - TV film
17.30 Olimpijske igre
18.30 George in Mildred - TV film
19.00 Olimpijske igre
19.45 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.40 DNEVNIK 2 - Dossier «Grandangolo»
21.30 «Suspense» - film
Ob koncu DNEVNIK 2 - Zadnje vesti
Vmes: 22. olimpijske igre

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.15 DNEVNIK 3 - Deželne novice
19.45 Olimpijski rekordi
20.00 Šolska vzgoja
Poti s srednjega veka, 2. del
20.30 Olimpijski rekordi
20.40 V slogi je popust - dok.
21.45 Dva krat sedem:
22.10 DNEVNIK 3
22.25 Olimpijski rekordi
22.35 DNEVNIK 3 - Šport

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

16.55 OI - vaterpolo: Jugoslavija - SZ
18.45 Poročila
18.50 Colargol, lutkovna serija
19.05 Glasbena oddaja
19.45 Obzornik
19.45 Dokumentarna oddaja
20.15 Risanka
20.26 Zrno do zrna
20.30 TV dnevnik
21.00 Aktualna oddaja
21.55 M. Bulgakov: Dnevi Turibinovih - TV nadalj.
23.10 V znamenju
23.30 Posnetki z olimpiade

Koper

16.00 Olimpiada: boks, košarka, nogomet
19.30 Odprta meja
20.45 TV dnevnik
21.00 Vaški kralj - film
Režija: Henri Gruel, igrajo: Heri Tisot, Luisa Mattioli in drugi
22.30 Olimpiada: vaterpolo, odbojka, zmagovalci dneva

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah; 9.00 Otroški kotiček; 9.20 Utrinki iz operet; 10.10 Radijski koncert; 11.00 Lahka glasba; 11.40 Folklorni odmevi; 12.00 Skladišče vsega lepega; 12.30 Melodije; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Glasbeni popoldan; 16.00 Na produ Glinščice; 17.45 «Oglas», igra.

KOPER
(Italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 8.00 Glasba za dobro jutro; 10.00 Z nami je...; 10.15 Poje Donatella Rettore; 10.40 Mozaik, glasba in nasveti; 11.03 Glasba; 11.32 Kim, svet mladih; 12.05 Glasba po željah 14.33 Glasba za klavir; 15.00 Glasbeno popoldne: 15.33 Glasbena oddaja; 15.45 Z nami je...; 16.00 Mladi pred mikrofonom; 17.00 Glasovi našega časa; 17.32 Crash; 17.55 Koledarček; 18.00 Glasbena fantazija; 18.32 Orkester Schifrina; 18.45 Odrski zastor; 19.15 Poje skupina Indeksi; 20.00 Zbori v večeru.

KOPER
(Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji koledar; 7.37 Objave, kino spored; 8.15 Najava sporeda; 14.00 Pregled dogodkov; 14.03 Domači pevci zabavne glasbe; 14.40 Male skladbe velikih mojstvor; 15.00 Počitniški vrtiljak; 15.37 Objave; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Iz zborovskega arhiva; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Sotočje; 18.45 Beneški fantje.

LJUBLJANA

7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00 Poročila; 7.20 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.30 Mladi koncertant; 10.05 Z radiom na poti; 10.35 Turistični napotki; 11.05 Rezervirano za...; 12.35 Znano in priljubljeno; 13.10 Danes smo izbrali: 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Po domače; 14.00 Danes do 13.00; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 V korak z mladimi; 16.30 Zabavna glasba; 17.00 «Vrtiljak»; 18.00 Studio ob 17.00; 19.00 Operne arije in monologi; 19.30 Pri zborih jug. radijskih postaj; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Ansambel Slavka Žnidaršiča; 21.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.30 S solisti in ansambli JRT; 22.05 Radijska igra; 23.25 Iz naših sporedov; 23.30 Tipke in godala; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 S ponevkami po Jugoslaviji.

Sreda, 30. julija 1980

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

13.00 Koncert za jutrišnji dan
13.00 DNEVNIK
Danes v parlamentu
13.55 Olimpijske igre
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Policaji v cilindru: Tekmeci Sherlocka Holmesa film
21.35 Lou Reed na koncertu - 2. del
22.15 London v času kraljice Viktorije - 2. del
Ob koncu DNEVNIK
Olimpijske igre, Danes v parlamentu

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.15 Jazz poletje
17.00 Lov na zlato - TV film
17.50 Program za otroke: Risanke
18.15 Gosji pastir - dokumentarec
18.40 Iz parlamenta
18.50 Batman in Superman
19.15 George in Mildred - TV film
19.45 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.40 Marco Visconti - 6. in zadnji del
21.55 Scattozero
22.15 Jeans koncert
22.55 Nagrada za gledališče
Ob koncu DNEVNIK 2

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.15 Olimpijske igre
19.20 Atom v Puglii
19.50 Olimpijske igre
20.05 Vzgojna šolska oddaja
20.40 Dvoposovna cesta - film
22.00 DNEVNIK 3
22.35 Olimpijska prvenstva
22.40 DNEVNIK 3 - Šport

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

12.00 OI - Košarka
13.45 OI - Rokomet
18.45 Poročila
18.50 Velike razstave
19.15 Glasbeni triangli: B. Britten in človeški glas
19.45 Obzornik
20.00 Ne prezrite
20.26 Zrno do zrna
20.30 DNEVNIK
21.00 Film tedna: Plesni mojster
22.45 V znamenju
23.05 Posnetki z olimpiade

Koper

15.00 Olimpiada: Rokomet, atretika, košarka
20.00 Otroški kotiček
20.15 Stičišče
20.45 Dnevnik
21.00 «V pasti», Film z Rafom Vallonejem

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 8.10 Jutranji almanah; 9.00 Otroški kotiček; 9.20 Utrinki iz operet; 10.10 Radijski koncert; 11.00 Jug. lahka glasba; 11.40 Folklorni odmevi; 12.00 «Pod Matajurjan»; 12.30 Melodije; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Radi smo jih poslušali; 14.30 Roman v nadaljevanjih; 15.00 Glasbeni popoldan; 16.00 Svoboda je terapevtična; 16.30 Orkestri in zbori; 17.10 Klasični album; 18.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 18.30 Jazz.

KOPER
(Slovenski program)

7.05, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji blok; 7.37 Objave, kinospored; 8.15 Najava sporeda; 14.00 Pregled dogodkov; 14.05 Zapojmo pesem; 14.40 Melodije na tekočem traku; 15.00 To smo mi - glasbena oddaja za mlade; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Po samoupravni poti; 17.10 Vaš telefon, naš mikrofon; 17.30 Primorski dnevnik.

KOPER
(Italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 8.00 - 8.00 Dobro jutro v glasbi; 9.00 štirje koraki; 9.15 Poje Emmylou Harris; 10.00 Z nami je...; 10.15 Orkester Badiardi; 10.32 Intermezzo; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Horoskop; 11.03 Flash v glasbi; 11.10 Otroški kotiček; 11.30 Kim, svet mladih; 12.00 Na prvi strani, 12.05 Glasba po željah; 14.00 Kim, svet mladih; 14.33 Izbrani za vas; 15.00 Z zanimanjem in simpatijo iz Rima; 15.15 Mala diskoteka; 15.33 Prijetno ob glasbi; 15.45 Z nami je; 16.00 Pod vedrim nebom; 16.45 Istra v pesmi in plesu; 17.55 Pismo iz...; 18.00 Vrtiljak jug. motivov; 19.15 Orkester

LJUBLJANA

7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00 Poročila; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.30 Počitniško potovanje; 9.45 Radijski pevci; 10.05 Z radiom na poti; 10.35 Turistični napotki; 11.05 Rezervirano za...; 12.35 Znano in priljubljeno; 13.10 Veliki zabavni orkestri; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Razmišljamo, ugotavljamo...; 16.30 Zabavna glasba; 17.00 «Loto vrtiljak»; 18.00 Studio ob 17.00; 19.00 Zborovska glasba; 19.15 Naš gost; 19.30 Odskočna deska; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z ansamblom Toneta Žagarja; 21.00 Koncert za besedo; 21.25 Minute s Šostakovičem...; 22.05 Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere «Othello»; 23.25 Iz naših sporedov; 23.30 Revija slovenskih pevcev; 00.05 Lirični utrinki.

22. OLIMPIJSKE IGRE - MOSKVA, 19. JULIJ - 3. AVGUST 1980 11. DAN

PREROJENI MENNEA V ZADNJEM HIPU «ZLAT»

Dve stotinki pred Wellsom - Presenečenja v moškem disku in ženskih ovirah - Milič napredoval

Dvignjen kazalec in nasmejan obraz Mennee sta pomenila zmago Italijana v finalu na 200 metrov. Vse je že kazalo, da bo Mennea ostal brez kolajne ali nekje na nepomembnih nižjih stopnicah, svetovni rekorder pa je (po veliki zamudi na startu) približno pri 150 metrih našel čudežni pospešek, ki ga je v nekaj korakih privedel do izenačenosti z Angležem Wellsom, ki se je morda že veselil drugega uspeha.

Da nastopa na 200 metrov drugačen Mennea se je videlo že v četrtini finala, v polfinalu pa se je že točno vedelo, da bosta za zlato tekla Wells in Mennea. Start pa je bil za Italijana, ki je tekel na osmi progi, porazen. Wells (na sedmi) je razliko nadoknadil že po 20 - 30 metrih. Na ravnini sta se za zlato borila Wells in Leonard, Kubanec je nenadoma klecnil, Mennea pa je prav tedaj opravil svoj življenjski tek in je praktično zaključil svojo kariero, v kateri sedaj ne manjka prav ničesar: olimpijsko zlato in bron, trije naslovi evropskega prvaka in svetovni rekord na 200 metrov. Po Borzovu ga lahko imamo za najboljšega sprinterja vseh časov. Prav tako kot Sovjet je tudi on z nenavadno dolgo kariero. Baje je prav Borzov v teh dneh, po pekočem porazu na 100 metrov, s svojimi nasveti pripomogel, da se je Mennea moralno spet spravil na noge.

Sicer je bil včerajšnji atletski dan v znaku izrednega dosežka Nemca Dombrowskega z rezultatom v daljini. Rezultat 8,54 m Dobrowskega je sicer še daleč od svetovnega rekorda 8,90 m Američana Beamona, končno pa smo videli tekmovanje v daljini, ki je res prineslo nekaj novega. Finale v daljini je bil sploh dober, z vsemi finalisti preko 8 metrov. Večina tekmovalcev je popravila osebne rekorde.

Manjkalo ni niti presenečenj. Največje je pripravil Sovjet Rasčupkin z zmago v metu diska. Svetovni rekorder Schmidt, na papirju zanesljiv zmagovalec, je ostal po zaslugi Kubanca Delisa celo brez kolajne, potem ko se je že sprijaznil z bronom. Povsem nepredviden je bil tudi razplet teka na 100 m čez ovire. Svetovna rekorderka Rabsztyn, povsem zanesljiva v predtekih in tudi v polfinalu, je v finalu pokazala svojo živčno krhkost in je povsem odpovedala. Klierova je že imela pred seboj ponovitev montrealskega uspeha, od zadaj pa je vpadla na cilj domačinka Vera Komisova in nasmejana zmagala. Povsem formalnost je bil zmaga Marite Koch na 400 metrov, s presenetljivo Čehinjo Kratochvilovo na drugem mestu.

IZIDI

200 m moški

1. Mennea (It.)	20''19
2. Wells (Vel. Brit.)	20''21
3. Quarrie (Jamaika)	20''29

Daljina moški

1. Dombrowski (NDR) (nov evropski rekord)	8.54 m
2. Paschek (NDR)	8.21 m
3. Podlužnij (SZ)	8.18 m

Disk moški

1. Rasčupkin (SZ)	66 64 m
2. Bugar (ČSSR)	66.38 m
3. Delis (Kuba)	66.32 m

100 m ovire

1. Komisova (SZ)	12''56
2. Klier (NDR)	12''63
3. Langer (Polj.)	12''65

400 m ženske

1. Koch (NDR)	48''88
2. Kratochvilova (ČSSR)	49''46
3. Lathan (NDR)	49''66

V kvalifikacijah se je posebno izkazal Jugoslovan Vladimir Milič, ki je v prvem metu s kroglo že dosegel 20,56 m. Presenečenj ni bilo in finale bo zelo izenačen.

Na 400 m ta izpadla tako Italijan Zuliani, kot Jugoslovan Alebič.

Najhitrejši na 100 m Kontratjeva in Göhr na 200 m nista nastopili, vlogo favoritinje pa je prevzela mladoletna Brčina iz SZ, z odličnim časom 22''26.

V skoku s palico je od «velikih» izpadel Kalliomäki (Finska).

400 m za moške bodo tekli v znamenju velike izenačenosti. Favorita bi utegnila biti Schäffer (NDR) in Mitchell (Avstralija)

Nerazumljive so bile tri skupine na 5000 m, za določitev 24 tekačev, ki bodo morali teči še polfinale. Yfter je videti pri močeh za vsako taktično varianto.

Tanzanijec Bayi in Etiopec Tura sta dosegla najboljša časa na 3000 m steeple. Bayi je le videti favorit. V finale se je na podlagi časa uvrstil tudi Italijan Gerbi.

Danes bodo atleti počivali.

Bron tudi za Kovačevića

Švicar Röthlisberger je osvojil zlato kolajno v srednji kategoriji. V odločilnem spopadu je premagal zmagovalca druge skupine, Kubanca Azcuya pred tem pa je v svoji skupini nepričakovano odpravil favorita, domačina Iatskeviča, ki se je moral zadovoljiti, skupno z vzhodnim Nemcem Ultschem, z bronasto kolajno. Jugoslovan Obadov je izpolnil pričakovanja. Najprej je odpravil Španca Cechinija, v drugem kolu bil prost, nato pa je naletel prav na Sovjeta, ki je bil zanj premočan.

Pač pa je jugoslovanskim barvam šlo bolj od rok v nedeljo. Kovačević je najprej odpravil Mongolca Pajaa, nato sovjetskega predstavnika Kuznetsova, v tretjem kolu pa je izgubil z Bolgarom Zaprianom. V borbi za bron je nato premagal Korejca Gyu Kima in osvojil tretje mesto. V poltežki kategoriji je Kusit premagal Senegalca Thiouba, nato pa izgubil proti Kubancu Tornesu.

Rezultati v treh kategorijah:

Težka kat.:
1. Parisi (Fra)
2. Zaprianov (Bol)
3. Kovačević (Jug) in Kocman (ČSSR)

Srednjetežka kat.:
1. Van De Walle (Bel)
2. Kuluburi (SZ)
3. Lorenz (NDR) in Numan (Niz)

Srednja kat.:
1. Roethlisberger (Švi)
2. Azcuy (Kuba)
3. Iatskevič (SZ) in Ultsc (NDR)

«Cavalleria azzurra» čez zapreke do zlata

Federico Roman je Italiji nepričakovano priboril zlato kolajno v petdnevnem jahalnem tekmovanju v militaryju, poleg tega pa so «azzurri» še ekipno zasedli drugo mesto za Sovjetsko zvezo. Italijanski jahači so si uspeh več kot zaslužili, saj so morali premagati vrsto ovir, še predno so sploh prišli v Moskvo.

Zaradi vladne odločitve, da ne smejo nastopiti vojaki, sta iz ekipe izpadla Costantini in Gibellino, druge nevšečnosti pa so doma zadržale še Argentina in Rossija. Tako so na igre odpotovali štirje najmanj izkušeni jahalci, katerim je še jahadna zveza, ki se je pridružila bojkotu, metala polena pod noge. S pomočjo CONI so se le prebili skoki težave, ob odličnem uspehu pa bodo tudi težave verjetno kaj kmalu pozabljene.

IZIDI

Posamezno: 1. Federico Euro Roman (It.) 108,60, 2. Blinov (SZ) 120,80, 3. Salnikov (SZ) 184,60, 4 Volkov (SZ) 184,60, 5. Dončev (Bolg.) 185,80, 6. Szlapka (Polj.) 241,80, 7. Anna Casagrande (It.) 266,20, 8. Mauro Roman (It.) 281,40, 9. Marina Schioccetti (It.) 308,40.

Ekipno: 1. SZ 457,00, 2. Italija 656,20, 3. Mehika 1172,85, 4. Madžarska 1603,40, 5. Poljska, 6. Bolgarija, 7. Indija.

Sovjeti premočni za «plavo» vrsto

V najtežji in najpomembnejši tekmi s Sovjetsko zvezo je jugoslovanska moška rokometna reprezentanca razočarala. «Plavi» so izgubili z domačini z 22:17 (19:12). Zanje je to prvi poraz, ki pa je, po prikazani igri, povsem zasluženi. Varovanci trenerja Stankoviča so včeraj zgrešili kar pet sedemmetrovk (ob njihovi brezhibni izvedbi bi bil izid lahko neodločen), poleg tega pa je bila njihova igra raztrgana in neučinkovita, čeprav zelo borbena. S tem so si zapravili možnost za nastop v velikem finalu, kjer si bosta jutri stali nasproti SZ in NDR. «Plavi» bodo tako srečali jutri Madžarsko v borbi za bron.

OSTALI VČERAJŠNJI IZIDI

A SKUPINA

Madžarska - Kuba	26:22
Španija - Poljska	24:22
NDR - Danska	24:20

B SKUPINA

Alžir - Kuvajt	30:17
Romunija - Švica	18:16

* * *

Ženske so se med seboj pomerile v nedeljo. Jugoslavija je tudi tu izgubila s SZ z 9:18, zato se bo zdaj borila za drugo, oz. tretje mesto.

KOLAJNE

SZ	46	49	28
NDR	34	26	28
MADŽARSKA	6	8	5
ROMUNIJA	5	4	6
ITALIJA	5	1	1
BOLGARIJA	4	6	11
VEL. BRITANIJA	4	6	4
FRANCIJA	4	3	1
ŠVEDSKA	2	3	5
KUBA	2	3	3
AVSTRALIJA	2	0	5
ŠVICA	2	0	0
ČSSR	1	2	6
FINSKA	1	1	1
DANSKA	1	0	2
NIZOZEMSKA	1	0	2
ETIOPIJA	1	0	1
GRČIJA	1	0	0
BELGIJA	1	0	0
POLJSKA	0	7	7
JUGOSLAVIJA	0	1	2
SEV. KOREJA	0	1	1
MEHIKA	0	1	1
BRAZILIJA	0	0	2
JAMAJKA	0	0	2
AVSTRIJA	0	0	1
LIBANON	0	0	1
ŠPANIJA	0	0	1

Sara Simeoni zanesljivo prva

Serijo kolajn so podelili tudi v soboto in nedeljo.

Zlato Sare Simeoni verjetno ni več velika novost. Naj pripomnimo le, da je tudi Simeonijeva v bistvu zaključila karjero z odličjem, ki ji je v zavidljivi zbirki še manjkalo.

Izredno razburljiv je bil finale za ženske na 100 m. Ponovno je odločala stotinka sekunde, zmagovalka Kontratjeva pa si je pri izteku zvila gleženj in je bila zaradi tega prisiljena opustiti misel za drugo zlato na 200 metrov, kjer je imela več možnosti, kot na krajši razdalji.

Pri moških se je pričakovani dvoboj Coe - Ovett na 800 m končal v počasnem času, glavno besedo pa je imel Ovett, ki je tekmeca povsem obvladal in razodel njegovo taktično nezrelost. Coe je bil drugi z veliko težavo.

Beck je v zadnjih metrih osvojil tek na 400 m čez ovire kjer je Rok Kopitar izredno hitro, prehitro, začel in v zaključnem delu izgubil možnost za bronasto kolajno, ki je bila dodeljena Angležu Oakesu točno v času Kopitarjevega rekorda. Thompson je po pričakovanju osvojil deseteroboj.

Nedelja je nudila krasen tek na 10.000 m z dvema Fincema (Viren je bil ponovno veliki Viren), ki sta se upirala trem drobnim, izsušenim Etiopcem; ti so skupaj gotovo manj tehtali kot oba Finca. Kebir (48 kg) je bil vseskozi najbolj aktiven. Favorit Yfter je čakal v popolnem «brezdelju». Vse se je zaključilo v zadnjem krogu. Viren je kot prvi prešel v napad le z namenom, da bi se od olimpijskih iger poslovil z napadalno akcijo. Yfter je razvil 300 m pred ciljem tak pospešek, da so se ostali borili le še za drugo mesto. Finca Maaninko je sreča le pozdravila s sre brom. Viren je bil peti.

Običajna stotinka sekunde je odločila tek na 110 m čez ovire v korist Munkelta. Casanas pa si je verjetno pulil kodraste lasi, saj je za usodno stotinko izgubil že drugo olimpijske igre. Domačin Kula je bil vseskozi najboljši v kopju res pa je tudi bil blizu izključitve iz finala po neveljavnem prvem metu blizu 90 metrov.

Ob koncu še izreden svetovni rekord domačinke Olizarenko na 800 metrov. Sovjetinje so tu slavile «trojko».

Sobotni izidi:

800 m moški
1. Ovett (Vel. Brit.) 1'45''5; 2. Coe (Vel. Brit.) 1'45''9; 3. Kirov (SZ) 1'46''0

400 m ovire
1. Beck (NDR) 48''70; 2. Arhipenko (SZ) 48''86; 3. Oakes (Vel. Brit.) 49''11

Deseteroboj
1. Thompson (Vel. Brit.) 8495 točk (10''62 - 8,00 - 15,18 - 208 - 48''01 - 14''47 - 42,24 - 4,70 - 64,16 - 4'39''9); 2. Kucenko (SZ) 8333; 3. Želanov (SZ) 8135

100 m ženske
1. Kondratjeva (SZ) 11''06; 2. Göhr (NDR) 11''07; 3. Auerswald (NDR) 11''14

Višina ženske
1. Simeoni (Itl.) 197 cm; 2. Kielan (Polj.) 194 cm; 3. Kirst (NDR) 194 cm

Nedeljski izidi:

10.000 m
1. Yfter (Eti.) 27'42''7; 2. Maaninka (Fin.) 27'44''3; 3. Kebir (Eti.) 27'44''7

110 m ovire
1. Munkelt (NDR) 13''39; 2. Casanas (Kuba) 13''40; 3. Pučkov (SZ) 13''44

Kopje moški
1. Kula (SZ) 91,20 m; 2. Makarov (SZ) 89,64 m; 3. Hanisch (NDR) 86,72 m

800 m ženske
1. Olizarenko (SZ) 1'53''5 (nov svetovni rekord); 2. Minejeva (SZ) 1'54''9; 3. Providohina (SZ) 1'55''5; 8. Dorio (Ital.) 1'59''2

TV

DANES

RAI 2
13.45—15.00: meč (finale posameznikov), moška košarka, ženska košarka, boks in atletika
od 16.30 do 20.30: odbojka (ženski finale) in konjski šport

TV LJUBLJANA
16.55—18.00: vaterpolo (Jugoslavija - SZ)
zvečer boks (četrtine finala)

TV KOPER
16.00: boks, košarka, nogomet
22.30: vaterpolo, odbojka in obračun zmagovalcev

DOBER SPREJEM VAM ŽELI
HI-FI, RACK
TV COLOR
SERVIS
ALDO COLJA
KONTOVEL 134
TEL. 225471

Angleža Coe in Owett sta sicer vse prej kot prijatelja, saj drug z drugim sploh ne govorita. Po Owettovi zmagi v teku na 800 m pa je Coe le zaploskal svojemu velikemu tekmecu, ki mu je z izpred nosa odnesel zlato kolajno (Telefoto AP)

NAJMANJ SREBRO ZA JUGOSLAVIJO

Italija starta na zmago v tolažilni skupini

Jugoslovanska vaterpolska reprezentanca si je na olimpijskem turnirju zagotovila že najmanj srebro (današnji spopad s SZ bi ji v primeru zmage prinesel celo prvo mesto), vendar je tudi v svojih zadnjih dneh nastopih igrala tako, da je bilo treba čakati prav zadnje sekunde za njeno zmago. Najprej so «plavi» v nedeljo odpravili s 5:4 skromno Nizozemsko in to z golom Rudiča nekaj sekund pred koncem, po vodstvu s 4:1, včeraj pa so premagali še Španijo s tesnim 7:6, po vodstvu 6:2 sredi tretje četrtine. Resnici na ljubo so na tak razvoj predvsem vplivale čudne odločitve sodnikov, zlasti Italijana Capue, vendar pa so Jugoslovani po visokem vodstvu znova «zaspali» in so le po zaslugi odličnega Krivokapiča rešili v zadnjih sekundah zmago.

Sovjetski vaterpolisti so bili na svoji poti do odličja bolj prepričljivi, saj so osvojili vse dvoboje, tako da bi jutri že z neodločenim izidom osvojili prvo mesto.

Italija pa bo po vsej verjetnosti zmagala v tolažilni skupini. Po tesni zmagi nad Grčijo je na njeni poti še Avstralija.

REZULTATI

Finalna skupina:

Jugoslavija - Nizozemska	5:4
Madžarska - Španija	6:5
Jugoslavija - Španija	7:6
SZ - Nizozemska	7:3
Madžarska - Kuba	7:5

LESTVICA

SZ 8 točk, Jugoslavija 7, Madžarska 4, Kuba in Španija 2, Nizozemska 1.

Tolažilna skupina:

Romunija - Švedska	8:3
Avstralija - Grčija	4:2
Italija - Bolgarija	5:4
Italija - Grčija	4:3
Avstralija - Švedska	9:4
Romunija - Bolgarija	10:6

LESTVICA

Italija 8, Avstralija 7, Romunija 5, Grčija 4, Bolgarija in Švedska 0.

Danes se bo z zadnjimi boji v tej konkurenci zaključil tudi moški turnir hokeja na travi. Za prvo mesto se bosta pomerili Španija in Indija, medtem ko bosta za bron tekmovali ekipi SZ in Poljske.

Danes bodo tekmovali

ZA ITALIJO

BOKS
Damiani (težka) in Oliva (superlahka)
SABLJANJE
Sablja ekipno
ROKOBORBA
LaBruna (do 57 kg), Niccolini (do 74 kg)
JADRANJE
LH, 470 in zvezde
KOŠARKA
Italija - Španija (finalna skupina)
VATERPOLO
Italija - Avstralija (tolažilna skupina)

ZA JUGOSLAVIJO

KOŠARKA
Jugoslavija - Brazilija (moški, finalna skupina)
BOKS
Rusevski (superlahka)
NOGOMET
Jugoslavija - ČSSR (polfinale)
ROKOMET
Jugoslavija - Konko (ženska finalna skupina)
JUDO
Sikirič (kat. do 78 kg)
ROKOBORBA
izločilni dvoboji prosti slog Seidl (do 68 kg), Risto (do 74 kg), Memeti (do 82 kg)
VATERPOLO
Jugoslavija - SZ (zadnje kolo)
JADRANJE
Minski Fabris (Finn), Mandič-Kalebič (zvezde)

PO PRESENETLJIVI ZMAGI ITALIJE TUDI JUGOSLAVIJA PREMAGALA SZ

Med dekleti nepričakovan poraz «plavih» proti Bolgarkam - Italijanke ostale brez točk

Presenečenje desetletja: to je bila v soboto zmaga Italije nad SZ v finalnem delu olimpijskega košarkarskega turnirja. «Ne pomnim poraza SZ na domačih tleh!» je dejal po tekmi Jurij Ozerov pomočnik trenerja Gomelskega. In res, Sovjeti niso izgubili doma vse od leta 1952. Tkačenka in tovariše je poraz z «azzurri» 87:85 (47:39) drago stal. O tem jasno govori nedeljsko srečanje z Jugoslavijo, ki je v soboto prepričljivo premagala Kubo s 112:84. Tekma je bila naravnost dramatična: Sovjeti niso smeli izgubiti, «plavi» so bili v odlični formi. Po neverjetnem finišu (30 sekund pred koncem so Jugoslovani vodili s štirimi točkami prednosti) je SZ (delno tudi s sodniško pomočjo) stanje ob koncu izenačila na 81:81. V podaljških pa varovanci trenerja Žeravice niso imeli večjih težav in so v odgovornosti Tkačenka (pet osebnih napak) strli odpor Sovjetov s 101:91. Medtem je Italija izgubila z Brazilijo z 90:77 (34:39), ne da bi kakorkoli okrnila svoje možnosti za visoko uvrstitev.

Kako zdaj?

Danes se bodo srečale Jugoslavija in Brazilija ter Italija in Španija. Ob predvidljivi lahki zmagi «plavih» nad Brazilci in morebitnem slavju «azzurrov» nad Španci, bi se v velikem finalu srečali prav Italija in Jugoslavija. V nasprotnem primeru, se bodo Italijani borili za tretje mesto. Čosič in tovariši imajo v vsakem primeru že srebro, saj so edina nepremagana ekipa turnirja. Včeraj so pod koši tekmovali v tolažilni skupini. To so izidi:

Indija - Avstralija	(41:37) 75:93
ČSSR - Senegal	(50:36) 88:72
Švedska - Poljska	

* * *

Tudi ženski košarkarski turnir je v svojem ključnem končnem delu. Kuba je včeraj porazila Italijo z 79:63 (40:32), ki je tako pristala na zadnjem mestu (5 srečanj, 5 porazov). Nepričakovano je Jugoslavija klonila Bolgarkam z 81:79 (41:44) in tako zapravila možnost za nastop v velikem finalu, kjer so Sovjetinje (včeraj so odpravile Bolgarijo s 120:62) nesporni favorit. Bolgarija je s tem (razen velikih presenečenj) osvojila srebro, «plave» pa se bodo danes borile za tretje mesto proti Madžarkam.

Vrstni red: 1. Harmenberg (Švedska), 2. Kolczonay (Madž.), 3. Riboud (Fr.), 4. Edling (Šved.), 5. Mojaev (SZ), 6. Popa (Rom.).

Skakalci v vodo so včeraj zaključili svoj nastop na olimpijskih igrah. Tudi v zadnjih serijah skokov s stolpa se je vzhodni Nemec Falk Hoffmann izkazal in zasluženo osvojil zlato odličje, srebrna in bronasta kolajna pa je šla domačinom Vladimiru Aleinikinu in Davidu Ambartsumyanu.

Rezultati (moški): 1. Hoffmann (NDR) 835,65, 2. Aleinik (SZ) 819,70, 3. Ambartsumyan (SZ) 817,44, Giron (Meh.) 809,80, 5. Waskow (NDR) 802,80.

Rezultati (ženske): 1. Jaschke (NDR) 596,250, 2. Emirzyan (SZ) 576,465, 3. Cotadze (SZ) 575,925, 4. Wenzel (NDR) 542,070, 5. Matjušenko (SZ) 540,180.

halo...

Pavel Colja je župan na Repentabru.

«Katere vesti najprej preberete na olimpijski strani?»

«Tiste o košarki. Pripomniti pa moram, da so poročila preskopa.»

«Kako bi upravljal olimpijsko vas?»

«Posebnih težav bi verjetno ne bilo.»

«Bi politično razdelitev zaostril z ločenimi namestitvami ali bi take, recimo 'nasprotnike', združil?»

«Nalašč bi združil ekipe, katerih države so na politični ravni daleč vsaka sebi.»

Veliak-Sport
TRST
ul. Ponziana, 5
tel. 744237

Italiji se obeta še eno odličje

Italijanska jadralca Gorla in Peraboni (v razredu «zvezda») imata precejšnje možnosti, da osvojita vsaj bronasto kolajno. Pred današnjo sedmo in obenem zadnjo regato sta namreč na odličnem tretjem mestu za Sovjetoma in Avstrijcema, na četrtem mestu pa je z majhnim zaostankom nizozemska posadka. Domačina sta sicer nedosegljiva, zato se bodo za srebro in bron verjetno potegovale druge tri posadke. Kaže pa, da bosta praznih rok ostala Treves in Necchi (razred «470»), ki sta na 7. mestu skupne uvrstitve, ter Savelli in Gazzei («leteči Holandec»), ki sta deseta. Ista usoda se obeta jugoslovanskim jadralcem Mandiću in Kalebiću («leteči Holandec») ter Fabrisu Minskemu («finn»).

IZIDI 6 . REGATE

«Leteči Holendec»: 1. Španija, 2. Irska, 3. NDR.

«Tornado»: 1. Brazilija, 2. Švedska, 3. SZ.

«470»: 1. Švedska, 2. Italija (Treves - Necchi), 3. Nizozemska.

«Soling»: 1. Danska, 2. SZ, 3. Brazilija.

«Finn»: 1. Rechardt (Fin.), 2. Mayrhofer (Avstrija), 3. Carlson (Šved.).

«Zvezda»: 1. Avstrija, 2. Italija (Gorla - Peraboni), 3. Nizozemska.

Ekipno tekmovanje v floretu je prineslo veliko zmagoslavije Franciji, ki je zmagala v obeh konkurencah. V sklepnem srečanju za zlato kolajno so Francozinje premagale SZ z 9:7. Z enakim izidom pa je za bron Madžarska odpravila Poljsko. Enaki se je končalo tudi srečanje med Italijo in Kubo. Italijanke so tako osvojile (v postavi Vaccaroni, Sparaciari, Batazzi, Mangiarotti in Mochi) 5. mesto.

V moški konkurenci pa je bil končni vrstni red naslednji:

1. Francija, 2. SZ, 3. Poljska, 4. NDR, 5. Romunija in 6. Madžarska.

Tekmovanje v meču med posamezniki je prineslo zlato kolajno Švedski, po zaslugi Harmenberga, ki je bil prepričljivo prvi. Izreden boj se je bil za srebrno kolajno, saj so imeli kar trije sabljači po tri zmage. V dodatnih srečanjih je bil najspretnejši Madžar Kolczonay, ki je osvojil srebro pred Francozom Ribaudom, ki je osvojil bron. Pri dodatnih srečanjih je bil Šved Edling najslabši.

ZANESLJIVOST V DOMAČNOSTI • UČINKOVITOST V POSLOVNOSTI

Olivo proti Rusevskimu

V nadaljevanju boksarskih bojev sta bila izločena še dva Jugoslovana. Tako so ostali v konkurenci še trije Jugoslovani in dva Italijana.

Olimpijske igre sta končala Perunović in Marović. Prvega je po točkah premagal Britanec Wilshire, drugega pa (prav tako po točkah) Polajk Kosedowski. Uspešen pa je bil v kategoriji do 67 kilogramov Bogujevci, ki je odpravil Pillava, zastopnika Seišelskih otokov. Poleg Bogijevcija sta ostala v konkurenci še Ace Rusevski in Slobodan Kačar. Slednji je v poltežki kategoriji premagal Tanzanijca Nassara. V četrtfinalu bo njegov nasprotnik Sovjet David Kvahadze. V polvelterski kategoriji bo izredno zanimiv dvoboj med Italijanom Olivo in Jugoslovanom Rusevskim.

Včeraj so se nadaljevale kvalifikacije v rokoborbi v kategorijah do 48, 52, 62, 74, 90 in 100 kg. Italijan Claudio Pollio, (do 48 kg) ima za sabo tri zmage in en poraz, danes zjutraj pa ga čaka odločilno srečanje s svetovnim prvakom Kornilajevom (SZ). V primeru zmage, kar pa je malo verjetno, bi Pollio naredil odločilen korak do zlate kolajne. Drugi italijanski predstavnik, Riccardo Niccolini (do 74 kg), pa je po uspešnem začetku (v 1. kolu je premagal Romuna Pircalabuja) gladko klonil proti Bolgaru Raičevu. V tej kategoriji nastopa tudi Jugoslovan Kiro Ristov, ki je v dveh nastopih dvakrat izgubil, najprej proti Čehoslovaku Karbinu in nato proti Madžaru Feherju. V kategoriji do 52 kg pa je drugi jugoslovanski predstavnik Koče Efremov zabeležil dve zmagi.

Med odbojkaricami finale SZ-NDR

Za bron se bosta potegovali Bolgarija in Madžarska

Ženski odbojkarski turnir se bo danes končal. V polfinalu je velik favorit za končno zmago vrsta SZ premagala Madžarsko brez večjih težav. V drugem srečanju boljše skupine pa je imela NDR precej težav z Bolgarijo.

Za zlato kolajno bosta igrali SZ in NDR, za bron pa Bolgarija in Madžarska. Omeniti velja, da je v predtekmovanju reprezentanca SZ že premagala vzhodne Nemke s 3:1, Madžarska pa Bolgarijo z enakim izidom.

V tolažilni skupini sta Peru in Kuba zlahka premagala Romunijo, oziroma Brazilijo. Svetovne prvakinje Kubanke bode osvojile po vsej verjetnosti 5. mesto, kar je izredno skromen uspeh, Romunija pa bi morala osvojiti končno 7. mesto. V predtekmovanju sta bili uspešni tako vrsti Kube kot Romunije z nasprotnicami iz Peruja in Brazilije.

Izidi polfinala skupine od 1. do 4. mesta:

NDR - Bolgarija	3:2
SZ - Madžarska	3:0

Skupina za vrstni red od 5. do 8. mesta:

Peru - Romunija	3:0
Kuba - Brazilija	3:0

* * *

V zadnjem 4. kolu kvalifikacijskega turnirja skupine A so italijanski odbojkarji izgubili tekmo z Bolgarijo s 3:1 in so obstali na zadnjem mestu. V tej skupini je premočno zmagala vrsta SZ, ki je obenem tudi edina neporažena končala prvi del tekmovanja. Sovjeti so veliki favoriti za končno zmago. Razočarani so Kubanci, ki so izločeni iz velikega finala. Tri ekipe v tej skupini imajo po 2 točki, toda Kuba je 3., Češkoslovaška četrta in Italija zadnja. Tako bodo varovanci Pittere igrali s preslabo Libijo za 9. mesto.

V skupini B je prišlo v zadnjem kolu do velikega presenečenja z zmago Brazilije nad Poljsko. Ne glede na ta poraz pa so prvaki iz Montreala prvi v skupini, ker so Romuni osvojili set manj. Z zmago pa so Brazilci prehiteli Jugoslavijo.

V polfinalu bodo igrale v skupini za končni vrstni red od 1. do 4. mesta SZ - Romunija, ter Poljska - Bolgarija, v tolažilni skupini bo Jugoslavija igrala s Kubo, Brazilija pa s ČSSR.

IZIDI 4. KOLA

SKUPINA A

Bolgarija — Italija	3:1
(9, 9, —6, 9)	
SZ — Kuba	3:0
(10, 13, 11)	

VRSTNI RED

SZ 8, Bolgarija 6, Kuba, ČSSR in Italija 2.

SKUPINA B

Brazilija — Poljska	3:2
(—13, —18, 15, 11, 5)	
Jugoslavija — Libija	3:0
(1, 2, 1)	

VRSTNI RED

Poljska in Romunija 6, Brazilija in Jugoslavija 4, Libija 0.

V 12. DNEVU 22. OLIMPIJSKIH IGER

NA VRSTI BO MNOGO ZAKLJUČNIH NASTOPOV

Brez atletike, ki se nadaljuje jutri, in plavanja, ki se je končalo, bo danes program navidezno mrtev. Kolajn bo pa vseeno veliko: samo v jadranju bodo končali tekmovanja v vseh šestih skupinah, Italijani pa imajo dobre možnosti za bron (v tekmovanju zvezd) s Trevisom in Gorlo (v zadnji regati bi ju lahko ogrožala le Nizozemca).

V sabljanju bodo končali ekipno tekmovanje v sablji. Judoisti bodo tekmovali v srednjelahki kategoriji, v jahanju bo padla odločitev v ekipnem preskakovanju zaprek. Končale pa se bodo tudi prve ekipne discipline.

V vaterpolu bo Jugoslavija skušala premagati SZ in osvojiti najvišje odličje, vsak drugi rezultat pa bi ji vseeno zagotovil srebro.

V ženskem rokometnem turnirju so Jugoslovanke (po porazu s SZ) še pred zadnjo oviro, Kongom, potegujejo pa se za srebrno kolajno z NDR: odločila bo razlika v golih (razen če Nemke ne odščipnejo točke močnim domačinkam).

V ženski odbojki se bosta pomerili v finalu SZ in NDR, v hokeju na travi pa Indija in Španija.

Zadnje zlato bodo oddali v dviganju uteži (kategorija do 110 kg).

V košarkarski areni bo nadvse vroče. Jugoslovani imajo superfinale že v žepu; vendar je njihov nastop proti Braziliji zelo važen: le-ta, pa Španija, Italija in SZ imajo enako število točk. SZ bo gotovo premagala Kubo, Španija in Italija pa se bosta srečali v neposrednem spopadu. Z zmago Jugoslavije nad Brazilci in zmago Italije bi si prav ta zagotovila drugo mesto, v vsakem drugem primeru pa bi bil nasprotnik Jugoslovanov SZ.

H koncu gre tudi nogometni turnir. Po tolikih slabih nastopih, ki so se srečno končali zaradi šibkosti nasprotnikov, bo šlo tokrat zares: Toplakovi varovanci si bodo proti ČSSR skušali zagotoviti finale, v drugem polfinalu pa se bosta pomerili SZ in NDR.

V boksu se bodo začeli četrtfinali. Najbolj nas bo seveda zanimal spopad med Italijanom Olivo in Jugoslovanom Rusevskim, boksarjema, ki gojita visoke ambicije.

KOLAJNE DANES

SABLJANJE
sablja ekipno moški
DVIGANJE UTEŽI
kategorija do 110 kg
HOKEJ NA TRAVI
moško tekmovanje
JUDO
srednjelahka kategorija
JAHANJE
preskakovanje zaprek, ekipno
ODBOJKA
ženski turnir
JADRANJE
6 kategorij
VATERPOLO
moški turnir
ROKOMET
ženski turnir

22. OLIMPIJSKE IGRE - MOSKVA, 19. JULIJ - 3. AVGUST 1980 11. DAN

Tri svetovne znamke zaključile plavanje

«Tretja generacija» NDR prepustila samo dve prvi mesti - Evropski rekord na 100 m prosto - Italijan Franceschi odličen

Plavalci in plavalke so že opravili svoj olimpijski napor in so nedvomno zaključili panogo, ki je bila v Moskvi v ospredju ugibanj, če gre za prave olimpijske igre ali ne. Sicer je to razglabljanje predmet izrazitih politikov. Za športnike bo vsekakor obveljalo, da so igre prave in v zgodovino bodo šli letošnji zmagovalci brez vsakih pripomb.

Dejansko je bilo rekordov v Moskvi manj kot običajno na OI. Odsotnost ZDA je k temu vplivala skoraj v celoti, moramo pa pripomniti, da so nekateri svetovni rekordi veljavni še od olimpijskih iger iz Montreala. Medtem je bilo na sporedu svetovno plavalno prvenstvo v Berlinu in tudi na tem tekmovanju ni bila zabeležena tista toča novih znamk, ki je bila značilna za prejšnje velike preizkušnje.

Razlogi za nižjo kakovost tekmovanja so verjetno tudi tehnični. Tudi v plavanju se človeški organizem bliža določenim mejam in napredek postaja vse težji.

Razmerje sil je potrdilo domneve. NDR je premočno zmagala v ženskih panogah, Sovjetska zveza pa je prevzela vodilno mesto pri moških. V monolitno ekipo Nemške demokratične republike se je, kot že običajno, vrinila sovjetska šola prsnega sloga, ena zmaga pa je šla nekoliko nepričakovano v Avstralijo po zaslugi dolgoprogašice Ford. Zanimivo je, da je v Avstraliji ostala svetovna rekorderka na progi 800 metrov Wickham, ki iz osebnih razlogov ni hotela v Moskvo.

NDR je v Moskvi nastopala večinoma z ekipo, sestavljeno iz dekliet, katere so izvedenci uvrstili v «tretjo generacijo» plavalnega športa te države. NDR je svoj plavalni vzpon začela bliskovito pred sedmimi leti, ko je najprej na evropskem prvenstvu osvojila skoraj vse, kar se je dalo. O dekletih iz NDR se je tedaj govorilo marsikaj. Da se umetno krepijo z moškimi hormoni je bila glavna (in seveda najtežja) obtožba na njihov račun.

«Estetski» videz nemške ekipe se je bistveno spremenil (na boljše) pri naslednjih velikih srečanjih. Šlo je že za drugo generacijo plavalk, katero sta nekako vodili Ulrike Richter in Kornelia Ender, prvovrstni plavalki (in istočasno tekmici za srce super - plavalca Rolanda Matthesa). Matthes je izbral zadnjo, ki je tako tudi dobila «blagoslov» in postala ženski Spitz. Od te generacije sta bili v Moskvi v vodi le še Andrea Pollack in Barbara Krause, da omenimo plavalki z največjim slovesom. Nemška ekipa se je za to priložnost močno prenovila in dala «na trg» imena, ki so bila še lani skoraj povsem neznana v svetovnem plavanju. Nova zvezda naj bi bila 16-letna Ines Diers, plavalka, ki je odlično uspela od sprinta do 800 metrov.

V moški konkurenci je Sovjetska zveza potrdila, da je po ZDA daleč najbolj popolna vrsta in tu pa tam lahko Američane tudi premaga. Seveda, bo v tem smislu «odločalo» državno prvenstvo ZDA, ki se bo začelo jutri v Kaliforniji.

Italijanska «mušketirka» Vaccaroni je bila pogosta tarča številnih fotografov. Pa ne samo zaradi svoje opreme... (Telefoto AP)

Sovjeti so svojo pot na vrh začeli že pred nekaj leti in njihov trud je bil jasno usmerjen na OI. Zavedajoč se svojih skromnejših izkušenj so že vrsto let imeli redne stike z Američani in so pošiljali svoje najboljše na nabiranje izkušenj v ZDA. Salnikov je bil za Američane že pred igrami pravi «bog», v svojih «teritorialnih» vodah pa so tudi že okusili ostrino mlajšega Čajeva, ki bi utegnil v kratkem biti novi Salnikov.

Pomanjkanje taktike, ki je pri plavanju skoraj nemogoča, je iz tehničnega vidika pomenilo za to panogo usmeritev vseh sil pri treniranju izključno na moč in vzdržljivost. Od tu tudi napredek, ki je pri podobnem športu, kot je atletika, nepojmljiv. Ključ za «čudežne» čase pa verjetno ni v hormonih in drugih vragolijah temveč v velikanskih obremenitvah pri treniranju. Vrhunski plavalci plavajo danes že pet ur na dan, poleg tega pa nekaj ur vadijo tudi na suhem. Skrivnost rekordov je verjetno v takih dejstvih. Tolmačenja, če je nekaj ta

3. Nilsson (Danska)	1'11"16
8. Bonon (Ital.)	1'12"51
400 m mešano ženske	
1. Schneider (NDR) (nov svetovni rekord)	4'36"29
2. Davieš (Vel. Brit.)	4'46"83
3. Čzopek (Poljska)	4'48"17
NEDELJSKI IZIDI:	
400 m mešano moški	
1. Sidorenko (SZ)	4'22"89
2. Fesenko (SZ)	4'23"43
3. Verraszto (Madž.)	4'24"24
100 m prosto moški	
1. Woithe (NDR)	50"40
2. Helmertz (Švedska)	50"91
3. Johansson (Švedska)	51"29
5. Franceschi (Ital.)	51"69
800 m prosto ženske	
1. Ford (Avstral.)	8'28"90
2. Diers (NDR) (nov evropski rekord)	8'32"55
3. Dahne (NDR)	8'33"48
200 m hrbtno ženske	
1. Reinisch (NDR) (nov svetovni rekord)	2'11"77
2. Polit (NDR)	2'13"75
3. Treiber (NDR)	2'14"14
4x100 m prosto ženske	
1. NDR (Krause, Metschuck, Diers, Hulsenbeck) (nov svetovni rekord)	3'42"71
2. Švedska	3'48"93
3. Nizozemska	3'49"51

K rezultatom je treba vsekakor prišteti evropski rekord, ki je bil dosežen v kvalifikacijah. Na 100 m prosto je Woithe namreč v polfinalu dosegel čas 50"21. V kvalifikacijah je padel tudi jugoslovanski rekord na 200 m hrbtno. Nenad Miloš je dosegel namreč čas 2'7"51.

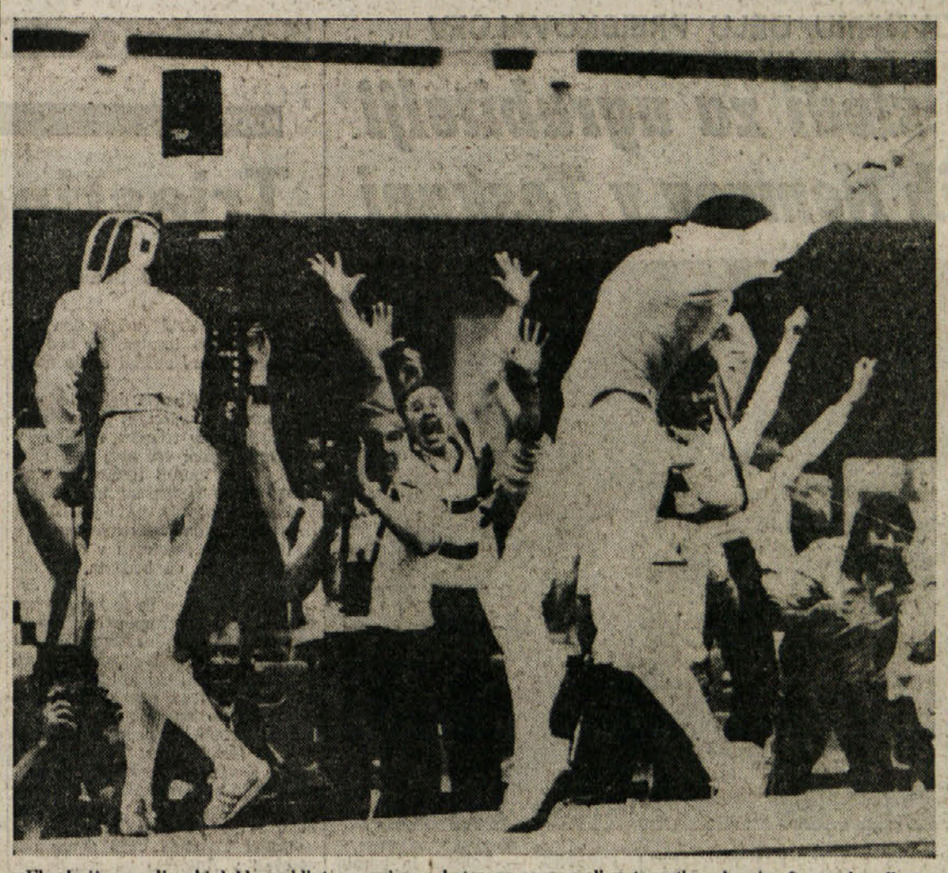

«Eksplozija veselja» bi lahko rekli temu prizoru, katerega so posneli v trenutku, ko je francoska floretistka Boeri-Begard svoji ekipi (z zmago nad Sovjetinjo Belovo) priborila zlato kolajno. Svoje zmage pa se ni razveselila le sama (zmagovalka je na desni), ampak tudi francoski trenerji, člani vodstva, reporterji in navijači, ki so bili tedaj prisotni. Treba je bilo pač izkoristiti priložnost, saj jih v francoskem taboru res ni bilo veliko (Telefoto AP)

DANES

KOŠARKA
moški polfinale A skupina (od 1. do 6. mesta)
(13.00) Španija - Italija
(20.00) SZ - Kuba
(22.15) Brazilija - Jugoslavija
B skupina (od 7. do 12. mesta)
(13.30 - 22.15) tri srečanja
BOKS
(12.00—13.00 in 18.00—21.00) četrtfinale minimušje, mušje, lahke, srednjetežke in težke kategorije
SABLJANJE
(9.00—16.00) izločilni ekipai dvoboji v sablji
(18.00—21.00) ekipni finale v sablji
NOGOMET
(19.00) polfinale: SZ - NDR in ČSSR - Jugoslavija
DVIGANJE UTEŽI
(13.00—15.00 in 18.00—23.00) kategorija 110 kg
ROKOMET
ženske - zadnje kolo
(12.00) Jugoslavija - Kongo
(13.30) Madžarska - ČSSR
(17.30) NDR - SZ
HOKEJ NA TRAVI
moška zaključna srečanja
(10.00) Kuba - Tanzanija (za 5. mesto)
(13.00) SZ - Poljska (za 3. mesto)
(16.00) Indija - Španija (za 1. mesto)
JUDO
(9.00—14.00 in 18.00—21.00) srednjelahka kategorija
PROSTA ROKOBORBA
(9.00—13.00) izločilni dvoboji v sedmih kategorijah
KONJSKI ŠPORT
(7.00—12.30 in 14.30—17.30) velika nagrada v ekipnem preskakovanju ovir
ODBOJKA
zaključna ženska srečanja
(15.00) Romunija - Brazilija (za 7. mesto)
(17.00) Kuba - Peru (za 5. mesto)
(16.30) Madžarska - Bolgarija (za 3. mesto)
(18.30) SZ - NDR (za 1. mesto)
JADRANJE
(12.00) sedma in zadnja regata v Tallinu
VATERPOLO
(13.00) tri srečanja finalne skupine
(17.00) tri srečanja tolažilne skupine

JUTRI

ATLETIKA
(9.00—12.00) daljina ženske (kvalifikacije) in kladivo (kvalif.)
(16.00—20.00) 200 m ženske (polf. in finale), 1.500 m ženske (polf.), palica (finale), hoja 50 km (finale), krogla moški (finale), 400 m moški (finale), 1500 m moški (kvalifikacije)
BOKS
(12.00—20.30) četrtfinale
KANU IN KAJAK
(9.00—18.30) izločilni nastopi in repesaži K-1, C-1, K-2 in C-2 (moški) ter K-1 in K-2 (ženske)
SABLJANJE
(8.00—16.00) izločilni ekipni boji v meču
DVIGANJE UTEŽI
(13.00—20.00) nad 110 kg
ROKOMET
(10.00—21.45) finalna in tolažilna skupina (zaključne tekme)
HOKEJ NA TRAVI
(9.00—15.50) četrto kolo, ženske
JUDO
(9.00—20.00) lahka kategorija
PROSTA ROKOBORBA
(9.00—20.00) izločilni dvoboji v kategorijah 57 kg, 68 kg, 82 kg in nad 100 kg ter polfinale in finale v kategorijah 52, kg, 74 kg in do 100 kg
KONJSKI ŠPORT
(8.00—18.00) ekipni dresaž
LOKOSTRELSTVO
(9.00—18.30) prva serija 90 m in 70 m (moški) ter 60 m in 70 m (ženske)
ODBOJKA
(10.00—20.30) polfinale (moški)

Gneča pred tarčo

Kar pet tekmovalcev z enakim številom točk, med katerimi je zmagal Danec Rasmussen, Italijan Giardini pa je bil peti

V zadnji disciplini strelskega tekmovanja, v streljanju na glinaste golobe (skeet), je bil izredno ogorčen boj za zlato kolajno. Kar pet tekmovalcev, Castrillo (Kuba), Rasmussen (Danska), Giardini (Italija), Pulda (ČSSR) in Carlsson (Švedska), je zbralo enako število točk — 196. Končna odločitev, je padle šele potem, ko so strelci nastopili še v dodatnem tekmovanju. V prvi seriji sta iz boja za «zlato» izpadla Pulda (ČSSR) in Italijan Giardini. V drugi seriji je Kubanec zadel 33, Šved pa 24 letečih tarč, najmočnejše živce pa je tudi tokrat ohranil Rassmussen, ki je v obeh strelih zbral maksimalno število zadetkov ter tako zasluženo osvojil zlato kolajno.

KOLAJNE STRELSKEGA TEKMOVANJA			
SZ	3	1	1
ITALIJA	1	0	0
MADŽARSKA	1	0	0
ROMUNIJA	1	0	0
DANSKA	1	0	0
NDR	0	5	1
ŠVEDSKA	0	1	1
BOLGARIJA	0	0	2
KUBA	0	0	1
AVSTRIJA	0	0	1

KONČNI VRSTNI RED
1. Rasmussen (Dan.) 196 (25,25),
2. Carlsson (Šved.) 196 (25,24),
3. Castrillo (Kuba) 196 (25,23),
4. Pulda (ČSSR) 196 (24),
5. Giardini (It.) 196 (24),
6. Torres (Kuba) 195,
7. Perez (Šp.) 195,
8. Westergard (Fin.) 195.

Prav streljanje je prineslo Italiji prvo zlato kolajno na 22. olimpijskih igrah po zaslugi Luciana Giovanettija. V zadnjem nastopu je bil Italijan izredno dobro razpoložen, saj je napravil samo eno napako. Jugoslovansko zastopstvo v streljanju ni doseglo boljših rezultatov. Najboljši je bil Pejović s pištolo in sicer je bil 17., Milutinović in Slovenec Peternel pa občutno slabša.

Italijan Federico Euro Roman se zadovoljno smeji po svojem uspehu, ki si ga je prijahal na svojem konju Rossinanu (ki je bil od vsem tem gotovo precej bolj indiferenten) (Telefoto AP)

Jugoslovani v boju za vstop v finale

Tudi nogometni olimpijski turnir je prišel v svoje zaključno obdobje. V nedeljskih tekmah so dosegli naslednje četrtfinalne izide:

SZ - Kuvait	2:1
NDR - Irak	4:0
ČSSR - Kuba	3:0
Jugoslavija - Alžirija	3:0

Čeprav je prvi del turnirja prinesel precej razočaranj ekipam višje vrednosti, pa lahko rečemo, da je bila razlika v kakovosti v četrtfinalnih tekmah neoporečna (če izvzamemo presenetljivi nastop Kuvaita proti SZ). Zmagovalci so namreč dosegli kar 12 golov, poraženci pa le enega. Zato lahko rečemo, da so se konec koncev v polfinalu le znašle tiste enajsterice, ki so to več ali manj zaslužile.

Današnji polfinale je, seveda, bolj zavit v meglo, kot je bil četrtfinale, saj si bodo stale nasproti ekipe dokaj izenačenih možnosti. Na Leninovem stadionu bodo domačini igrali z vzhodnimi Nemci, na stadionu Dinama pa Jugoslovani s Čehoslovaki. Oba poraženca se bosta v petek borila za bronasto kolajno, zmagovalca pa v soboto za zlato odličje.

KOLAJNE PLAVALNEGA TEKMOVANJA			
NDR	12	10	8
SZ	8	9	5
ŠVEDSKA	2	2	1
AVSTRALIJA	2	0	5
VEL. BRITANIJA	1	3	1
MADŽARSKA	1	2	1
BRAZILIJA	0	0	1
DANSKA	0	0	1
NIZOZEMSKA	0	0	1
POLJSKA	0	0	1
ŠPANIJA	0	0	1

kega v skladu s človekom in opevano boljšo kakovostjo življenja, pa naj bodo subjektivna. Rekli pa bi, da je celodnevni športni trening v skladu z današnjim ritmom življenja.

IZIDI SOBOTNIH FINALOV:

200 m hrbtno moški	
1. Wladar (Madž.)	2'01"93
2. Verraszto (Mad.)	2'02"40
3. Kerry (Avstral.)	2'03"14
200 m prsno moški	
1. Žulpa (SZ)	2'15"85
2. Vermes (Madž.)	2'16"93
3. Miskarov (SZ)	2'17"28
100 m prsno ženske	
1. Geweniger (NDR)	1'10"22
2. Vasilkova (SZ)	1'10"41

ZADNJE KOLESARSKO ZLATO ZA SUHORUČENKOVA

V cestni vožnji za posameznike je prispel na cilj pred Poljakom Langom in svojim rojakom Barinovim - V sprintu in zasledovanju sta zlati kolajni odšli v NDR in SZ

Sovjetski kolesar Sergej Suhoručenkov se je v kolesarski cestni vožnji za posameznike izkazal res kot res izvrsten vozač in je več kot prepričljivo osvojil zlato kolajno Foto AP

Obilici doslej zbranih kolajn je Sovjetska zveza dodala še dve v kolesarski cestni vožnji posameznikov, kjer je osvojila zlato (Suhoručenkov) in bron (Barinov), medtem ko je srebro odnesel Poljak Lang.

Ta trojica kolesarjev je na izredno lepi, a zahtevni progi, na pravem kolesarskem «stadionu» za cestno vožnjo, pobegnila že takoj po začetku in je stalno večala svojo prednost. Prav zaradi premoči te trojice je postalo tekmovanje dokaj nezanimivo, saj je bila prednost ubežnikov kmalu taka, da o bodočih lastnikih kolajn ni bilo več nobenega dvoma. Vprašanje je bilo le, kako si jih bodo razdelili med seboj.

Tekmovalci so morali prevoziti skupno 14 krogov (188 km). Ubežniki so vozili složno do 11. kroga, nato pa je Suhoručenkov pokazal vso svojo moč, silovito je potegnil, v kratkem času ušel svojim sovozačem in odhitel zanesljivi zmagi nasproti. Na cilj je privozil z dvominutno prednostjo pred obema svojima sovozačema, ta pa sta si v izrednem finišu tako tesno razdelila kolajni, da je morala o razvrstitvi odločiti fotografija. Ostali tekmovalci so prispeli z večjo zamudo.

V sprintu se je moral olimpijski prvak iz Montreala, češkoslovaški kolesar Tkač zadovoljiti s četrtim mestom. Zmagal je kolesar NDR Lutz Hesslich, ki je v finalu na 100 m v tretjem poskusu premagal Francoza Caharda. V boju za bronasto kolajno pa je Kapilov (SZ) premagal Tkača.

Italijan Dazzan se je moral zadovoljiti z osmim mestom.

Vrstni red: 1. Hesslich (NDR), 2. Cahard (Fr.), 3. Kopilov (SZ), 4. Tkač (ČSSR), 5. Salee (Dan.), 6. Isler (Švi.), 7. Tucker (Avs.) in 8. Dazzan (It.)

Zadnjo zlato kolajno na dirkališču je v zasledovalni vožnji osvojila SZ, ki je na progi 4000 m premagala NDR. Domača ekipa (v postavi Manakov, Movčan, Petrakov in Osokin, ki je v finalu zamenjal Krasnova) je povedla od samega začetka in privozila na cilj s štirimi sekundami prednosti.

V boju za bronasto odličje so bili Čehoslovaki boljši od Italijanov, ki so na sredini proge odstopili.

Končni vrstni red: 1. SZ, 2. NDR, 3. ČSSR, 4. Italija, 5. Francija, 6. Avstrija, Velika Britanija, 8. Švica, 9. Poljska, 10. Belgija.

Zavidati jim ni kaj

Med najbolj gledane televizijske olimpijske predstave sodi prav gotovo ženska gimnastika. Toda televizijski prenos prekrije mnogo stvari, ki postavljajo to panogo v drugačno luč. «Če bi moja hči bila visoka 19 let in bi tehtala 30 kg, bi jo poslal v bolnišnico» je dejal neki zahodni časnikar, ob pogledu na slovite telovadke. Poglejmo si zakaj njegov vzklik:

Davidova je stara 19 let, visoka je 140 cm in tehta 34 kg;
Filatova 19 let, 135 cm, 32 kg;
Šapošnikova 18 let, 148 cm, 34 kilogramov;
Gnauck 16 let, 147 cm, 32 kg;
Eberle 16 let, 151 cm, 34 kg;
Comaneci 19 let, 161 cm, 48 kg;
Kim 23 let, 156 cm, 46 kg;

Če k temu, da ta dekleta za večerjo pojedo le jabolko (in se potem lahko le oblizujejo za vse, kar jedo njihove vrstnice), dodamo, da imajo dlani polne žuljev in zatrdlin, da so na gležnjih, kolenih, zapestjih, komolcih polna elastičnih povojev (ki jih med nastopi, kajpak, večinoma snamejo), da se poškodbe kar vrstijo, da vdihavajo ves dan magnezijev prah, da jim mažejo na mestih, kjer prihajajo v dotik z orodjem, s sumljivimi mažami, da je njihov trening eno samo odrekanje in skrajni, leta trajajoči napor, potem jim res ni kaj zavidati. Niti olimpijske kolajne ne, niti zlate.

Bojkot moskovskih iger je prinesel tudi manjši obisk te manifestacije. Od 10 tisoč napovedanih tekmovalcev je prišlo v Moskvo le 6.600. Od 7.800 prijavljenih časnikarjev le 5.400. ZRN je rezervirala v hotelih 15.000 postelj, zdaj pa je v sovjetski prestolnici je 7.000 njenih turistov. Amerikanci so napovedali prihod 20.000 svojih turistov in so zanje kupili vstopnice v skupni vrednosti več kot dve milijardi lir. Zdaj pa je v Moskvi le tisoč Amerikancev in turistična agencija, ki je vstopnice kupila, jih zdaj v Moskvi diskretno prodaja preko raznih ambasad s 30 odstotnim popustom. Da gredo za med, ni treba poudarjati.

Giovanetti bo prejel za svojo olimpijsko zmago v streljanju osem milijonov lir: tri mu bo dal CONI, 3 strelska zveza, ostala dva pa tovarna orožja, ki je izdelala njegovo puško.

PAM PAM železnina
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (Industrijska cona)
DOMJO, 132 - Tel. 224-979

Srebro in bron tudi za Jugoslavijo

V veslaških finalih sta bila Pančić in Stanulov (dvojni dvojec) druga, Celent in Mrduljaš (dvojec «brez») pa tretja - Italijanski posadki le v malih finalih - Velika premoč Vzhodne Nemčije v ženski in moški vrsti

Veslači so Jugoslaviji priborili prvi kolajni, srebrno in bronasto. Poleg prvega mesta, ki ga je pred 28 leti v Helsinkih zasedel četverec splitskega Gusarja, je to največji uspeh «plavih» na vseh dosedanjih olimpijskih igrah. Obenem pa je tokrat jugoslovanska vrsta zabeležila še en rekord: prvič je namreč v finale uvrstila kar tri svoje čolne. Doslej je bila namreč v finalnih bojih zastopana štirikrat, vendar vsakokrat le s po enim čolnom: prvič leta 1936, drugič leta 1952, nato leta 1964 v Tokiu, kjer je bil blejski četverec četrti, in nato v Montrealu pred štirimi leti, kjer sta bila Mrduljaš in Celent četrta. Tokrat pa se je tema veslačema uspelo prebiti na tretje mesto. Še večji uspeh sta dosegla Pančić in Stanulov v dvojcu brez krmarja, ki sta se povzpela mesto višje, čeprav sta se skupno pripravljala le poldrugi mesec. Tretja jugoslovanska posadka (dvojni četverev: Arežina, Zibar, Obradović in Stefanović) pa se je uvrstila na šesto mesto. Četrti jugoslovanski čoln, četverec s krmarjem, pa je bil v malem finalu deseti.

Italijanski veslači so v Moskvo odpotovali v dvema čolnoma, njun nastop pa ni bil posebno uspešen: v dvojcu brez krmarja sta Valtorta in Baldacci v malem finalu prišla zadnja, medtem ko sta Dall'Aquila-Abbagnale (dvojec s krmarjem) osvojila prvo mesto, prav tako v malem finalu.

Tekmovanje v veslanju pa je potekalo ob veliki premoči vzhodnonemških atletov, saj so v ženski in moški vrsti od skupno 14 razpoložljivih kolajn osvojili kar enajst, poleg tega pa še dve srebrni in dve bronasti. Pri moških je edinole olimpijski in svetovni prvak Finec Karppinen v enojcu preprečil, da ni bilo njihovo slavje popolno. Pri ženskah so vzhodne Nemke ponovile uspeh izpred štirih let v Montrealu, kjer so zmagale v štirih disciplinah. Domačini so sicer v moški vrsti osvojili kar šest srebrnih in eno bronasto kolajno, vendar so ostali brez zlatega odličja, medtem ko so v Montrealu imeli štiri srebrne kolajne manj, vendar so osvojili eno pravo mesto, še pred tem v Münchnu pa dve.

REZULTATI

ŽENSKE

Četverec s krmarjem: 1. NDR, 2. Bolgarija, 3. SZ, 4. Romunija, 5. Avstralija

Dvojni dvojec: 1. SZ, 2. NDR, 3. Romunija, 4. Bolgarija, 5. Poljska, 6. Madžarska

Dvojec brez krmarja: 1. NDR, 2. Poljska, 3. Bolgarija, 4. Romunija, 5. SZ

Enojec: 1. Toma (Rom.) 2. Makhina (SZ), 3. Schroter (NDR), 4. Spassova (Bol.), 5. Mitchell (VB), 6. Dziadura (Polj.)

Dvojni četverec s krmarjem: 1. NDR, 2. SZ, 3. Bolgarija, 5. Poljska, 6. Nizozemska

Osmerec: 1. NDR, 2. SZ, 3. Romunija, 4. Bolgarija, 5. VB

MOŠKI

Četverec s krmarjem: 1. NDR, 2. SZ, 3. Poljska, 4. Španija, 5. Bolgarija, 6. Švica, 10. Jugoslavija (Čulbrik, Krstić, Djordjević, Kovačević, Mimić)

Dvojni dvojec: 1. NDR 6'24"33, 2. Jugoslavija 6'26"36 (Zoran Pančić, Milorad Stanulov), 3. ČSSR 6'29"07, 4. VB, 5. SZ, 6. Poljska

Dvojec brez krmarja: 1. NDR, 2. SZ, 3. VB, 4. Romunija, 5. ČSSR, 6. Švedska, 11. Italija (Valtorta, Baldacci)

Enojec: 1. Karppinem (Fin.), 2. Jakuša (SZ), 3. Kersten (NDR), 4. Lacina ČSSR, 5. Svensson (Šved.), 6. Matheson (VB)

Dvojec s krmarjem: 1. NDR 7'02"54, 2. SZ 7'03"35, 3. Jugoslavija 7'04"92 (Duško Mrduljaš, Zlatko Celent), 4. Romunija, 5. Bolgarija, 6. ČSSR, 7. Italija 7'18"87 (Dall'Aquila, Abbagnale)

Četverec brez krmarja: 1. NDR, 2. SZ, 3. VB, 4. ČSSR, 5. Romunija, 6. Švica

Dvojni četverec: 1. NDR, 2. SZ, 3. Bolgarija, 4. Francija, 5. Španija, 6. Jugoslavija (Arežina, Zibar, Obradović, Stefanović)

Osmerec: 1. NDR, 2. VB, 3. SZ, 4. ČSSR, 5. Avstralija, 6. Bolgarija.

KOLAJNE VESLAŠKEGA TEKMOVANJA			
NDR	11	2	2
SZ	1	8	2
ROMUNIJA	1	0	2
FINSKA	1	0	0
BOLGARIJA	0	1	3
VEL. BRITANIJA	0	1	2
JUGOSLAVIJA	0	1	1
POLJSKA	0	1	1
ČSSR	0	0	1

Varnost

Tudi v Moskvi je (kot se pač v teh časih spodobi) vse poskrbljeno za čim večjo varnost tekmovalcev in vseh udeležencev iger. Leninov stadion po vsakem tekmovanju «prečese» 2.000 posebej usposobljenih prostovljcev, ki preiščejo vsak kotiček, kjer bi bila lahko skrita kaka bomba ali kaj podobnega.

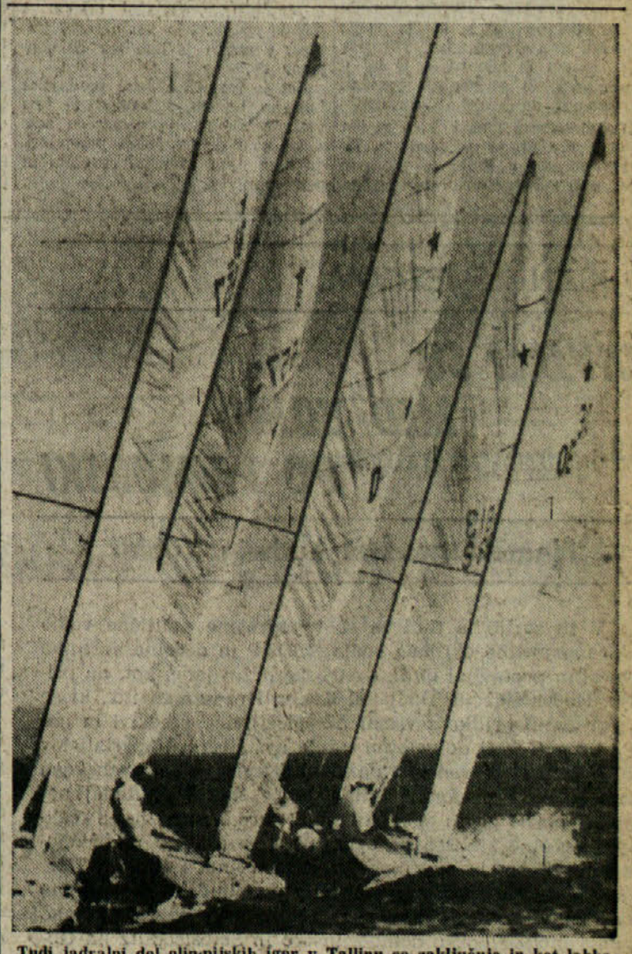

Tudi jadralni del olimpijskih iger v Tallinu se zaključuje in kot lahko izvedenci že sami ugotovijo, sodijo jadrnice v razred zvezd (AP)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek, TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 53.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 4,50 din, ob nedeljah 5,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš 43 mm) 22.600 lir Finančni 800, legalni 700 osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20% IVA 14% Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

KLJUB INTENZIVNEMU DELU PREISKOVALCEV

Še nobene sledi za ugrabitelji treh mladih Nemcev v Toskani

FIRENCE — Policija in karabinjerji nadaljujejo s preiskavo po ugrabitvi treh mladih Nemcev v Barberinu val d'Elsa pri Firencah. Včeraj so pregledali obširna območja med Firencami in Pizo v upanju, da bi našli skrivališče ugrabiteljev, vendar pa je bilo vse dosedanje iskanje brezuspešno: Susana in Sabina Kronzucker ter Martin Wachtler so še vedno v rokah ugrabiteljev.

Med številnimi domnevami o ugrabitvi je verjetno najbliže resnici tista, ki govori o podvigu «tolpe Sardincev», ki je v zadnjem času izredno aktivna prav v Toskani. Šlo naj bi torej za primer ugrabitve z namenom, da ugrabitelji iztržijo čim večjo odkupnino. Tu pa ostaja dvom o uspešnosti podviga, saj kaže, da nemški družini nista tako premožni, da bi zmogli kako izredno visoko odkupnino.

V Zahodni Nemčiji pa se širijo najrazličnejše domneve, ki so sicer le malo verjetne: govore namreč, da je ugrabitev povezana s široko teroristično akcijo, v okviru katere so pripravljali atentat na ministrskega predsednika Baden-Würtenberga Wolfganga Spätha; dva terorista pa sta se smrtno ponesrečila nedaleč od njegove hiše. Širijo se tudi vesti o poskusu atentata na kanclerja Schidta, vendar pa gre za nepotrjene govorice, ki jih je povzel neki znani zahodnonemški tednik.

Na sliki (telefoto AP): Starši Martina Wachtlerja v pogovoru s časnikarji.

PERTH — Dva avstralska upokojenca, mož in žena, sta našla 13,3 kilogramov težek kos zlata, to je najtežji v zadnjih 50 letih. Po teži velja 250 tisoč avstralskih dolarjev (okoli 180 milijonov lir), vendar pa bi prodan kot edinstven kos lahko veljal tudi milijonov avstralskih dolarjev (okoli 700 milijonov lir).

Upokojenca nista izdala svojih imen in niti točnega kraja, kjer sta našla edinstveno «pepito».

PALERMO — Jutri se bo začelo zasedanje, na katerem bo moralo civilno sodišče v Palermu odločiti, ali lahko imajo sinovi poleg očetovega tudi materin priimek. To je zahtevala 36-letna slikarka in pesnica Jole Natoli, ločena od moža, ki bi želela, da bi njeni hčeri, ki imata 11 in 14 let, nosili tudi njen priimek.

Stvar naj bi bila po mnenju gospe Natoli možna, saj predvideva italijanska ustava popolno enakopravnost med pripadniki obeh spolov, noben zakon pa ne posebno določa, da morajo otroci dobiti samo očetov priimek.

TRADICIONALNI PREGLED KINEMATOGRAFIJE V SFRJ

Začetek puljskega festivala so posvetili tovarišu Titu

Danes bodo na sporedu slovenski filmi

PULJ — Prijetno sončno vreme tudi letos ni zatajilo, prav tako tudi pisana množica, ki se vsak večer zbira v verjetno največji odprti kinodvorani na svetu in zvesto spremlja vsakoletni filmski program. Tu so kot vsako leto tudi mornarji, katerih bele uniforme že od daleč izstopajo, tako da je, skratka, vse v najboljšem redu. Upati je le, da niso zatajili niti filmski ustvarjalci in nas letos čaka pester ter z dobrimi filmi bogat program. Toda o tem bo vendarle umestno spregovoriti nekoliko kasneje, saj še ni potekla niti dobra polovica festivala jugoslovanskega igranega filma osrednje jugoslovanske filmske manifestacije.

Sobota se je začela s tradicionalnim svečanim odprtjem in projekcijo prvih filmov v puljski areni, že opoldne pa v domu jugoslovanske narodne armije s prvo tiskovno konferenco in kasneje še z odprtjem razstave «Filmski in propagandni dezajn» umetnika Žorža Skrigina.

Tovarišu Titu je bil posvečen prvi večer festivala. Človeka, ki je bil dolga leta pokrovitelj puljske filmske manifestacije in se je na festivalu neštetokrat srečal z domačo publiko ter filmskimi delavci in ustvarjalci, se je občinstvo še enkrat poklonilo. V svojih govorih sta se ga spomnila predsednik skupščine občine Pulj Josip Kolić in predsednik predsedstva skupščine 27. FJIF Fadjin Hadžić. Spomnila sta se ga kot človeka, ki je z velikim zanimanjem sledil razvoju domače kinematografije in je pri tem tudi pomagal z nasveti in s smernicami vsakokrat, ko je smatral, da je to umestno in potrebno. Domače puljsko občinstvo mu je tudi tokrat izkazalo svojo veliko ljubezen, tako kot mu jo je izkazovalo vsa leta, ko je sam prihajal na prireditev. «Druže Tito mi ti se kunemo», se je kot iz enega samega grla iztrgal glas. Tovariša Tita to pot ni bilo tu, a je bil v srcih vseh, ki so ganjeni izpričali navezanost na svojega vzornika.

Dokumentarni film, ki smo ga kot prvega gledali, je pričevanje o Titovih obiskih v Pulju, o njegovih srečanjih z domačimi in tujimi filmskimi delavci in občinstvom in je dragocen dokument o vsestranskosti tega velikana. V delu «Štafeta mladosti 80», prav tako dokumentarnem filmu, pa smo videli pot mladih v času, ko je življenje njihovega vzornika počasi ugašalo, pa do trenutka, ko so ga tisti, ki jih je imel najraje, pospremili na njegovi zadnji poti.

V teh dneh se je zvrstilo kar precej filmov, o njih bomo spregovorili kasneje. Vredno se je nekoliko zaustaviti pri današnjem programu. Lahko rečemo, da je današnji dan posvečen slovenskemu filmu. V dvorani JNA bodo najprej zavrteli kratki Rudolfov film «Ritem dela», nato celovečerni film Karpa Godine «Splav meduze» in «Prestop» Matije Milčinskega. Naj omenimo, da je bilo kar se tiče Godinovega filma, že pred začetkom festivala dvignjenega precej prahu. Prav zaradi projekcije, ki bo samo v dvorani, so se vnele, včasih celo žolčne polemike, češ, da se slovenskemu režiserju, kateremu je film prvenec, godi krivica.

Zadnji slovenski film, ki bo drevi v areni (to je tudi edini slovenski film, ki ga bodo v areni vrteli) je «Nasvidenje v naslednji vojni» režiserja Živojina Paulovića. Že samo ime filmskega mojstra, ki sicer ni slovenskimi produkcijskimi družbami pa je že tradicionalno, je porok za dobro ustaritev, tako da lahko pričakujemo eno najmarkantnejših filmskih del letošnjega festivala.

DUNJA NANUT

Ukradena torbica s 50 milijoni

RIM — V Pietralati se je danes zjutraj neznanec približal kiosku s časopisi, prodajalca mahnil s pištolo po glavi in mu ukradel torbico, v kateri je bilo kar 50 milijonov lir.

Kot je razložil 52-letni prodajalec Luciano Veneto, kateremu je bila vsota ukradena, je denar on sam zbral med dobrosrčnimi prebivalci, da bi z njim pomagal revežem in potrebnim.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

ZA PRIHODNJO SEZONO

Triestina precej ojačena

V nedeljo uradno predstavili moštvo - Kaj z nogometnim stadionom?

V nedeljo je društvo Triestina javno predstavilo igralce, ki bodo v prihodnji sezoni oblekli rdečo majico.

Predsednik Giorgio del Sabato je imel govor, v katerem je poudaril, da bo naloga tržaškega kluba v prihodnji sezoni vse prej kot lahka in da bodo morali igralci izkazati veliko mero ponižnosti in požrtvovalnosti. V nadaljevanju je Del Sabato dodal, da Triestina mora v teku dveh let prestopiti v drugo ligo in da upa, da bodo ta cilj dosegli že letos.

Tržaško društvo se je letos dokaj ojačilo, saj je odkupilo kar sedem igralcev, ki bodo nastopali v prvi enajsterici. V Trst so prišli skoro sami napadalci, saj je bilo pomanjkanje ustreznega napada vedno usodno tržaškemu klubu.

Novi igralci, ki jih bomo letos videli na Grezarju so: Torresin, Mariani, Zandegu, Di Risio, Di Croce, Amato in Lombardo. Novi trener tržaškega moštva bo Bianchi, tehnični vodja pa Janich.

Igralci Triestine bodo danes odpotovali v Ampezzo na skupne telesne priprave, 20. avgusta pa bodo v Gorici imeli prvi prijateljsko srečanje.

Kapetan Triestine Politti je prenehal z igranjem in bo v prihodnji sezoni treniral nogometni klub Monfalcone.

Angelo Paina, ki je bil v pretekli sezoni poškodovan za dober del prvenstva, je dobil izpisnico in bo verjetno igral v Lombardiji.

Na koncu predstavitve je vodstvo Triestine s predsednikom Del Sabatom na čelu obžalovalo, da je stanje tržaškega stadiona porazno in da bi si Trst zaslužil boljše pogoje za delo, predvsem z ozirom na to, da nastopa v tretji italijanski ligi. Pri tem se je vodstvo Triestine pritožilo nad občinsko upravo in izjavilo, da je tržaški stadion od vedno preveč zanemarjen, in da je že skrajni čas za popravitev «Grezarja».

Uradno: Falcao bo igral za Romo

RIM — Veliko se je v teh dneh govorilo in pisalo, da bo za nogometno moštvo Rome igral znani brazilski as Falcao. Pisalo se je tudi, da je rimski klub za brazilskega nogometaša ponudil bajno vsoto (več milijard lir).

Končno pa je včeraj predsednik Rome Dino Viola uradno sporočil, da je Roma najela brazilskega nogometaša, toda ne za tako vsoto, kot je pisal italijanski tisk.

Za tega nogometaša je Roma odštela milijardo in 411 milijonov lir.

«ALPSKI TURNIR»

Poraz Videmčanov

LIGNANO — Pred 9.000 gledalci je dunajski Rapid v prvem kolu «Alpskega turnirja» premagal nogometaše Udineseja s 6:5 po streljanju enajstmetrovk.

Po regularnem času se je srečanje končalo pri stanju 2:2 (1:1).

Strelca za Udinese sta bila Vriz in Pradella, medtem ko je oba zadetka za Dunajčane dosegel Gross.

Pri streljanju enajstmetrovk pa so bili Dunajčani boljši.

Navijačem Perugie «disciplinski pokal»

TURIN — Navijači Perugie so bili v minulem prvenstvu 1. italijanske lige najbolj disciplinirani in so si tako zasluženo prislužili disciplinski pokal.

V drugi ligi so bili najbolj disciplinirani navijači Samdporie.

MOTOCIKLIZEM

VN Finske

IMATRA — Španec Angel Nieto je osvojil Veliko nagrado Finske v kategoriji 125 ccm. V isti dirki se je na drugo mesto uvrstil Italijan Bianchi, tretji pa je bil Švicar Mueller. V kategoriji do 250 cm je prevladal Ballington (Južna Afrika), drugi je bil Mang (ZRN), tretji pa Freymond (Švica). Nizozemec Hartog je bil prvi v razredu do 500 ccm. Kenny Roberts se je uvrstil na drugo mesto, Italijan Franco Uncini pa je bil tretji.

ŠAH

V polfinalu kandidatov za SP

Viktor Korčnoj v vodstvu

BUENOS AIRES — V četrti partiji polfinalnega dvoboja šahovskih kandidatov za naslov svetovnega prvaka je Viktor Korčnoj premagal Polugajevskega. Korčnoj je zmagal v 64. potezi.

Stanje v korist Korčnoja je sedaj 2,5:1,5. Včeraj sta imela šahista prost dan.

HOKEJ NA LEDU — NA TURNEJI PO ITALIJI

LJUBLJANSKA OLIMPIJA SE POSLOVILA Z ZMAGO

V poslednjem srečanju so Ljubljančani premagali italijanskega drugoligaša Cavalese - Le en poraz

Cavalese — Olimpija 3:7 (0:2, 1:4, 2:1)

V zadnjem prijateljskem srečanju na šestdnevni turneji po Italiji je ljubljanska Olimpija premagala italijanskega drugoligaša Cavalese dokaj prepričljivo in povsem zasluženo.

Cavalese je v tem srečanju igral močno ojačen (dva Kanadčana in kar pet hokejistov iz Bocna), vseeno pa so bili ljubljanski hokejisti odločno boljši in trener ljubljanske vrste Štefan Seme je imel tako možnost, da pošlje na igrišče več mladih igralcev.

Ljubljančani so v Italiji odigrali štiri srečanja. V prvem so igrali neodločeno z Asiagom, nakar so izgubili s Cortino, nato so zanesljivo premagali Alleghe in v nedeljo še Cavalese.

Trener ljubljančanov Seme nam je po zadnji tekmi po telefonu dal naslednjo izjavo: «S turnejo po Italiji smo povsem zadovoljni. Igrali smo močno okrnjeni, poleg tega tudi nismo imeli nikakršnih priprav. Vseeno pa smo izgubili le v enem srečanju in razveseljivo je, da smo iz srečanja v srečanje igrali bolje.»

KOLESARSTVO

«TROFEJA MATTEOTTI»

Silvano Contini najhitrejši

PESCARA — Silvano Contini je osvojil 35. trofejo Matteotti pred Gavazzijem, katerega je premagal v končnem sprintu. Saronni in Moser sta se uvrstila na 7. oz. 8. mesto.

Francesco Moser je po dirki izjavil, da ga je Saronnijeva ekipa oškodovala in mu onemogočila boljšo uvrstitev.

VRSTNI RED:

1. Silvano Contini, ki je prevozil 230,400 km v 6.96'46'' s poprečno hitrostjo 37,691 km/h.
2. Gavazzi
3. Battaglin
4. Pozzi
5. Panizza
6. Amadori po 6''
7. Saronni 49''
8. Moser
9. Vandi
10. Lualdi

KOŠARKA

Mladi «azzurri» presenetili

SOFIJA — Na mednarodnem mladinskem košarkarskem turnirju v Sofiji je Italija ugodno presenetila, saj je nepričakovano osvojila prvo mesto.

Italijani so v finalu za 1. mesto premagali Bolgarijo A kar z 82:59.

KONČNA LESTVICA

1. Italija, 2. Bolgarija A, 3. ČSSR, 4. Jugoslavija, 5. ZRN, 6. Poljska, 7. SZ, 8. Sirija, 9. Romunija, 10. Bolgarija B, 11. Madžarska.

OBVESTILA

Košarkarski odsek ŠZ Bor

sporoča, da je odhod na košarkarski tečaj v Sečo, 31. t.m. ob 15.30 iz Oberdankovega trga.

* * *

ŠZ Bor

sporoča, da bo seja pripravljalnega odbora za ustanovitev Senior kluba jutri, v sredo, v Ul. sv. Frančiška 20. Začetek ob 19. uri.

V OKVIRU ŠPORTNEGA PRAZNIKA ŠD PRIMOREC V TREBČAH

Trebenski odbojkarji pred Openci

Uspelo tekmovanje v igri «med dvema ognjema» - Priznanje bivšemu predsedniku ŠD Primorec Marčelu Kralju za dolgoletno delovanje

V soboto in v nedeljo je potekal v Trebčah športni praznik, ki ga je priredilo Športno društvo Primorec.

Ob tej priložnosti je društvo organiziralo moški odbojkarski turnir, ki je bil namenjen v glavnem rekreativcem in turnir v igri «med dvema ognjema» za otroke.

Odbojkarskega turnirja so se udeležila moštva z Opčin, Padriča in iz Trebč. Na prvo mesto pred Openami se je zasluženo uvrstila domača ekipa, ki je premagala oba nasprotnika. Da se tekmovanje ne bi preveč zavleklo, so tekme igrali na dva osvojena seta.

V prvem srečanju sta se pomerili Opčine in Trebče. Tekma je bila precej izenačena. V tretjem odličnem setu so Trebenci pokazali boljšo igro in osvojili prvo zmago. V drugem srečanju sta se spoprijeli moštvi z Opčin in Padriča. Zopet je bilo potrebno odigrati tri sete. O tem, da je bila tudi ta tekma izredno izenačena, pričajo dovolj zgovorno izidi posameznih setov. Posebno v drugem nizu smo bili priča veliki požrtvovalnosti na obeh straneh mreže. Nekoliko lažjo nalogo so imeli Trebenci v zadnji tekmi, v kateri so premagali Padriče po dveh setih igre.

IZIDI

Trebče — Opčine 2:1
(15:11, 13:15, 15:7)
Opčine — Padriče 2:1
(16:14, 19:21, 15:12)
Trebče — Padriče 2:0
(15:8, 15:3)

POSTAVE

OPČINE: Andrej Daneu, Adrijan Sosič, Edi Daneu, Andrej Križnič, Igor Guštin, Edi Kraus, Edi Križman.

PADRIČE: Peter Grgič, Ivan Peterlin, Pavel Morpurgo, Igor Košuta, Karlo Gabrijeli, Riko Ghezzo.

TREBČE: Bruno Kralj, Branko Marc, Mauro Kralj, Alfred Cibic, Elio Kralj, Darko Kralj, Fabio Bona, Igor Kralj.

V nadaljevanju praznika smo prisostvovali v Ljudskem domu v Trebčah, turnirju v igri «med dvema ognjema».

Nastopile so tri mešane skupine, ki so jih sestavljali otroci iz Trebč.

Prvo mesto je pripadalo skupini «mačk», na drugo mesto se je uvrstila ekipa «športnikov», tretje so bile pa «murve».

POSTAVE

«MAČKE»: Fulvio Ciuk, Boris Kralj, Irene Vremec, Stefano Carli, Daniela Cergolj, Sonja Kralj, Maurizio Dragoni, Martin Vremec.

«ŠPORTNIKI»: Andrej Carli, Marko Kokorovec, Fabiana Kralj, Cristian Canziani, Michela Cergolj, Darja Bukavec, Marko Milkovič, Andi Terčon.

«MURVE»: Diego Collerig, Paolo Carli, Damjana Furlan, Damon Čuk, Elena Carli, Daniela Čuk, Dimitrij Carli, Darjo Terčon.

Po končanem tekmovanju je sledilo nagrajevanje. Za prvo mesto na odbojkarskem turnirju je ekipa iz Trebč prejela pokal Primorskega dnevnika, Občine za drugo mesto pokal Zveze slovenskih kulturnih društev, Padriče za tretje mesto pokal Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

Udeleženci turnirja v igri med dvema ognjema so dobili kolajne, ki jih je darovala Hranilnica in posojilnica na Opčinah. Predsednik športnega društva Primorec Albert Čuk je nato daroval bivšemu predsedniku Marčelu Kralju plaketo, s katero je izrazil priznanje za dolgoletno delovanje pri vaškem društvu.

T. Kr.

Gottfried prvi

WASHINGTON — Američan Brian Gottfried je osvojil prvo mesto na mednarodnem teniškem turnirju v Washingtonu. V finalu za 1. mesto je premagal Argentinca Clerca s 7:5, 4:6, 6:4.

Naj omenimo, da je Gottfried v četrtfinalu premagal Jugoslovana Franulovića in da je Clerc v polfinalu odpravil Italijana Barazzuttija.

BOKS

Oguna ohranil naslov

TOKIO — Japonec Shoji Oguna je v Tokiu ohranil naslov svetovnega boksarskega prvaka v mušji kategoriji, s tem da je po točkah premagal južnega Korejca Kima Sung Juna.

TENIS

Vilas in Ruzici

KITZBUHEL — Na mednarodnem teniškem turnirju je Argentinec Vilas premagal Čehoslovaka Lendla s 6:3, 6:2 in 6:2, med ženskami pa je Romunka Ruzici odpravila Čehoslovakinjo Mandlikovo s 3:6, 6:1, nakar je Mandlikova odstopila.

Zmaga Navratilove

RICHMOND — Martina Navratilova je osvojila prvo mesto na ženskem mednarodnem teniškem turnirju v Richmondu. V finalu je premagala mlado Mary Lou Piateck s 6:3, 6:0.

Na odbojkarskem turnirju memoriala «B. Frandoliča» so igralke Krasa iz Dola in s Poljan (na sliki) premagale Vrhovke

TOTIP

1.	—	1. Colbert	2
		2. Lugo	1
2.	—	1. Davignab	2
		2. Makaroff	1
3.	—	1. Noguar	X
		2. Voermer	1
4.	—	1. Betomsa	1
		2. Cirella	2
5.	—	1. Debo	X
		2. Fluorite	2
6.	—	1. Unterhorn	2
		2. Falabrak	X

KVOTE

12 — 13.388.551 lir
11 — 310.000 lir
10. — 25.000 lir

ŠD Primorec in sekcija KPI Zorko Kralj iz Trebč čestitata
MAURU KRALJU
ob uspešno opravljeni maturi.

DUŠAN ŽELJEZNOV

DIVJALI SO MED VOJNO PO PRIMORSKI

32.

Nemški general Ludwig Kübler

V to svrho je tudi za sebi podrejene politične vodje tako imenovane okrožne vodje NSDAP in deželne svetnike izbiral in postavljal ljudi, avstrijske državljane, kot, na primer, Hochsteinerja, Doujaka, Kussa, Hradetzega itd., ki so s tem dobili priliko z vsemi razpoložljivimi sredstvi in nasilji uresničevati dolgoletne težnje avstrijskih imperialistov po pridobitvi slovenskih dežel in iztrebljanje slovenskega naroda. Po kapitulaciji Italije pa je zaradi do tedaj neuspele borbe proti slovenskemu narodu spremenil celo svoje načelno stališče do cerkve ter se povezal z reakcionarnimi krogi in protiljudsko duhovščino s škofom Rožmanom na čelu ter s pomočjo te protiljudske duhovščine organiziral v tako imenovani Ljubljanski pokrajini tako imenovano slovensko domobranstvo in Selbstschutz na Gorenjskem.

Za izvrševanje svoje naloge so imeli politični voditelji na razpolago gestapo, ki je bil njihov eksekutivni organ, kateremu pa nobena sredstva niso bila preokrutna v uničevanju vsega, kar je slovenskega. Vendar pa — kakor izpoveduje obtoženi Vogt, ki je stal na čelu tega zločinskega gestapovskega aparata — se ničesar ni moglo in ni smelo izvršiti brez vednosti ali pristanka političnega vodje Gauleiterja, v okrožju pa brez pristanka okrožnega vodje. Vsled tega je odgovornost obtoženega Rainerja za vse zločine, izvršene na Gorenjskem v času, ko je bil šef civilne uprave, na Jadranskem Primorju pa kot vrhovni komisar, utemeljeno dokazano ter s tem tudi odgovornost političnih vodij v ustreznih okrožjih, obtoženega Hochsteinerja, Hradetzkyja, Doujaka in Kussa, ki so za vsakega posamično navedeni v dispozitivu sodbe.

Prisilna izseljevanja, katerih priprave so bile zaupane že pred napadom na Jugoslavijo obtoženemu Glaserju, so se izvrševale v soglasju s političnimi vodji. Masovne aretacije, streljanje talcev, požigi vasi in druga, v dispozitivu sodbe navedena zločinstva, so bila izvršena od gestapa in SS policijskih enot v smislu politične linije — uničiti slovenski narod in deželo napraviti nemško. Ker so se vsa ta zločinstva vršila vedno le z znanjem, na predlog, z odobritvijo ali pristankom političnih vodij, so politični vodje kot nasnovatelji z naredbodavci in organizatorji za vse te navedene zločine prav tako odgovorni, kakor neposredni izvrševalci zločinov samih.

Izjava obtoženega Rainerja, dana v preiskavi, da je naloga nemške vojske bila pobijati vse po vrsti, naloga policije pa pobiti, kar je vojski preostalo, a naloga političnih vodij počistiti še to, kar eventualno še ostane, ki jo je nemška vojska v praksi tudi izvrševala, dokazuje, da je nemška vojska bila le ena od mnogih in to najvažnejša organizacija, katere se je nacifašizem posluževal za realizacijo svojega programa. Komandanti vojaških enot Kübler, Hösslin, Christal in komandanti policijskih SS enot Fleckner in Neubert so potemtakem polno odgovorni za vsa zločinstva, ki so jih izvršile njim podrejene enote.

Izhajajoč iz določb konference v Moskvi in določil Statuta mednarodnega sodišča v Nürnbergu je smatrati obrambo obtoženega Küblerja, Hösslina in Neuberta, da so v dispozitivu navedena kazniva dejanja izvršili po naredbi nadrejenih, za neutemeljeno, zaradi česar so za inkriminirana zločinstva polno odgovorni ter je sodišče navedeno okolnost v smislu čl. 8. Statuta o mednarodnem sodišču obtoženemu Hösslinu in Neubertu Güntherju štelo le kot olajševalno okolnost. Vendar pa obteževalne okolnosti pri vseh treh obtožencih, pri obtoženem Küblerju zlasti še posebna aktivnost v njegovem sovražnem delovanju, za obtoženega Neuberta pa pripadnost k SS policijskim formacijam nujno zahtevajo za vse tri obtožence najstrožjo kazen.

Obramba obtoženega Christla in obtoženega Flecknerja, da za zločine, ki so jih izvršile njima podrejene enote, niso vedela, je izključena iz razloga, ker sta sektor, kjer so se ta zločinstva vršila, stalno osebno kontrolirala, dejanja pa so z izjavami številnih sazlišanih prič neizpodbitno dokazana. Obtoženi Vogt kot vodja KdS na Biedu in v Mariboru in obtoženi Müller vsa inkriminirana kazniva dejanja, razen onih, za katere ju je sodišče oprostilo od obtožbe, priznavata. Obtoženemu Gerlachu pa so dejanja, katerih sam ne priznava, dokazana s številnimi pričami.

S tem sta krivda in kazenskopravna odgovornost vseh obtožencev utemeljeni.

V smislu določb že citirane konference v Moskvi in Statuta mednarodnega sodišča v Nürnbergu je sodišče obtožence spoznalo krivim v smislu določb Zakona o kaznivih dejanjih zoper ljudstvo in državo ter izreklo kazen na osnovi predpisov Zakona o kaznivih dejanjih zoper ljudstvo in državo — Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo.

Sodišče je obtoženemu Doujaku in obtoženemu Hradetzkyju računalo kot olajšilno okolnost, da v delokrogu svojega delovanja nista pokazala kake posebne lastne iniciativnosti ali izvršila kakega težjega zločinstva, marveč je nasprotno, po izjavah prič ugotovljeno, da je obtoženi Hradetzky nekaterim družinam celo omogočil, da so se pravočasno umaknile pred izselitvijo. Upoštevajoč te olajšilne okolnosti je sodišče obtoženima Doujaku in Hradetzkyju odmerilo le kazen odvzema prostosti s prisilnim delom za, v dispozitivu sodbe navedene dobe trajanja ter pri tem vselo v obzir težino storjenih inkriminiranih dejanj, obtežilne okolnosti in stopnjo kazenskopravne odgovornosti obeh obtožencev.

Za ostale obtožence sodišče ni našlo nobene olajšilne okolnosti ter je z ozirom na težo storjenih kaznivih dejanj izreklo najstrožjo kazen — kazen smrt z obešanjem, odnosno s streljanjem po kriteriju stopnje kazenskopravne odgovornosti za posameznega obtoženca.